Grantiau Treftadaeth y Loteri Genedlaethol – £250,000 i £10miliwn

Mae Grantiau Treftadaeth y Loteri Genedlaethol yn ein galluogi i ariannu prosiectau sy'n cysylltu pobl a chymunedau â threftadaeth genedlaethol, ranbarthol a lleol y DU.

Diweddarwyd y dudalen ddiwethaf: 16 Tachwed 2023. Gweler yr holl ddiweddariadau.

Pwysig

Nid ydym bellach yn derbyn ceisiadau rownd ddatblygu ar gyfer grantiau dros £250,000 (nid yw hyn yn effeithio ar geisiadau rownd gyflwyno a Mynegiadau o Ddiddordeb). Bydd y rhaglen hon yn ailagor ym mis Ionawr gydag arweiniad a ffurflenni Treftadaeth 2033 newydd. Gweld pa ariannu sydd ar gael gennym.

Trosolwg

Gan ddefnyddio arian a godir gan y Loteri Genedlaethol, mae Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol yn ysbrydoli, yn arwain ac yn adnoddau treftadaeth y DU i greu newid cadarnhaol a pharhaol i bobl a chymunedau, nawr ac ar gyfer y dyfodol.

Grantiau Treftadaeth y Loteri Genedlaethol yw ein rhaglen agored ar gyfer pob math o brosiect treftadaeth yn y DU.

Mae'r canllawiau hyn ar gyfer ceisiadau am grantiau o £250,000 i £10miliwn. Ar lefel y grant hwn, rhaid i chi anfon Datganiad o Ddiddordeb atom yn gyntaf. Os cewch eich gwahodd i wneud cais, bydd eich cais wedyn yn mynd drwy ddatblygiad a chyfnod cyflawni. Bydd y canllawiau hyn yn dweud mwy wrthych am y rhaglen a'r mathau o brosiectau y gallwn eu hariannu.

Ai dyma'r rhaglen gywir i chi?

- A yw eich sefydliad am gysylltu pobl a chymunedau â threftadaeth yn y DU?
- A fydd eich prosiect treftadaeth yn cael ei gyflawni dros bum mlynedd?
- A oes angen grant o rhwng £250,000 a £10miliwn arnoch?
- A ydych yn sefydliadau dielw neu'n bartneriaeth a arweinir gan sefydliad dielw?

Os ydych yn cytuno gyda'r holl gwestiynau uchod, yna mae'n bosibl y gallwch ymgeisio am Grantiau Treftadaeth y Loteri ar gyfer Treftadaeth.

Sancsiynau Llywodraeth y DU

Mae'n rhaid i chi ddilyn yr holl ddeddfwriaeth a rheoliadau sy'n berthnasol i'ch prosiect - mae hyn yn cynnwys y sancsiynau economaidd presennol yn erbyn Rwsia.

Menter treftadaeth

Mae rhai prosiectau treftadaeth yn anelu at sicrhau twf economaidd drwy fuddsoddi mewn treftadaeth. Rydym yn galw'r rhain yn brosiectau 'menter treftadaeth'. Mae'n rhaid i geisiadau menter treftadaeth hefyd ddangos sut maen nhw'n bodloni ein canlyniadau blaenoriaeth. Yr uchafswm y gallwch wneud cais amdano o dan fenter treftadaeth yw £5m.

Pethau y mae angen i chi eu gwybod

- Gofynion: ni ddylai eich prosiect ddechrau cyn i ni wneud penderfyniad a rhaid iddo ganolbwyntio ar dreftadaeth yn y DU.
- Cyn i chi wneud cais: rhaid i chi gyflwyno ffurflen Datganiad o Ddiddordeb i ddweud wrthym am eich syniad a byddwn yn rhoi gwybod i chi os cewch eich gwahodd i wneud cais.
- dyddiad cau ar gyfer ceisiadau: chwarterol
- Ein proses ymgeisio: canllaw cam wrth gam byr ar gyfer gwneud cais am Grantiau Treftadaeth y Loteri Genedlaethol
- Proses asesu: byddwn yn asesu eich cais ymhen 12 wythnos ac, yn dilyn asesiad, caiff ei neilltuo i gyfarfod penderfynu chwarterol.
- Eich cyfraniad (cyllid partneriaeth): rhaid i chi gyfrannu o leiaf 5% o gostau eich prosiect ar gyfer grantiau hyd at £1miliwn ac o leiaf 10% ar gyfer grantiau o £1miliwn neu fwy.

Nodiadau cymorth ymgeisio

Mae gennym gwestiynau cais a nodiadau cymorth ar gael.Yn ein gwasanaeth 'Cael cyllid ar gyfer prosiect treftadaeth' newydd, gellir dod o hyd i nodiadau cymorth ac arweiniad wrth lenwi'r ffurflen gais. Cliciwch ar yr eicon 'i' i gael mynediad i'r rhain.

Darllen pellach

Bydd yr adnoddau canlynol yn ddefnyddiol i chi hefyd wrth wneud eich cais:

- derbyn canllawiau grant: yn dweud wrthych beth sydd angen i chi ei wneud os ydych yn llwyddiannus a bod gennych fwy o fanylion am ein gofynion
- telerau safonol y grant: amlinellu telerau ein grantiau.
- ein canlyniadau: yn nodi'r flaenoriaeth a chanlyniadau eraill a sut olwg sydd arnynt
- canllawiau arferion da: cyngor ar ystod o bynciau i'ch helpu i gyflawni prosiect o ansawdd uchel

Pan fyddwch yn barod, cyflwynwch eich Datganiad o Ddiddordeb ar ein porth ymgeisio

Expand All accordions

Pwy all wneud cais?

O dan y rhaglen hon, rydym yn derbyn ceisiadau gan:

- sefydliadau dielw
- partneriaethau dan arweiniad sefydliadau dielw

Dyma rai enghreifftiau o'r mathau o sefydliadau y gallwn eu hariannu:

- elusennau, ymddiriedolaethau a sefydliadau corfforedig elusennol
- grwpiau cymunedol a gwirfoddol
- cynghorau cymuned/plwyf
- cwmnïau buddiannau cymunedol
- sefydliadau ffydd neu eglwysig
- awdurdodau lleol
- sefydliadau eraill yn y sector cyhoeddus

Byddwn yn gofyn am gael gweld eich cyfansoddiad neu'ch dogfen lywodraethol (gweler Dogfennau Ategol). Mae'n rhaid i chi gael o leiaf dau berson ar eich Bwrdd neu Bwyllgor rheoli nad ydynt yn gysylltiedig â gwaed neu briodas neu sy'n byw yn yr un cyfeiriad.

Partneriaethau

Rydym yn eich annog i weithio gyda phobl eraill i ddatblygu a chyflawni eich prosiect. Os ydych yn bwriadu gweithio gyda sefydliad arall i gyflawni cyfran sylweddol o'ch prosiect, rydym yn eich cynghori i ffurfioli eich perthynas â chytundeb partneriaeth.

Os bydd eich partneriaid prosiect yn darparu nwyddau neu wasanaethau y telir amdanynt drwy ein grant, bydd angen i ni weld eich cytundeb partneriaeth fel rhan o'ch cais.

Os ydych yn gwneud cais ar y cyd, bydd angen i chi benderfynu pa sefydliad fydd yr ymgeisydd arweiniol. Bydd yr ymgeisydd arweiniol yn llenwi'r ffurflen gais ac, os byddwch yn llwyddiannus, yn derbyn y grant ac yn adrodd ar gynnydd. Fel arfer, rydym yn disgwyl i berchennog y dreftadaeth fod yn ymgeisydd arweiniol. Os nad yw perchennog y dreftadaeth yn gwneud y cais yna byddwn yn gofyn iddynt ymrwymo i delerau'r grant.

Nid ydym yn argymell math neu fformat penodol o gytundeb partneriaeth. Mater i'r partïon sy'n ymwneud â phartneriaethau yw darganfod beth sydd orau iddynt.

Expand All accordions

Beth allwn ei ariannu?

Rydym yn ariannu prosiectau sy'n cysylltu pobl a chymunedau â threftadaeth genedlaethol, ranbarthol a lleol y DU.

Gall treftadaeth olygu gwahanol bethau i wahanol bobl. Gall fod yn unrhyw beth o'r gorffennol yr ydych yn ei werthfawrogi ac am ei drosglwyddo i genedlaethau'r dyfodol.

Fel canllaw, gallai hyn gynnwys:

- atgofion a phrofiadau pobl (a gofnodir yn aml fel 'hanesion llafar')
- traddodiadau diwylliannol (er enghraifft, straeon, gwyliau, crefftau, cerddoriaeth a dawns)
- natur (er enghraifft, cynefinoedd, rhywogaethau a daeareg)
- tirweddau naturiol a dylunio fel parciau a gerddi
- archaeoleg gymunedol
- adeiladau, henebion ac amgylcheddau hanesyddol
- casgliadau o wrthrychau, llyfrau neu ddogfennau mewn amgueddfeydd, llyfrgelloedd neu archifau
- hanesion pobl a chymunedau neu leoedd a digwyddiadau
- treftadaeth ieithoedd a thafodieithoedd
- lleoedd a gwrthrychau sy'n gysylltiedig â'n hanes diwydiannol, morwrol a thrafnidiaeth

Byddwn ond yn ariannu prosiectau sy'n:

- mynd i'r afael â'r canlyniad Cynhwysiant gorfodol ac unrhyw ganlyniadau blaenoriaeth eraill fel y bo'n berthnasol: gweler ein tudalen Canlyniadau wedi'u diweddaru
- mynd i'r afael â'r gofyniad gorfodol ar gynaliadwyedd amgylcheddol: gweler ein tudalen Canlyniadau wedi'u diweddaru i gael rhagor o wybodaeth am y gofyniad yma
- cynnwys cyfnod datblygu a fydd yn para hyd at ddwy flynedd
- cynnwys y cyfnod cyflwyno a fydd yn para hyd at bum mlynedd

Gall Grantiau Treftadaeth y Loteri Genedlaethol gefnogi ystod eang o fathau o weithgarwch. Gallwn dalu am ystod eang o gostau prosiect uniongyrchol. Er enghraifft, gallai eich prosiect gynnwys:

- pris prynu eitemau casglu neu eiddo
- atgyweirio a chadwraeth
- costau digwyddiadau (gan gynnwys llogi ystafelloedd, lluniaeth ac offer)
- gwaith cyfalaf
- atgyweirio a chynnal a chadw (refeniw)
- swydd staff newydd
- lleoliadau hyfforddi â thâl
- costau hyfforddi
- ffioedd proffesiynol (er enghraifft, costau cyfreithiol)
- treuliau gwirfoddolwyr
- costau i wella mynediad i'ch treftadaeth
- gweithgareddau i'ch helpu i gryfhau eich sefydliad
- costau sy'n gysylltiedig â chymryd cyfrifoldeb newydd am dreftadaeth (er enghraifft, astudiaethau dichonoldeb)
- Adennill Costau Llawn
- allbynnau digidol

Bydd yr arian yma'n cefnogi gweithgarwch a fydd yn mynd i'r afael â'n **gofynion gorfodol** o ran cynhwysiant a **chynaliadwyedd amgylcheddol**, ac, os yw'n berthnasol, **canlyniadau**

blaenoriaeth eraill 2022–2023.

Cyfeiriwch at y ffurflen Gais a nodiadau cymorth i gael rhagor o fanylion.

Ni allwn ymdrin â'r canlynol:

- swyddi staff presennol neu gostau sefydliadol (oni bai eu bod yn cael eu cyfrifo drwy Adennill Costau Llawn)
- statudol a/neu gyfrifoldebau cyfreithiol
- hyrwyddo achos neu gredoau sefydliadau gwleidyddol neu ffydd
- TAW adenilladwy
- costau ar gyfer unrhyw weithgaredd sydd wedi digwydd cyn dyfarnu grant

Yr Iaith Gymraeg

Os cynhelir eich prosiect yng Nghymru, mae'n rhaid i chi ystyried y Gymraeg ym mhob agwedd ar eich gwaith a dweud wrthym sut y byddwch yn hyrwyddo ac yn cefnogi'r Gymraeg ac yn adlewyrchu natur ddwyieithog Cymru. Bydd angen i chi ddangos sut y byddwch yn cynnig darpariaeth ddwyieithog yng nghyllideb a chynllun eich prosiect. Dylech gynnwys y gyllideb ar gyfer cyfieithu unrhyw ddeunyddiau cyhoeddus o dan y categori costau 'Arall' yn yr adran costau prosiect y ffurflen gais.

Os oes gennych unrhyw gwestiynau, ymholiadau, neu os oes angen cymorth arnoch, cysylltwch â cymorthcymraeg@heritagefund.org.uk.

Adennill Costau Llawn

Os ydych yn sefydliad yn y sector gwirfoddol, gallwn gwmpasu cyfran o orbenion eich sefydliad. **Gall cyllid i dalu cyfran o gostau cynnal eich sefydliadau, ochr yn ochr â chostau prosiect uniongyrchol, fod yn bwysig i'ch cynaliadwyedd. Os yw eich sefydliad yn gymwys, byddem yn eich annog i ystyried cynnwys adennill costau llawn yn eich cyllidebau.** Dylai costau fod yn gymesur â'r amser neu'r adnoddau a ddefnyddir ar gyfer eich prosiect. Gallwn hefyd dalu cyfran o gost aelod presennol o staff, ar yr amod nad ydynt yn gweithio ar y prosiect a ariennir mewn swydd newydd yn unig. Disgwyliwn i'r cyfraniad hwn gael ei gyfrifo gan ddefnyddio Adennill Costau Llawn.

Yn ôl y sector gwirfoddol, rydym yn golygu sefydliadau sy'n annibynnol i'r llywodraeth ac y mae eu llywodraethu, eu cyllid a'u hadnoddau yn canolbwyntio'n wirfoddol. Er enghraifft, efallai y bydd gan sefydliad sector gwirfoddol fwrdd ymddiriedolwyr, cael ei ariannu gan grantiau a rhoddion, a dibynnu ar wirfoddolwyr i gyflawni eu nodau.

Ni allwn dderbyn ceisiadau sy'n cynnwys Adennill Costau Llawn gan sefydliadau'r sector cyhoeddus (er enghraifft, amgueddfeydd a ariennir gan y llywodraeth, awdurdodau lleol neu brifysgolion).

Mae canllawiau cydnabyddedig ar gyfrifo'r swm Adennill Costau Llawn sy'n berthnasol i'ch prosiect ar gael gan sefydliadau fel Cronfa Gymunedol y Loteri Genedlaethol. Bydd angen i chi ddangos i ni sut rydych wedi cyfrifo eich costau, yn seiliedig ar gyfrifon cyhoeddedig diweddar. Yna bydd

angen i chi ddweud wrthym ar ba sail yr ydych wedi dyrannu cyfran o'r costau i'r prosiect yr ydych yn gofyn inni ei ariannu, a byddwn yn asesu a yw hyn yn deg ac yn rhesymol.

Costau chwyddiant gwaith cyfalaf

Dylai ceisiadau ariannu gynnwys costau priodol i dalu chwyddiant gwaith cyfalaf a ragwelir yn ddigonol.

Mae chwyddiant ar gyfer prosiectau adeiladu yn debygol o barhau'n uchel am y dyfodol rhagweladwy. Dylai pob prosiect wneud darpariaeth briodol ar gyfer chwyddiant yn seiliedig ar amserlen y prosiect, ynghyd â ffactorau eraill y mae deunyddiau o'r fath yn cael eu defnyddio, gofynion llafur a lleoliad.

Gall ymgeiswyr gael mynediad at ddadansoddiad a rhagamcanion ar gyfer costau chwyddiant o ffynonellau megis y Gwasanaeth Gwybodaeth Cost Adeiladu ac ymgynghoriaethau gan gynnwys Gardiner & Theobold Market Intelligence, Turner & Townsend a Rider Levett Bucknall.

Cynlluniau grant cymunedol

Fel rhan o'ch prosiect, gallwch ofyn i ni gyfrannu tuag at gronfa o arian wedi'i neilltuo y gallwch ei defnyddio i ariannu grwpiau/sefydliadau eraill i gyflawni prosiectau bach ar wahân. Rydym yn galw'r grantiau hyn yn 'grantiau cymunedol'. Bydd y grantiau cymunedol hyn yn cyfrannu at nodau cyffredinol eich prosiect. Mae'n rhaid i unrhyw grantiau fel hyn ddangos gwerth da am arian, a dylai budd y cyhoedd fod yn fwy nag unrhyw enillion preifat. Byddwch yn rheoli'r gronfa ariannu, yn datblygu proses ymgeisio gyda phanel penderfynu ac yn monitro cynnydd. Rhaid i chi roi cyhoeddusrwydd i'r cynllun grant cymunedol hefyd fel ei fod yn hysbys ac yn agored i bawb.

Gallwch ddyfarnu grantiau i grwpiau cymunedol dielw neu berchnogion treftadaeth preifat (er enghraifft, perchnogion archifau, tir neu adeiladau). Gall y grantiau fod ar gyfer gwaith cyfalaf a gweithgareddau.

Rydym yn argymell nad yw cyfanswm cronfa'r cynllun grant cymunedol yn fwy na chyfanswm o £200,000.

Dylech gyfyngu unrhyw grant unigol i:

- gweithgaredd: £10,000
- cyfalaf: £25,000

Efallai y bydd angen i rai prosiectau fynd y tu hwnt i'r terfyn er mwyn gwarchod treftadaeth sy'n allweddol i gymeriad ardal, er enghraifft, os ydych yn adfer adeilad fel rhan o gynllun treflun. Os oes angen cyllideb grantiau cymunedol fwy neu ddyfarniadau mwy ar eich prosiect i drydydd partïon unigol, bydd angen i chi ddweud wrthym am hyn yn eich ffurflen Datganiad o Ddiddordeb a chyfiawnhau hyn yn eich cais.

Os yw eich prosiect yn cynnwys grantiau cymunedol i sefydliadau neu unigolion ar gyfer gwaith cyfalaf i'r dreftadaeth y maent yn berchen arnynt, rhaid i'r grantiau hyn gael eu rheoli gan gytundeb rheoli a chynnal a chadw deng mlynedd yn y dyfodol.

Ni chaniateir caffael eitemau tir, adeiladau neu dreftadaeth o dan gynlluniau grant cymunedol.

Mae'n rhaid i unrhyw grantiau i drydydd partïon ddangos gwerth da am arian a dylai budd cyhoeddus fod yn fwy nag unrhyw fudd preifat.

Gallwch ddod o hyd i ragor o wybodaeth am grantiau cymunedol a chynnal a chadw adeiladau ar ein gwefan.

Expand All accordions

Cyn i chi ymgeisio

Mae angen i bob un o'r prosiectau yr ydym yn eu cefnogi:

- gyflawni un neu fwy o'r canlyniadau ar y dudalen hon, gan gynnwys yr un gorfodol
- mynd i'r afael â chynaliadwyedd amgylcheddol
- hyrwyddo rôl y Loteri Genedlaethol wrth gyflwyno'r prosiect
- cynnal gwerthusiad

Bydd y wybodaeth yn yr adran hon yn eich helpu i ystyried y pwyntiau hyn yng nghamau cynnar cynllunio eich cais.

Arweiniad

Mae gennym lawer o wybodaeth ar ein gwefan i'ch helpu i reoli a datblygu eich prosiect.

Mae'r canlynol yn ddarlleniad hanfodol ar gyfer pob prosiect:

- Canllawiau ar gynllun gweithgarwch
- Gwybodaeth am gydnabod eich grant
- Canllawiau gwerthuso
- Deall eich treftadaeth
- Canllawiau cynaliadwyedd amgylcheddol

Os yw eich prosiect yn cynnwys gwaith cyfalaf, dylech hefyd ddarllen y dogfennau canlynol ar ein gwefan:

- Canllawiau cynllunio cadwraeth
- Canllawiau cynnal a chadw adeiladau

Disgwyliwn i bob prosiect ddilyn arfer gorau o ran rheoli prosiectau. Mae gennym rywfaint o arweiniad ar hyn ac mae templedi ar gyfer dogfennau allweddol (er enghraifft, llif arian prosiect) ar gael ar ein gwefan.

Canlyniadau

Rydym yn disgrifio'r gwahaniaeth yr ydym am ei wneud gyda'n hariannu trwy set o naw canlyniad, sy'n cynnwys ein chwe chanlyniad blaenoriaeth. Canlyniadau yw newidiadau, effeithiau neu fanteision sy'n digwydd o ganlyniad uniongyrchol i'ch prosiect.

Byddwn yn blaenoriaethu prosiectau treftadaeth a fydd yn: **hybu'r economi leol, yn creu swyddi ac yn annog datblygu sgiliau, yn cefnogi llesiant ac yn creu lleoedd gwell i fyw, gweithio ac ymweld â nhw.**

Disgwyliwn i bob prosiect ddangos eu bod yn cynnwys **cynaliadwyedd amgylcheddol hirdymor** a **chynhwysiant** yn eu cynlluniau.

Canlyniadau blaenoriaeth

- **Bydd ystod ehangach o bobl yn ymwneud â threftadaeth** (Canlyniad Gorfodol): Mae'n rhaid i bob prosiect a ariannu gennym gyflawni ein canlyniad gorfodol.
- Bydd y sefydliad a ariennir yn fwy gwydn
- Bydd gan bobl gwell llesiant
- Bydd pobl wedi datblygu sgiliau
- Bydd yr ardal leol yn lle gwell i fyw, gweithio neu ymweld
- Bydd yr economi leol yn cael hwb

Byddem yn eich annog i ganolbwyntio ar gyflawni un neu fwy o'n canlyniadau blaenoriaeth ar hyn o bryd. **Er enghraifft,** pe bai prosiect ond yn cyflawni'r 'canlyniad cyflwr' a'r canlyniad gorfodol – byddai'n llawer llai tebygol o gael ei gefnogi na phrosiect a oedd yn bodloni'r canlyniad gorfodol, ynghyd â chanlyniad blaenoriaeth arall.

Ein tri chanlyniad arall yw:

- Bydd treftadaeth mewn cyflwr gwell
- Caiff treftadaeth ei nodi a'i hegluro'n well
- Bydd pobl wedi dysgu am dreftadaeth, gan arwain at newid mewn syniadau a gweithredoedd

Bydd nifer y canlyniadau a gewch yn dibynnu ar yr hyn yr ydych am ei gyflawni a dylai fod yn gymesur â maint y grant yr ydych yn gofyn amdano neu ffocws penodol eich prosiect. Nid oes rheidrwydd i enwi mwy nag un, ac rydym yn eich annog yn gryf i beidio â hawlio mwy o ganlyniadau nag y credwch y gallwch eu cyflawni mewn gwirionedd.

Gallwch ddod o hyd i ragor o wybodaeth am ein canlyniadau ar dudalen **Canlyniadau** a **Chanllawiau Arfer Da**.

Peidiwch â defnyddio'r eiconau cymorth sydd wedi'u gwreiddio yn Adran Canlyniadau'r ffurflen gais ar-lein. Dylech ddefnyddio'r canllawiau ymgeisio a'r dudalen Canlyniadau fel y prif ffynonellau gwybodaeth ddiweddaraf am y rhain.

Gofyniad Cynaliadwyedd Amgylcheddol

Disgwyliwn i'r safonau uchaf o ran cynaliadwyedd amgylcheddol gael eu cyflawni gan yr holl brosiectau a ariennir gennym.

Rydym am i'n **holl brosiectau** wneud eu gorau glas i helpu i liniaru ac addasu i effeithiau ein hinsawdd sy'n newid ac i helpu natur i wella. P'un a yw ein cyllid yn gwarchod gwarchodfa natur, amgueddfa, parc cyhoeddus neu adeilad, byddwn yn disgwyl i brosiectau fanteisio ar y cyfle i greu manteision cadarnhaol i natur drwy, er enghraifft, greu clwydi ar gyfer ystlumod, gan gynnwys toeau gwyrdd, darparu pyllau draenio naturiol a chynyddu plannu coed.

Rydym am i **bob math o brosiectau** treftadaeth, mawr a bach:

- gyfyngu ar unrhyw ddifrod posibl i'r amgylchedd
- cael effaith gadarnhaol ar yr amgylchedd ac yn enwedig ar gyfer natur

Wrth gwrs, mae'n rhaid i brosiectau sicrhau nad yw unrhyw fesurau amgylcheddol yn cael effaith negyddol ar eich treftadaeth.

Bydd cynnwys cynaliadwyedd amgylcheddol o fewn eich prosiectau o'r cychwyn cyntaf yn golygu bod eich prosiect yn debygol o fod yn fwy gwydn, yn gynaliadwy yn ariannol ac yn dod â manteision lluosog i bobl a'r gymuned.

Dylai'r mesurau a weithredwch fod yn briodol ar gyfer maint eich prosiect. Rydym yn darparu canllawiau ar gynaliadwyedd amgylcheddol ar ein gwefan.

Dylech hefyd feddwl am sut y byddwch yn gwerthuso eich mesurau cynaliadwyedd amgylcheddol ac yn sicrhau bod hyn yn rhan o strategaeth werthuso eich prosiect. Byddwn yn gofyn i chi nodi ac adrodd ar y camau yr ydych yn eu cymryd. Mae ein canllawiau ar yr effaith amgylcheddol yn rhoi rhywfaint o gyngor cyffredinol, a gallwch hefyd gael cymorth ymarferol gan y rhwydwaith Addas i'r Dyfodol.

Ystyried risg

Bydd pob prosiect yn wynebu bygythiadau a chyfleoedd y mae angen i chi eu nodi a'u rheoli. Rydym am i chi fod yn realistig yngl?n â'r risgiau y gallai eich prosiect a'ch sefydliad eu hwynebu fel eich bod mewn sefyllfa dda i'w rheoli a chyflawni'r prosiect yn llwyddiannus.

Rydym yn deall bod y cyd-destun y byddwch yn gweithio ynddo yn wahanol iawn yn ystod pandemig presennol COVID-19. Wrth asesu eich cais, byddwn yn llunio barn bwyllog ar y risgiau posibl i'ch prosiect a risgiau sefydliadol cyfredol – a byddwn yn edrych i weld a ydych wedi nodi'r rhain ac wedi dweud wrthym sut y byddwch yn lliniaru yn eu herbyn. Dylech hefyd ystyried costau wrth gefn yn ofalus o fewn eich cais.

Y mathau o risg a phroblemau y dylech eu hystyried yw:

- **ariannol** – er enghraifft, llai o gyfraniad gan ffynhonnell ariannu arall
- **sefydliadol** – er enghraifft, prinder pobl â'r sgiliau sydd eu hangen arnoch neu staff sydd eu hangen i weithio ar brosiectau eraill
- **economaidd** – er enghraifft, cynnydd annisgwyl yng nghost deunyddiau

- **technegol** – er enghraifft, darganfod lleithder annisgwyl ac eang
- **cymdeithasol** – er enghraifft, ymatebion negyddol i ymgynghori neu ddiffyg diddordeb gan eich cynulleidfa darged
- **rheoli** – er enghraifft, newid sylweddol yn nhîm y prosiect
- **cyfreithiol** – er enghraifft, newidiadau yn y gyfraith sy'n gwneud y prosiect yn anymarferol
- **amgylcheddol** – er enghraifft, anawsterau wrth ddod o hyd i ffynonellau pren o goedwigoedd a reolir yn dda

Hyrwyddo eich grant Loteri Genedlaethol

Mae'n rhaid i chi ymrwymo i gydnabod eich grant a hyrwyddo'r Loteri Genedlaethol. Gallwch gael rhagor o wybodaeth am ein gofynion sylfaenol ar gyfer cydnabyddiaeth ar ein gwefan.

Yn ogystal â chydnabod eich grant, rydym yn disgwyl i chi ddarparu mynediad arbennig a/neu gynigion i chwaraewyr y Loteri Genedlaethol, yn flynyddol o leiaf.

Rydym yn disgwyl i chi ddatblygu cynigion neu ymgyrchoedd hyrwyddo arloesol a chreadigol a gynlluniwyd i ddiolch i chwaraewyr y Loteri Genedlaethol am eu cefnogaeth ac i godi ymwybyddiaeth o'r cyllid a gawsoch. Mae enghreifftiau o'r rhain, a phethau creadigol eraill y mae prosiectau wedi'u gwneud i'w gweld ar ein gwefan.

Os yw eich grant am fwy nag £1 filiwn tuag at ardal arddangos newydd, canolfan ymwelwyr, gardd gymunedol neu gyfleuster cyhoeddus arall, hoffem hefyd drafod y ffordd orau o ymgorffori'r Loteri Genedlaethol yn enw'r gofod neu'r safle.

Gwerthuso

Rydym yn argymell eich bod yn cynnwys gwerthusiad o ddechrau eich prosiect. Mae ein tystiolaeth yn dangos mai'r gyllideb prosiectau mwy gofalus ar gyfer eu gwerthuso, yr uchaf yw ansawdd yr adroddiad terfynol. Rydym wedi argymell isafswm gwariant ar werthuso a gallwch ddod o hyd i ganllawiau pellach ar hyn ar ein gwefan.

Ar ddiwedd eich prosiect byddwn yn disgwyl rhywfaint o adborth gwerthuso, mewn dwy ran:

- eich adroddiad gwerthuso eich hun, a anfonwyd i mewn cyn i ni dalu'r 10% olaf o'ch grant
- Holiadur gwerthuso, o fewn blwyddyn i'w gwblhau. Gallwch weld y wybodaeth y byddwn am i chi ei hadrodd yn ein canllawiau gwerthuso ar ein gwefan.

Expand All accordions

Eich cyfraniad

Bydd eich cyfraniad yn dibynnu ar faint o grant yr ydych yn gofyn amdano.

Cais am grant: £250,000 i £1miliwn

- cyfraniad: o leiaf 5% o gostau eich cyfnod datblygu a 5% o gostau eich cyfnod cyflawni

Cais am grant: £1miliwn i £10miliwn

- cyfraniad: o leiaf 10% o gostau eich cyfnod datblygu a 10% o gostau eich cyfnod cyflawni

Rydym yn disgrifio'r cyfraniad hwn fel 'cyllid partneriaeth' a gall fod yn cynnwys arian parod, cyfraniadau nad ydynt yn arian parod, amser gwirfoddolwyr neu gyfuniad o'r rhain i gyd. Byddwn yn asesu a yw eich prosiect yn cynnig gwerth da am arian ac yn ystyried eich cyfraniad.

Os yw eich prosiect yn cynnwys gwaith cyfalaf, gellir cynnwys gwerth costau rheoli a chynnal a chadw cynyddol yn y dyfodol am hyd at bum mlynedd ar ôl cwblhau'n ymarferol fel cyllid partneriaeth. Gweler ein canllawiau ar-lein ar gynnal a chadw adeiladau i gael rhagor o wybodaeth.

Cyfraniadau arian parod

Gallai hyn fod o gronfeydd wrth gefn eich sefydliad eich hun, rhodd gan gymwynaswr, grant gan gyllidwr arall neu gymorth arall a godir gan gyllid (er enghraifft, cyllid torfol).

Cyfraniadau nad ydynt yn arian parod

Mae hyn yn cynnwys unrhyw beth sydd ei angen arnoch ar gyfer eich prosiect nad oes rhaid i chi dalu amdano (er enghraifft, llogi ystafell neu offer). Dim ond os ydynt yn gostau prosiect uniongyrchol a allai fod wedi bod yn rhan o gyllideb eich prosiect y gallwn dderbyn cyfraniadau nad ydynt yn arian parod.

Amser gwirfoddoli

Dyma'r amser y mae gwirfoddolwyr yn ei roi i gefnogi'r gwaith o gyflawni eich prosiect. Gallai hyn gynnwys gwaith gweinyddol, clirio safle neu weithio fel stiward mewn digwyddiad. Ni ddylech gynnwys costau ar gyfer amser pobl a fydd yn cymryd rhan yn eich gweithgareddau (er enghraifft, pobl sy'n mynychu gweithdy neu'n mynd ar daith dywys).

Rydym yn defnyddio cyfradd safonol o £20 yr awr i gyfrifo gwerth eich cyfraniadau gwirfoddolwyr.

Arian y Loteri Genedlaethol

Gallwch ddefnyddio arian gan ddosbarthwr arall o'r Loteri Genedlaethol i gyfrannu tuag at eich prosiect fel cyllid partneriaeth. Fodd bynnag, ni all hyn gyfrif tuag at eich cyfraniad o leiaf 5% i 10%, y mae'n rhaid iddo fod yn cynnwys cyfraniadau o'ch ffynonellau eich hun neu ffynonellau eraill, heb gynnwys y Loteri Genedlaethol.

Expand All accordions

Y broses ymgeisio

Datganiad o Ddiddordeb / Mynegi Diddordeb

Mae ein proses ymgeisio yn gystadleuol ac ni allwn ariannu pob cais o ansawdd da a gawn.

Rydym yn cydnabod y gwaith sy'n mynd i baratoi cais ac felly i gadw cystadleuaeth ar lefelau y gellir eu rheoli, ac yn rhoi'r cyfle gorau posibl i chi, gofynnwn i bob ymgeisydd am grant dros £250,000 i lenwi ffurflen Fer Mynegi Diddordeb / Datganiad o Ddiddordeb.

Byddwn yn defnyddio'r wybodaeth a roddwch i benderfynu a ddylid eich gwahodd i gyflwyno cais cam datblygu ai peidio. Nid yw gwahoddiad i wneud cais yn gwarantu grant gennym yn y dyfodol ond mae'n dangos ein bod yn gweld potensial yn eich cynigion cychwynnol.

Os byddwch yn llwyddiannus, bydd eich cymeradwyaeth Datganiad o Ddiddordeb yn parhau'n ddilys am 12 mis a bydd angen cyflwyno cais Cam Datblygu o fewn yr amser hwn.

Ein nod yw ymateb i'ch Datganiad o Ddiddordeb o fewn 20 diwrnod gwaith i'w dderbyn. Os byddwn yn penderfynu eich gwahodd i wneud cais, byddwn yn cysylltu â chi i drafod y camau nesaf. Os nad ydym yn eich gwahodd i wneud cais, byddwn yn egluro ein rheswm.

Camau datblygu a chyflawni

Dylai pob cais gynnwys cyfnod datblygu i'ch helpu i weithio ar eich cynnig prosiect. Yn ystod y cam hwn, byddwch yn cael gwell dealltwriaeth o gostau, adnoddau, llinell amser ac anghenion eich cynulleidfaoedd.

Byddwch yn penderfynu pa mor hir y mae angen i chi ddatblygu eich cynigion ar gyfer y cyfnod cyflawni. Efallai y byddwch yn cymryd hyd at ddwy flynedd, yn dibynnu ar gymhlethdod eich prosiect.

Unwaith y byddwch wedi cyflwyno'ch ffurflen gais, nid yw'n bosibl i ni ddychwelyd hwn atoch ar gyfer gwaith pellach, na rhyddhau copi newydd. Felly, mae'n bwysig sicrhau eich bod yn hapus gyda'ch atebion cyn i chi gyflwyno'ch cais.

Bydd eich cais yn cystadlu â phrosiectau eraill yn y camau datblygu a chyflawni. Nid yw dyfarniad cyfnod datblygu yn gwarantu y byddwch yn derbyn dyfarniad cyfnod cyflawni.

Penderfyniadau brys

Mewn amgylchiadau eithriadol, efallai y byddwn yn ystyried proses ymgeisio carlam, os oes angen penderfyniad cyflymach (er enghraifft, os cewch gyfle i brynu eitem treftadaeth mewn arwerthiant ond bod angen i chi symud yn gyflym). Os credwch fod hyn yn berthnasol i'ch prosiect, dylech gyflwyno ffurflen Mynegi Diddordeb a byddwn yn trafod hyn gyda chi.

Expand All accordions

Sut fyddwn ni'n asesu eich cais

Unwaith y byddwch yn anfon eich cais ar-lein atom, byddwn yn gwirio bod popeth yn ei le a byddwn mewn cysylltiad i roi gwybod i chi pryd y gallwch ddisgwyl penderfyniad.

Fel sefydliad sy'n rhoi arian cyhoeddus, rydym yn cynnal rhai gwiriadau ar y wybodaeth a roddwch i ni pan fyddwch yn gwneud cais (er enghraifft, efallai y byddwn yn gwirio eich hanes gyda ni neu'n cynnal gwiriadau hunaniaeth neu dwyll).

Oni bai bod angen i ni wirio unrhyw beth gyda chi, mae'n annhebygol y byddwch yn clywed gennym eto nes i ni roi gwybod i chi am y penderfyniad.

Dylech ateb yr holl gwestiynau yn y ffurflen gais.

Pan rydym yn asesu eich cais, byddwn yn ystyried amrywiaeth o ffactorau gan gynnwys:

- a yw eich prosiect yn berthnasol i dreftadaeth yn y DU
- yr anghenion a'r cyfleoedd y bydd eich prosiect yn mynd i'r afael â nhw
- pa mor gryf y bydd eich prosiect yn cyflawni ein canlyniadau blaenoriaeth
- gwerth cyffredinol am arian
- risgiau posibl i lwyddiant y prosiect , yn enwedig mewn perthynas ag effeithiau pandemig COVID-19 ar gyflawni prosiectau
- sut y bydd canlyniadau prosiectau'n cael eu cynnal
- eich agwedd at gynaliadwyedd amgylcheddol

Os asesir bod eich cais yn darparu gwerth isel am arian yna gellir ei wrthod yn gynharach yn ystod y cyfnod asesu, a byddwn yn rhoi gwybod i chi am hyn ar y pryd.

Y broses ymgeisio

Dewiswch pryd i wneud eich cais yn ofalus. Peidiwch â rhuthro i gyflwyno cais cyn i chi fod yn barod, a gwnewch yn si?r eich bod wedi meddwl drwy'r ffordd orau o lunio eich gweithgaredd a sut rydych yn mynd i'w reoli. Gwyddom y byddwn yn derbyn nifer fawr o geisiadau, a bydd angen inni flaenoriaethu lle y gall ein buddsoddiad wneud gwahaniaeth sylweddol.

Mae ein penderfynwyr yn defnyddio eu barn i ddewis pa geisiadau i'w cefnogi, gan ystyried ansawdd, cyflawni canlyniadau, risg a gwerth am arian. Gallant hefyd ystyried materion fel sicrhau dosbarthiad daearyddol o'n cyllid ac a yw eich cais yn flaenoriaeth ar gyfer cyllid (fel y nodir yn ein Fframwaith Ariannu Strategol 2019–2024).

Gellir gwneud ein penderfyniad ychydig wythnosau ar ôl ein cyfnod asesu o 12 wythnos, yn dibynnu ar ddyddiad nesaf y cyfarfod. Gwnewch yn si?r eich bod yn caniatáu hyn wrth gynllunio llinell amser eich prosiect.

Expand All accordions

Gwybodaeth sydd ei hangen arnom

Mae'r wybodaeth isod yn dangos y gwahanol lefelau o wybodaeth y bydd angen i chi fod wedi'u hystyried ar gyfer eich cam datblygu a'ch cais cam cyflawni. Gweler hefyd y rhestr o ddogfennau ategol.

Cais cam datblygu

Gweithgareddau

Cynigion amlinellol:

- pwy sy'n debygol o gymryd rhan yn eich prosiect?
- natur ac ystod y gweithgareddau a fydd yn ennyn diddordeb pobl â threftadaeth

Gwaith cyfalaf

Cynigion amlinellol:

- cynllun cadwraeth drafft neu amlinellol
- manylion perchnogaeth – boed yn rhydd-ddaliadol neu'n lesddaliad
- dadansoddiad cychwynnol o'r gwaith cyfalaf rydych yn bwriadu ei wneud
- cynlluniau ar gyfer elfennau pensaernïol hyd at a chan gynnwys cam gwaith RIBA 1*
- cynlluniau ar gyfer elfennau nad ydynt yn bensaernïol, megis dehongli neu allbynnau digidol, sy'n cyfateb i gam gwaith RIBA 1
- prisiad annibynnol os yw'r prosiect ar gyfer caffael casgliadau neu wrthrychau sengl

Canlyniadau'r prosiect

Amlinellu gwybodaeth am y canlyniadau y gallai eich prosiect eu cyflawni

Rheoli prosiectau

- gwybodaeth fanwl am y gwaith y byddwch yn ei wneud yn ystod eich cyfnod datblygu
- gwybodaeth fanwl am sut y byddwch yn rheoli eich cyfnod datblygu, gan gynnwys briffiau ar gyfer gwaith i'w wneud gan ymgynghorwyr, disgrifiadau swydd newydd
- amserlen fanwl ar gyfer eich cyfnod datblygu
- amlinellu gwybodaeth am sut y byddwch yn rheoli eich cyfnod cyflwyno
- amserlen amlinellol ar gyfer y cyfnod cyflawni

Ar ôl i'r prosiect ddod i ben

- cynllun busnes cyfredol eich sefydliad
- amlinellu gwybodaeth am sut y byddwch yn cynnal canlyniadau eich prosiect ar ôl i'r cyllid ddod i ben, gan gynnwys ariannu costau cynnal prosiect ychwanegol

Costau'r prosiect

- costau manwl ar gyfer eich cyfnod datblygu
- costau amlinellol ar gyfer eich cyfnod cyflawni
- ffynonellau posibl o gyllid partneriaeth ar gyfer eich cyfnod cyflawni a/neu strategaeth codi arian ar gyfer eich cyfnod datblygu

Cais y cyfnod cyflawni

Gweithgareddau

Cynigion manwl:

- Cynllun gweithredu manwl, sy'n dangos yr holl weithgareddau yn eich prosiect. Bydd hyn yn cael ei gynnwys yn eich Cynllun Gweithgareddau neu Gynllun Gweithredu Ardal.

Gwaith cyfalaf

Cynigion manwl:

- cynllun cadwraeth, os oes angen
- dylid cadarnhau perchnogaeth a bodloni ein gofynion
- cynlluniau a chynigion manwl ar gyfer gwaith cyfalaf rydych yn bwriadu ei gyflawni
- cynlluniau ar gyfer elfennau pensaernïol hyd at a chan gynnwys cam gwaith RIBA 3
- cynlluniau ar gyfer elfennau nad ydynt yn bensaernïol, megis dehongli neu allbynnau digidol sy'n cyfateb i gam gwaith RIBA 3

Canlyniadau'r prosiect

Gwybodaeth fanwl am y canlyniadau y bydd eich prosiect yn eu cyflawni

Rheoli prosiectau

- gwybodaeth fanwl am sut y byddwch yn rheoli eich cyfnod cyflwyno, gan gynnwys briffiau ar gyfer gwaith i'w wneud gan ymgynghorwyr a disgrifiadau swydd newydd
- amserlen fanwl ar gyfer eich cyfnod cyflawni

Ar ôl i'r prosiect orffen

- cynllun busnes eich sefydliad, wedi'i ddiweddaru i adlewyrchu eich cynlluniau ar gyfer cyflawni prosiectau a chynnal manteision y prosiect ar ôl i'r cyllid ddod i ben, gan gynnwys ariannu costau cynnal prosiect ychwanegol
- gwybodaeth fanwl am sut y byddwch yn gwerthuso eich prosiect
- gwybodaeth am eich polisïau rheoli a chynnal a chadw – naill ai fel cynllun rheoli a chynnal a chadw neu wedi'u cynnwys yn eich cynllun cadwraeth

Costau'r prosiect

- costau manwl ar gyfer eich cyfnod cyflawni
- arwydd y byddwch wedi sicrhau cyllid partneriaeth ar waith cyn i chi ddechrau eich cyfnod cyflawni

Eich cyfnod datblygu

Yn ystod eich cyfnod datblygu byddwch yn adeiladu ar eich syniadau prosiect. Bydd y gwaith a wnewch yn eich cam datblygu yn dibynnu ar eich prosiect ond mae'n debygol o gynnwys ymgynghori â phobl y tu allan i'ch sefydliad, gweithgareddau i gryfhau eich sefydliad (megis adolygiad llywodraethu, adolygu cynllun busnes eich sefydliad), dylunio a chynllunio manwl, a gwaith arolygu.

Adolygiad o'r cyfnod datblygu

Byddwn yn adolygu eich prosiect yn ystod eich cyfnod datblygu i weld sut rydych yn symud ymlaen gyda'ch cais cam cyflawni a chynlluniau ychwanegol. Ar gyfer prosiectau sy'n ymwneud â gwaith cyfalaf, byddwn yn edrych ar eich cynlluniau pan fyddant yn unol â cham gwaith RIBA 2.

Prif ddiben yr adolygiad yw cadarnhau:

- bod y prosiect yn cael ei ddatblygu yn unol â'r dibenion a'r canlyniadau cymeradwy
- costau a diweddariadau ariannu partneriaeth yn dangos prosiect hyfyw
- risgiau'n hawdd i’w trin
- mae'r prosiect yn gyffredinol yn cynnig gwerth da neu well am arian o hyd

Os bu newidiadau sylweddol, mae'r adolygiad yn rhoi cyfle i ni dynnu sylw at risgiau, meysydd sy'n peri pryder a lle mae angen gwneud rhagor o waith.

Os oes pryderon difrifol, efallai y bydd eich prosiect yn methu'r adolygiad o'r cyfnod datblygu a byddwn yn argymell nad ydych yn gwneud cais am gyfnod cyflawni.

I'ch helpu i gynllunio eich cyfnod datblygu, dyma rai tasgau allweddol y bydd angen i chi eu cyflawni:

1. Ar gyfer prosiectau sy'n ymwneud â gwaith cyfalaf ar dir neu adeiladau, dylech barhau i weithio drwy'r broses cynllunio cadwraeth, mireinio eich dealltwriaeth o'ch treftadaeth a'r cyfleoedd i rannu eich treftadaeth ag eraill fel y bydd eich prosiect yn manteisio'n llawn ar ei botensial tra'n mynd i'r afael ag unrhyw risgiau a bygythiadau yr ydych wedi'u nodi. Gofynnir i chi rannu eich cynllun cadwraeth drafft gyda ni yn ystod y cyfnod datblygu.
2. Ar gyfer unrhyw waith cyfalaf i adeiladau, cynhaliwch unrhyw **arolygon, ymgynghoriadau neu ymchwiliadau** sy'n angenrheidiol i ddatblygu eich cynlluniau a'ch cynigion manwl, er enghraifft, archwiliad mynediad neu asesiad o berfformiad amgylcheddol presennol eich adeilad. Ystyriwch a oes unrhyw faterion cyfreithiol yn ymwneud â pherchnogaeth tir neu eiddo y mae angen i chi eu datrys er mwyn sicrhau eich bod yn bodloni ein gofynion ar gyfer y cyfnod dosbarthu.
3. Ymgynghori â chynulleidfaoedd newydd a chynulleidfaoedd presennol er mwyn datblygu rhaglen fanwl o weithgareddau i ddangos sut y byddwch yn cyflawni'r canlyniad bydd 'ystod ehangach o bobl yn ymwneud â threftadaeth'. Bydd hyn yn ffurfio eich **cynllun gweithgaredd**

neu gynllun gweithredu ardal.

4. Datblygu **amserlen, costau a llif arian manwl** ar gyfer eich cyfnod cyflawno.
5. Ystyriwch yn fanwl sut y bydd eich prosiect yn **effeithio ar eich sefydliad** a sut y byddwch yn rheoli'r newid hwn. Efallai y bydd angen i chi gynnal adolygiad llywodraethu a diweddaru cynllun busnes a strategaeth codi arian eich sefydliad.
6. Ystyriwch sut y byddwch **yn cynnal canlyniadau prosiectau** ar ôl i'r cyllid ddod i ben, a sut y byddwch yn talu unrhyw gostau cynnal ychwanegol. Os ydych yn llunio cynllun rheoli a chynnal a chadw, bydd y wybodaeth hon yn bwydo i mewn i hyn a'ch cynllun busnes sefydliadol wedi'i ddiweddaru.
7. Ystyriwch sut y byddwch **yn gwerthuso eich prosiect**, ac yn casglu data llinell sylfaen fel yg allwch fesur y gwahaniaeth y mae eich prosiect yn ei wneud.
8. Ystyriwch sut y byddwch **yn prynu nwyddau, gwaith a gwasanaethau** yn ystod eich cyfnod dosbarthu. Mae ein canllawiau derbyn grant yn cynnwys gwybodaeth am gaffael.
9. Ystyriwch sut y byddwch yn cydnabod ein grant ac yn hyrwyddo rôl chwaraewyr y Loteri Genedlaethol wrth gefnogi eich prosiect.
10. Ymgymryd â'r gwaith angenrheidiol i gynhyrchu'r holl **ddogfennau ategol** perthnasol ar gyfer eich cais cam cyflawni.

Expand All accordions

Dogfennau ategol

Bydd angen i chi gyflwyno'r dogfennau ategol perthnasol o'r adran hon gyda'ch cais ar-lein a rhaid i ni eu derbyn erbyn y dyddiad cau ar gyfer gwneud cais cyhoeddedig.

Mae'r rhestr hon yn cynnwys y dogfennau ategol ar gyfer cais y cyfnod datblygu a'r cais cam cyflawni.

Ni fydd rhai o'r dogfennau'n berthnasol i'ch prosiect a bydd y wybodaeth ychwanegol yn y tabl yma yn eich helpu i benderfynu a ydynt yn berthnasol.

Mae popeth sydd ei angen arnom i asesu eich cais ar y ffurflen gais a'r dogfennau ategol canlynol. Peidiwch â chyflwyno unrhyw ddogfennau ychwanegol, gan na fyddwn yn eu defnyddio mewn asesiad.

Dogfennau ategol y cyfnod datblygu

Dogfen lywodraethol (er enghraifft, cyfansoddiad)

Nid oes angen i ni weld eich dogfen lywodraethol:

- os ydych yn sefydliad cyhoeddus (er enghraifft, awdurdod lleol)

Dylai eich dogfen lywodraethol gynnwys y canlynol:

- enw a nodau eich sefydliad

- datganiad sy'n atal eich sefydliad rhag dosbarthu incwm neu eiddo i'w aelodau yn ystod ei oes
- datganiad sy'n cadarnhau, os caiff eich sefydliad ei ddirwyn i ben neu ei ddiddymu, y bydd asedau'r sefydliad yn cael eu dosbarthu i sefydliad elusennol neu ddi-elw arall ac nid i aelodau'r sefydliad
- y dyddiad y cafodd ei fabwysiadu a llofnod eich cadeirydd (neu berson awdurdodedig arall)

Ni allwn dderbyn eich cais os nad yw eich cyfansoddiad yn cynnwys yr uchod.

Gwnewch yn si?r bod eich prosiect yn dod o fewn nodau eich sefydliad.

Mae'r Comisiwn Elusennau yn darparu canllawiau ar greu dogfen lywodraethol.

Cyfrifon y tair blynedd diwethaf a chyfrifon rheoli'r flwyddyn gyfredol

Archwilir cyfrifon archwiliedig yn annibynnol a dylid eu llofnodi'n flynyddol. Hoffem hefyd weld eich cyfrifon rheoli.

Os ydych yn sefydliad sydd newydd ei ffurfio ac nad oes gennych set o gyfrifon archwiliedig, cyflwynwch eich tri datganiad banc diwethaf neu lythyr gan eich banc yn cadarnhau eich bod wedi agor cyfrif.

Nid oes arnom angen eich cyfrifon os ydych yn sefydliad cyhoeddus (er enghraifft, awdurdod lleol).

Dadansoddiad manwl o'r gost

Taenlen yn manylu ar y dadansoddiad cost a ddarperir yn Adran chwech: Costau prosiect y ffurflen gais ar-lein.

Mae'r ddogfen hon yn orfodol i bob ymgeisydd.

Cytundebau partneriaeth (os yw'n berthnasol)

Os ydych yn bwriadu gweithio gyda sefydliad arall i gyflawni eich prosiect, mae'n arfer da cael cytundeb partneriaeth. Dylai'r ddogfen hon amlinellu rolau a chyfrifoldebau partner a gored i bob parti ei llofnodi.

Dim ond os bydd eich sefydliad partner yn derbyn taliadau grant i gyflawni rhan o'ch prosiect y mae angen i chi ddarparu eich cytundeb partneriaeth.

Nid ydym yn argymell math neu fformat penodol o gytundeb partneriaeth. Mater i'r partïon sy'n ymwneud â phartneriaethau yw gweithio allan beth sydd orau iddynt.

Disgrifiadau swydd (os yw'n berthnasol)

Os ydych yn bwriadu recriwtio aelod newydd o staff i helpu i gyflawni cam datblygu eich prosiect, gan gynnwys prentis, cyflwynwch ddisgrifiad swydd ar gyfer y swydd honno.

Briffiau ar gyfer gwaith a gomisiynir yn fewnol neu'n allanol (os yw'n berthnasol)

Mae briffiau'n disgrifio unrhyw waith rydych chi'n bwriadu ei gomisiynu yn eich cyfnod datblygu. Os ydych yn comisiynu gwaith (er enghraifft, gan artist neu bensaer) yna dylech gyflwyno briff.

Dylai'r brîff ddisgrifio'r gwaith, faint o amser y byddant yn ei gymryd, faint y byddant yn ei gostio a'r sgiliau sydd eu hangen. Gallwch ddod o hyd i dempled briff ar ein gwefan.

Ar gyfer ffioedd dros £10,000 dylech gael tri thendr neu ddyfynbris cystadleuol, am ffioedd dros £50,000 byddwn yn disgwyl i chi ddarparu prawf o'r broses dendro gystadleuol.

Delweddau (dim mwy na chwech)

Rhowch ddelweddau sy'n helpu i ddarlunio eich prosiect. Bydd y delweddau hyn yn cael eu defnyddio i gyflwyno i'r rhai sy'n gwneud penderfyniadau felly dylent fod o ansawdd uchel ac yn berthnasol i'ch prosiect.

Llythyrau cymorth (dim mwy na chwech, os yw'n berthnasol)

Mae llythyrau cymorth yn ffordd dda o ddangos i ni eich bod wedi siarad â phobl eraill a bod ganddynt ddiddordeb ac wedi ymrwymo i'ch prosiect.

Cyflwynwch lythyrau o gefnogaeth gan y bobl sy'n rhan o'ch prosiect, yn hytrach na datganiadau cefnogol cyffredinol. Er enghraifft, os ydych yn bwriadu cyflwyno gweithdai mewn cartref gofal lleol yna bydd llythyr o gefnogaeth yn dangos i ni eu bod am gymryd rhan.

Os yw'n bosibl, dylai llythyrau fod ar bapur pennawd a'u llofnodi.

Cyfrifo adennill costau llawn ar gyfer y cyfnod datblygu (os yw'n berthnasol)

Os ydych yn cynnwys adennill costau'n llawn yng nghyllideb eich prosiect, rhaid i chi gynnwys dogfen sy'n amlinellu eich cyfrifiad.

Dysgwch fwy am gyfrifo adennill costau'n llawn ar wefan Cronfa Gymunedol y Loteri Genedlaethol.

Cynllun busnes

Hoffem weld copi o gynllun busnes cyfredol eich sefydliad. Os nad oes gennych gynllun busnes, cyflwynwch y ddogfen gynllunio rydych yn gweithio gyda hi i reoli eich treftadaeth. Os ydych yn sefydliad sy'n rheoli nifer o safleoedd neu sydd, er enghraifft, yn Awdurdod Lleol, cyflwynwch y dogfennau cynllunio sydd fwyaf perthnasol i'r dreftadaeth yn eich cais.

Mae eich cynllun busnes yn orfodol i bob ymgeisydd.

Arolwg cyflwr (os yw'n berthnasol)

Os yw eich prosiect yn cynnwys gwarchod treftadaeth, rhaid i chi ddarparu arolwg cyflwr neu ddogfen briodol arall megis Cynllun Cadwraeth drafft neu amlinellol. Dylai'r ddogfen hon ddweud wrthym beth yw cyflwr presennol y dreftadaeth a'r gwaith sydd ei angen i ddychwelyd y dreftadaeth i gyflwr da.

Er enghraifft, os ydych yn bwriadu cadw cofeb ryfel leol, bydd angen i chi wybod beth yw'r cyflwr presennol a pha waith atgyweirio sydd ei angen. Dylai'r arolwg neu'r adroddiad hefyd nodi blaenoriaeth gymharol y gwaith a awgrymir, pa waith sydd fwyaf beirniadol ac y mae angen mynd i'r afael ag ef ar frys.

Dogfennau perchnogaeth (os yw'n berthnasol)

Os ydych yn cynllunio unrhyw waith cyfalaf, neu'n bwriadu prynu tir/adeiladau/casgliadau, rhowch gopïau o ddogfennau perchnogaeth y Gofrestrfa Tir ac yn achos eiddo lesddaliad, unrhyw brydles, penaethiaid telerau neu brydles ddrafft.

Os nad ydych yn bodloni ein gofynion perchnogaeth, dywedwch wrthym sut rydych yn bwriadu mynd i'r afael â hyn yn eich cyfnod datblygu.

Dylech atodi'r dogfennau ategol perthnasol i'ch ffurflen gais. Gallwn dderbyn y rhan fwyaf o fformatau ffeil safonol.

Wrth gyflwyno dogfennau ategol, defnyddiwch enwau'r dogfennau uchod fel y gallwn adnabod pob dogfen yn hawdd. Gall peidio â defnyddio'r fformat hwn achosi oedi gyda'ch cais.

Ni fyddwn yn dechrau asesu eich cais nes i chi gyflwyno'r holl ddogfennau ategol perthnasol.

Dogfennau ategol y cyfnod cyflawni

- cynllun gweithgaredd neu gynllun gweithredu ardal
- amserlen y prosiect
- llif arian ar gyfer y prosiect
- rhagolygon incwm a gwariant am bum mlynedd ar ôl cwblhau
- strwythur rheoli prosiect
- taenlen yn manylu ar y dadansoddiad cost
- cyfrifo Adennill Costau Llawn (os yw'n berthnasol)
- briffiau ar gyfer gwaith a gomisiynir yn fewnol ac yn allanol
- disgrifiadau swydd ar gyfer y cyfnod cyflawni
- cynllun busnes (wedi'i ddiweddaru)
- delweddau
- siart llif yn crynhoi'r broses o wneud penderfyniadau ar gyfer grantiau trydydd parti (os yw'n berthnasol)
- cynllun rheoli a chynnal a chadw (os yw'n berthnasol)
- manyleb dylunio (os yw'n berthnasol)
- cynllun dehongli (os yw'n berthnasol)
- cynllun cadwraeth wedi'i ddatblygu'n llawn (os yw'n berthnasol)

Ar gyfer ceisiadau rhwng £5m a £10m

Bydd ceisiadau a dderbynnir eleni yn cael eu hasesu ar feini prawf ein Fframwaith Ariannu Strategol 2019-2024 presennol.

Fodd bynnag, oherwydd y llinellau amser sy'n gysylltiedig â datblygu prosiectau ar y raddfa hon, byddwn hefyd yn gofyn i chi ystyried ein hegwyddorion buddsoddi Treftadaeth 2033 newydd:

- achub treftadaeth
- diogelu'r amgylchedd
- cynhwysiad, mynediad a chyfranogiad
- cynaladwyedd sefydliadol

Bydd angen i chi gyflwyno dogfen ategol o 500 gair neu lai yn amlinellu sut y bydd eich prosiect yn ymateb i'r pedair egwyddor.

Expand All accordions

Beth sy'n digwydd ar ôl i chi wneud cais?

Os byddwch yn gwneud cais llwyddiannus

Byddwn yn cysylltu â chi ynghylch trefnu cyfarfod newydd. Yn y cyfarfod hwn efallai y cewch eich cyflwyno i ymgynghorydd a fydd yn eich cefnogi i ddatblygu neu gyflawni agweddau penodol ar eich prosiect, neu helpu i adolygu risgiau. Byddwn yn adolygu eich prosiect ar adegau addas.

Mae'n rhaid i chi aros i dderbyn caniatâd i ddechrau gennym cyn dechrau eich prosiect. Bydd angen i chi gyflwyno ffurflen ar-lein a rhoi'r canlynol i ni:

- manylion eich cyfrif banc (gorfodol)
- prawf o ofynion perchnogaeth/lesddaliad (ar gyfer pob prosiect cyfalaf, os oes unrhyw newidiadau wedi digwydd ers gwneud cais)
- manylion am ganiatâd statudol a/neu drwyddedau sy'n ofynnol ac a gafwyd (os yw'n berthnasol)
- cadarnhad o gyllid partneriaeth (os yw'n berthnasol)
- rhagolwg llif arian prosiect
- strwythur rheoli prosiectau a dulliau ar gyfer dewis ymgynghorwyr, contractwyr a chyflenwyr
- amserlen neu raglen waith y prosiect

Bydd angen cyfrif banc ar eich sefydliad. Mae’n rhaid i'r enw ar y cyfrif banc gyfateb yn union i enw'r sefydliad sy'n gwneud y cais.

Ar gyfer grantiau datblygu o lai na £100,000 rydym yn talu eich grant mewn tri rhandaliad:

1. Byddwn yn rhoi 50% o'r grant i chi ymlaen llaw.

2. Unwaith y byddwch wedi gwario hanner cyntaf cyfanswm costau eich prosiect cymwys, byddwn yn rhoi'r 40 nesaf i chi.
3. Byddwn yn talu 10% olaf eich grant pan fyddwch wedi gorffen eich cyfnod datblygu.

Ar gyfer grantiau datblygu a chyflanwi o £100,000 neu fwy, byddwn yn talu rhandaliadau o'n grant ar ôl i'r gwaith yr ydych yn gofyn inni dalu amdano gael ei gwblhau. Byddwn hefyd yn cadw'r 10% olaf o'ch grant nes ein bod yn fodlon bod y prosiect wedi'i gwblhau a'ch bod wedi cyflwyno eich adroddiad cwblhau a'ch gwerthusiad.

Canran y taliad

Byddwch chi neu sefydliad arall yn cyfrannu at eich prosiect ac felly byddwn yn rhoi canran o gostau'r prosiect i chi. Rydym yn disgrifio'r ganran hon fel y 'ganran dalu'.

Dyma enghraifft, lle mae canran y taliad yn 90%:

- cyfanswm costau'r prosiect: £50,000
- eich cyfraniad arian parod: £5,000
- eich grant: £45,000
- canran y taliad: 90%

Byddwn yn talu 'canran y taliad' i chi o'r cyfanswm rydych yn ei wario ar y prosiect.

Os ydych yn gwario llai ar y prosiect nag yr oeddech yn ei ddisgwyl, yna ni fyddwn yn talu'r grant llawn i chi.

Os ydych yn gwario mwy ar y prosiect nag yr oeddech yn ei ddisgwyl, yna ni fyddwn yn gallu rhoi mwy i chi na'r grant a ddyfarnwyd i chi.

Dyma enghraifft, lle'r oedd y cyfanswm a wariwyd ar y prosiect yn llai na'r disgwyl:

- cyfanswm costau'r prosiect yn y ffurflen gais: £50,000
- canran y taliad: 90%
- cyfanswm a wariwyd ar y prosiect: £45,000
- cyfanswm a dalwn: £40,500 (90% o £45,000)

Adrodd ar gynnydd

Byddwn yn disgwyl i chi adrodd ar gynnydd eich prosiect o leiaf bob tro y byddwch yn gofyn am daliad mewn ôl-ddyledion. Bydd angen i chi ddarparu adroddiad cynnydd o leiaf bob chwarter blwyddyn, gan gynnwys pan fyddwch yn cwblhau eich prosiect, ochr yn ochr â'ch adroddiad gwerthuso.

Byddwn yn disgwyl tystiolaeth o ddanfon a gwariant, fel lluniau, adroddiadau, anfonebau a derbynebau. Ceir gwybodaeth fanylach am ein proses fonitro yn y ddogfen Derbyn grant ar ein gwefan.

Telerau'r grant

Gofynnwn i chi ymrwymo i'n Telerau Grant Safonol.

Mae hyd telerau'r grant yn dibynnu ar y math o brosiect.

Byddant yn para o ddyddiad y Caniatâd i Ddechrau tan:

- **gweithgaredd:** y dyddiad y daw'r prosiect i ben (a elwir yn Ddyddiad Cwblhau'r Prosiect)
- **cyfalaf:** 20 mlynedd ar ôl Dyddiad Cwblhau'r Prosiect
- **digidol:** 20 mlynedd ar ôl Dyddiad Cwblhau'r Prosiect
- **caffael:** Os yw eich prosiect yn cynnwys prynu eitem, tir neu adeilad treftadaeth, bydd telerau'r grant yn para am gyfnod amhenodol. Os hoffech gael gwared ar yr hyn yr ydych wedi'i brynu yn y dyfodol, rhaid i chi ofyn am ein caniatâd a gallwn hawlio'n ôl y cyfan neu ran o'n grant.

Os bydd eich cais yn aflwyddiannus

Mae'r broses asesu yn gystadleuol ac ni allwn ariannu'r holl geisiadau o ansawdd da a gawn. Os bydd eich cais yn aflwyddiannus, efallai y byddwn yn awgrymu eich bod yn gwneud cais arall ond mae'n rhaid i chi siarad â ni am hyn gyda ni cyn ailymgeisio.

Expand All accordions

Gofynion cyfreithiol a pholisi

Perchenogaeth

Disgwyliwn i chi fod yn berchen ar unrhyw eiddo (tir, adeiladau, eitemau treftadaeth neu eiddo deallusol) yr ydych yn gwario'r grant arno. Os nad ydych yn bodloni ein gofynion perchnogaeth, bydd angen i chi wella eich hawliau yn eich cyfnod datblygu (er enghraifft, drwy newid neu ymestyn prydles) neu gynnwys y perchennog fel ymgeisydd ar y cyd yn eich cais, os yw'n berthnasol.

Tir ac adeiladau

Ar gyfer prosiectau sy'n cynnwys gwaith ar dir ac adeiladau, mae'n rhaid i chi fod yn berchen ar y rhydd-ddaliad neu gael prydles sy'n bodloni ein gofynion:

- ar gyfer prosiectau sy'n cynnwys gwaith ar adeilad neu dir, os nad yw eich sefydliad yn berchen ar y rhydd-ddaliad, bydd angen prydles arnoch gydag o leiaf 20 mlynedd ar ôl diwrnod disgwyliedig Dyddiad Cwblhau'r Prosiect
- os yw eich prosiect yn cynnwys prynu tir neu adeiladau, rhaid i chi eu prynu'n rhydd-ddaliadol neu mae’n rhaid i'ch prydles fod ag 99 mlynedd yn weddill ar ôl Dyddiad Cwblhau'r Prosiect
- nid ydym yn derbyn prydlesi gyda chymalau terfynu (mae'r rhain yn rhoi'r hawl i un neu fwy o bartïon i'r brydles ddod â'r brydles i ben mewn rhai amgylchiadau)
- nid ydym yn derbyn prydlesi gyda fforffedu ar gymalau ansolfedd (mae'r rhain yn rhoi'r hawl i'r landlord ddod â'r brydles i ben os bydd y tenant yn mynd yn fethdalwr)

- rhaid i chi allu gwerthu ymlaen, isosod y cyfan neu ran, a morgeisio eich prydles ond os byddwn yn dyfarnu grant i chi, mae'n rhaid i chi gael ein caniatâd yn gyntaf i wneud unrhyw un o'r rhain

Diogelu'r grant

Tâl cyfreithiol: Ein polisi yw cymryd tâl am yr eiddo a ariennir gan grant pan fyddwch yn gorff nad yw'n gorff cyhoeddus, mae eich prosiect yn cynnwys gwaith cyfalaf ac mae eich grant dros £250,000.

Cyfyngiad ar deitl: Os ydych yn gorff cyhoeddus fel awdurdod lleol neu brifysgol bydd angen cyfyngiad arnom ar deitl eich Cofrestrfa Tir i sicrhau eich bod yn gofyn am ein caniatâd cyn ymrwymo i unrhyw drafodion yn y dyfodol sy'n ymwneud â'r eiddo a ariennir gan grant.

Os bydd unrhyw un o'r uchod yn berthnasol i'ch prosiect, bydd angen i chi anfon manylion cyswllt eich cyfreithiwr atom cyn gynted â phosibl yn dilyn eich dyfarniad cam cyflawni.

Eitemau treftadaeth

Ar gyfer prosiectau sy'n ymwneud â phrynu eitem treftadaeth neu wneud gwaith cadwraeth i eitem dreftadaeth (er enghraifft, trên stêm neu baentiad), rhaid i chi brynu neu fod yn berchen ar yr eitem yn llwyr. Ni allwn ariannu unigolion preifat na sefydliadau er elw i brynu eitemau adeiladau, tir neu dreftadaeth.

Os ydych yn benthyca eitem/eitemau fel rhan o'r prosiect (er enghraifft, ar gyfer arddangosfa) a gofynnir i chi gyfrannu tuag at gostau cadwraeth yna efallai y byddwn yn derbyn y gost hon os yw'n rhan fach o'ch prosiect.

Efallai y bydd angen clymu perchnogion yr eitem/eitemau yn eich cytundeb partneriaeth, neu eu clymu i delerau safonol y grant os dyfernir grant. Dylech gynnwys hyn yn eich ffurflen Datganiad o Ddiddordeb, os credwch y bydd hyn yn berthnasol i'ch prosiect.

Os ydych yn cynllunio prosiect adeiladu cyfalaf gyda'r diben o storio neu arddangos casgliad nad ydych yn berchen arno, byddwn yn ei gwneud yn ofynnol i berchennog y casgliad gael ei glymu i delerau safonol y grant (ac unrhyw amodau ychwanegol a nodir yn y llythyr hysbysu am grant) os dyfernir grant. Dylech gynnwys hyn yn eich ffurflen Datganiad o Ddiddordeb, os credwch y bydd hyn yn berthnasol i'ch prosiect.

Allbynnau digidol

Mae gennym ofynion penodol, a nodir yn nhelerau safonol y grant, ar gyfer 'allbynnau digidol' a gynhyrchir fel rhan o unrhyw brosiect.

Rydym yn defnyddio'r term 'allbwn digidol' i gwmpasu unrhyw beth rydych chi'n ei greu yn eich prosiect mewn fformat digidol sydd wedi'i gynllunio i roi mynediad i dreftadaeth a/neu i helpu pobl i ymgysylltu â threftadaeth a dysgu amdani.

Er enghraifft, mae hyn yn cynnwys ffotograffau, testun, meddalwedd, cynnwys gwe ac apiau, cronfeydd data, modelau 3D, recordiadau sain a fideo. Nid yw eitemau a grëwyd wrth reoli'r prosiect, er enghraifft negeseuon e-bost rhwng aelodau'r tîm a chofnodion cyfarfodydd, wedi'u cynnwys yn y gofyniad.

Os byddwch yn derbyn grant mwy na £250,000, mae'n rhaid i bob allbwn digidol fod:

- **'ar gael'** (mae'r allbynnau ar gael am ddim ar-lein a gallwch roi mynediad i'r ffeiliau digidol ar alw) am bum mlynedd o ddyddiad cwblhau'r prosiect
- **'gellir ei defnyddio'** (mae'r allbynnau'n gweithredu fel y bwriadwyd ac yn cael eu diweddaru'n ddiweddaraf)
- **'agored'** (mae allbynnau digidol wedi'u trwyddedu i'w defnyddio gan eraill o dan drwydded 'Priodoleddau 4.0 Rhyngwladol (CC-BY4.0), ac eithrio cod a metadata, y dylid eu rhyddhau o dan Ymroddiad Parth Cyhoeddus oni bai ein bod wedi cytuno fel arall

Os ydych yn creu allbynnau digidol:

- rhaid i chi ddarparu cynllun rheoli a chynnal a chadw gyda'ch cais cam cyflawni
- gallwch gynnwys gwerth costau cynyddol rheoli a chynnal a chadw yn y dyfodol am ddeng mlynedd fel cyllid partneriaeth Disgwyliwn i wefannau fodloni o leiaf safon hygyrchedd W3C Dwbl A

Rydym yn disgwyl:

- gwefannau i fodloni o leiaf safon hygyrchedd W3C Dwbl A
- i chi ddefnyddio data ac offer agored lle bo modd
- i chi gyfrannu allbynnau digidol at gasgliadau treftadaeth priodol a phrosiectau gwybodaeth agored

Mae canllawiau ar gyfer prosiectau digidol i'w gweld ar ein gwefan.

Swyddi caffael a staff

Mae'n rhaid i chi ddilyn ein canllawiau caffael. Fel trosolwg, mae'n rhaid i brosiectau sydd ag unrhyw nwyddau, gwaith neu wasanaethau gwerth mwy na £9,999 (ac eithrio TAW), gael o leiaf dri thendr/dyfynbris cystadleuol. Ar gyfer yr holl nwyddau, gwaith a gwasanaethau sy'n werth mwy na £50,000 (ac eithrio TAW), mae'n rhaid i chi ddarparu prawf o weithdrefnau tendro cystadleuol.

Dylech ysgrifennu adroddiad ar y tendrau yr ydych wedi'u derbyn, ynghyd â'ch penderfyniad i'w dderbyn. Mae'n rhaid i chi roi rhesymau llawn os na fyddwch yn dewis y tendr isaf. Yn dibynnu ar natur eich prosiect, efallai y bydd gofyn i chi gydymffurfio â Deddfwriaeth Gaffael y DU.

Os yw partner prosiect yn darparu nwyddau neu wasanaethau y telir amdanynt drwy'r grant, yna mae angen i chi ddweud wrthym pam eu bod wedi'u dewis a pham nad yw proses dendro agored yn briodol. Byddwn yn ystyried ai dyma'r ffordd orau o gyflawni eich prosiect ac yn disgwyl i chi ddangos gwerth am arian a bodloni unrhyw ofynion cyfreithiol perthnasol.

Nid isgontractwyr yw partneriaid. Byddant yn ymgymryd â rôl weithredol yn y prosiect a byddant yn rhan o'r prosiect. Byddant yn helpu i adrodd ar gynnydd, mynychu cyfarfodydd partneriaeth rheolaidd a chefnogi gwerthuso prosiectau. Byddwn yn gofyn am gael gweld eich cytundeb partneriaeth fel dogfen ategol gyda'ch cais.

Mae’n rhaid i chi hefyd hysbysebu holl swyddi staff y prosiect yn agored, gyda'r eithriadau canlynol:

- mae gennych aelod o staff sydd â chymwysterau addas ar eich cyflogres eich bod yn symud i swydd prosiect. (Mae angen i chi ddarparu disgrifiad swydd ar gyfer y swydd hon o hyd)
- rydych yn ymestyn oriau aelod o staff sydd â chymwysterau addas ar eich cyflogres fel y gallant weithio ar y prosiect. Yn yr achos yma byddwn yn ariannu cost yr oriau ychwanegol a dreulir ar y prosiect a bydd angen ichi ddweud wrthym am eu rôl
- os ydych yn fudiad gwirfoddol ac yn cynnwys cyfran o amser aelod o staff yn eich cyfrifiad adennill costau llawn

Rydym wedi ymrwymo i sicrhau bod y sector treftadaeth yn gynhwysol ac yn gynaliadwy. Mae’n rhaid i chi ddefnyddio'r gyfradd Cyflog Byw (a Chyflog Byw Llundain lle bo hynny'n berthnasol) ar gyfer holl staff y prosiect. Dangoswch dystiolaeth o gyllidebu ar gyfer cyfraddau Cyflog Byw yn eich costau a'ch cyllidebau staff.

Mae’n rhaid i weithdrefnau i recriwtio ymgynghorwyr a chontractwyr fod yn deg ac yn agored a chadw at y ddeddfwriaeth cydraddoldeb berthnasol.

Os ydych yn ansicr yngl?n â'ch rhwymedigaethau, rydym yn eich cynghori i gymryd cyngor proffesiynol neu gyfreithiol. Os ydych eisoes wedi caffael nwyddau, gwaith neu wasanaethau ar gyfer y prosiect sy'n werth mwy na £9,999, (ac eithrio TAW), bydd angen i chi ddweud wrthym sut y gwnaethoch hynny. Ni allwn dalu eich grant os nad ydych wedi dilyn y weithdrefn gywir.

Yswirio gwaith ac eiddo

Mae angen i ni ddiogelu buddsoddiad y Loteri Genedlaethol ac felly gofynnwn i chi, gyda'ch contractwyr, gael yswiriant ar gyfer unrhyw eiddo, gwaith, deunyddiau a nwyddau sy'n gysylltiedig. Mae’n rhaid ymdrin â phob un o'r rhain am eu gwerth adfer llawn yn erbyn colled neu ddifrod, gan gynnwys chwyddiant a ffioedd proffesiynol.

Os yw tân, mellt, storm neu lifogydd yn effeithio ar eich prosiect i'r graddau na allwch gyflawni'r canlyniadau a nodir yn eich cais, efallai y bydd yn rhaid i ni ystyried hawlio ein taliadau grant yn ôl.

Cymorth gwladwriaethol a rheoli cymhorthdal

Ar ddeg cyhoeddi'r Canllawiau hyn i Ymgeiswyr, nid yw arian cyhoeddus ar gyfer sefydliadau bellach yn cael ei lywodraethu gan reolau 'Cymorth Gwladwriaethol' y Comisiwn Ewropeaidd fel y nodir yn Erthygl 107-109 o Gytuniad Swyddogaeth yr Undeb Ewropeaidd a rheoliadau a chanllawiau cysylltiedig. Yn hytrach, mae'r holl benderfyniadau grant a wneir ar ôl 11pm ar 31 Rhagfyr 2020 yn ddarostyngedig i drefn rheoli cymhorthdal newydd y DU, y nodir ei hegwyddorion ym Mhennod 3 (Cymorthdaliadau) Teitl XI (Maes Chwarae Gwastad) y Cytundeb Masnach a Chydweithredu.

Disgwylir y bydd canllawiau pellach, ymgynghoriad a deddfwriaeth newydd o bosibl yn y maes hwn i adeiladu ar yr egwyddorion hynny. Bydd disgwyl i chi gydymffurfio ag egwyddorion y gyfundrefn rheoli cymorthdaliadau a bodloni unrhyw ofynion yn y dyfodol. Bydd cytundebau yr ymrwymwyd iddynt yn cael eu hadolygu a'u hamrywio yn unol â hynny. Rydym yn cadw'r hawl i osod gofynion pellach ac amodau ychwanegol mewn perthynas â'r mater yma.

Cyfrifoldeb ymgeisydd yw gwirio a oes angen cymorth gwladwriaethol neu glirio rheolaeth cymhorthdal. Dylai ymgeiswyr ofyn am gyngor cyfreithiol annibynnol os nad ydynt yn si?r a fydd angen clirio prosiect.

Prosiectau sy'n cynnwys tir, cynefinoedd a rhywogaethau

Prosiectau cofnodi biolegol

Mae'n rhaid i unrhyw arsylwadau rhywogaethau gydymffurfio â'r safonau ar gyfer ansawdd a hygyrchedd data fel y nodir gan y Rhwydwaith Bioamrywiaeth Cenedlaethol (NBN) ar yr NBN Atlas. Mae'n rhaid i'r arsylwadau hyn fod ar gael i'r cyhoedd ar drwydded agored wrth ddatrys cipio, yn amodol ar gyfyngiadau rhywogaethau sensitif.

Mae sawl ffordd o gyflawni hyn. Efallai y byddai'n well gan Bartneriaid Data NBN Atlas gyflenwi setiau data yn uniongyrchol i'r NBN Atlas. Ymhlith yr opsiynau eraill mae drwy offeryn cofnodi ar-lein iRecord neu gellir eu rhannu â'ch canolfan cofnodion amgylcheddol leol neu ranbarthol i'w trosglwyddo ymlaen i'r NBN Atlas. Sicrhewch os yw'r cyflwyniad i'r NBN Atlas drwy drydydd parti, maent yn ymwybodol o'r gofynion i gyflwyno'r data hwn wrth gipio penderfyniad ar drwydded agored.

Os nad ydych yn si?r sut orau i fwrw ymlaen, cysylltwch â'r NBN yn uniongyrchol i drafod y llwybr cyflenwi data mwyaf priodol. Rhaid i chi hefyd fodloni ein gofynion digidol.

Gweithio ar dir preifat

Mae llawer o gynefinoedd a rhywogaethau â blaenoriaeth yn digwydd ar dir sy'n eiddo i unigolion preifat neu sefydliadau er elw.

Rydym yn derbyn ceisiadau am brosiectau tirwedd a natur sydd ar dir cyhoeddus a phreifat, ar yr amod bod budd cyhoeddus yn drech nag unrhyw enillion preifat i berchennog(wyr) tir unigol lle maent yn unigolion preifat neu'n sefydliadau er elw.

Fodd bynnag, mae'n rhaid i'r ymgeisydd arweiniol ar gyfer y prosiect fod yn sefydliad dielw neu'n gorff cyhoeddus os yw eich cais am grant am £100,000 neu fwy.

Er mwyn cynnwys tir preifat, mae'n rhaid i'ch prosiect cyffredinol fodloni pob un o'r pedwar maen prawf isod:

- ganddynt graidd o gynefin â blaenoriaeth o ansawdd da neu gefnogi poblogaeth sylweddol o rywogaethau â blaenoriaeth i ymestyn allan ohonynt
- gwella a/neu ehangu graddau ac ansawdd cynefinoedd a fydd yn helpu i gyrraedd targedau cynefinoedd a rhywogaethau UKBAP

- cyfrannu at reoli'r ardal yn gynaliadwy yn y tymor hir
- dangos dull strategol o warchod cynefin neu rywogaeth â blaenoriaeth

Hyd yn oed wrth weithio ar dir preifat byddwn yn disgwyl i rywfaint o fynediad cyhoeddus gael ei ddarparu. Rydym hefyd yn derbyn yr egwyddor o lefelau mynediad corfforol mewn parthau yn ardal eich prosiect ac efallai na fydd mynediad corfforol bob amser yn briodol nac yn ddymunol am resymau cadwraeth cynefinoedd.

Dylech eisoes gael mynediad cyhoeddus i'r tir yr ydych yn berchen arno, ac efallai y bydd gennych rywfaint o seilwaith hefyd, er enghraifft llwybrau neu guddfannau, a all helpu i ddarparu ar gyfer mwy o fynediad i'r cyhoedd.

Gofynion perchnogaeth trydydd parti

Ar gyfer prosiectau tirwedd a natur

Os yw'r tir (a all gynnwys gwahanol leiniau o dir dros ardal eang) sy'n destun cyllid grant, yn eiddo i drydydd parti neu drydydd partïon lluosog (gan gynnwys perchnogion preifat), dylid rhoi cytundebau cyfreithiol ar waith rhwng pob perchennog tir a'r grantî.

Nid oes cytundeb rhagnodedig ond mae gennym ofynion penodol y dylid eu cynnwys mewn unrhyw gytundebau perchnogion tir trydydd parti. Dylai'r cytundebau perchnogion tir gynnwys y canlynol o leiaf:

Manylion y partïon:

- cadarnhad ynghylch sut y caiff y tir ei ddal (rhydd-ddaliad neu lesddaliad)
- disgrifiad o'r eiddo (gan gynnwys cynlluniau)
- cyfamodau ar ran perchennog y tir i gynnal a chadw'r tir a darparu mynediad i'r cyhoedd yn unol â thelerau'r grant (fel y bo'n berthnasol)
- darpariaeth y dylai unrhyw waredu ymlaen fod yn ddarostyngedig i gytundeb y trydydd parti
- y bydd y cytundeb yn para o ddechrau'r gwaith ar dir y trydydd parti tan 10 mlynedd ar ôl Cwblhau'r Prosiect

Bydd angen i chi ddarparu copïau o'r cytundebau tirfeddiannwr i ni er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth â'r gofynion hyn. Bydd angen cwblhau'r cytundebau tirfeddiannwr ac yn eu lle cyn i unrhyw arian grant gael ei ryddhau ar gyfer gwaith ar bob llain o dir sy'n eiddo i drydydd parti.

Ar gyfer gwaith cyfalaf i dreftadaeth adeiledig: (er enghraifft, adeiladau hanesyddol, gerddi addurnol)

Os yw eich prosiect yn cynnwys gwaith sylweddol i adeilad treftadaeth sy'n eiddo i drydydd parti, byddwn fel arfer yn disgwyl i'r perchennog ddod yn grantî ar y cyd neu roi prydles i chi sy'n bodloni ein gofynion. Mewn rhai sefyllfaoedd, yn hytrach na gwneud y perchennog yn grantî ar y cyd, efallai y byddwn yn gofyn iddynt lofnodi llythyr ochr yn cytuno i gydymffurfio â thelerau'r grant i'r graddau y maent yn ymwneud â materion sydd o fewn eu rheolaeth.

Grantiau cymunedol

Efallai yr hoffech wneud taliadau i berchnogion trydydd parti (gan gynnwys perchnogion preifat) am weithgareddau a gwaith cyfalaf sy'n cyfrannu at gyflawni canlyniadau ar gyfer treftadaeth, pobl neu gymunedau (rydym yn galw'r rhain yn grantiau cymunedol). Os mai chi yw'r ymgeisydd arweiniol, chi sy'n gyfrifol am sicrhau bod canlyniadau penodol y prosiect yn cael eu cyflawni gan dirfeddianwyr trydydd parti (gan gynnwys perchnogion preifat) ac y cydymffurfir â thelerau'r grant, gan gynnwys ad-dalu'r grant os oes angen.

Dylid ffurfioli hyn drwy gytundebau trydydd parti sy'n diffinio'r canlyniadau sydd i'w cyflawni ar dir trydydd parti a sicrhau bod gwaith cyfalaf yn cael ei reoli a'i gynnal o ddechrau'r gwaith ar y prosiect tan 10 mlynedd ar ôl cwblhau'r prosiect. Dylai hwn fod yn gytundeb cyfreithiol rhyngoch chi a derbynnydd y grant cymunedol.

Am enghreifftiau o'r math o delerau ac amodau yr hoffech eu cynnwys yn eich cytundebau contractiol gweler y canllawiau Grantiau Cymunedol ar ein gwefan.

Costau cyfreithiol

Gallwch gynnwys costau addasu a sefydlu unrhyw gytundebau trydydd parti, gan gynnwys cost cymryd cyngor cyfreithiol, fel rhan o'r costau yn eich cais.

Expand All accordions

Gwybodaeth ychwanegol

Mae'r adran cyllidebu a gwerthuso isod yn berthnasol i bob prosiect.

Dylech hefyd ddarllen yr adrannau canlynol os ydynt yn berthnasol i'ch prosiect:

- Prynu tir ac adeiladau
- Prynu eitemau a chasgliadau treftadaeth
- Prosiectau sy'n cynnwys tir, cynefinoedd a rhywogaethau
- Gofynion perchnogaeth gan gynnwys ar gyfer grantiau cymunedol

Cyllidebu ac adrodd ar werthuso

Rydym yn argymell cyllidebu ar gyfer gwerthuso yn y ffyrdd canlynol:

- Dylai prosiectau rhwng £250,000 ac £1m ganiatáu cyllideb o rhwng 2% a 7% o gyfanswm costau eu prosiectau ac ystyried defnyddio gwerthuswyr allanol annibynnol. Ni ddylai cyllidebau gwerthuso ar gyfer prosiectau o fewn y raddfa hon fod yn llai na'r isafswm a ganiateir. Er enghraifft, os bydd prosiect yn gwneud cais am gyllid o £255,000 byddem yn disgwyl o leiaf £5,100 (2%) i'w dyrannu i werthuso, oni bai bod tystiolaeth wedi'i darparu yn yr adran ddisgrifiad o bennawd cost gwerthuso nad oes angen y lefel hon o adnoddau.

- Dylai prosiectau mwy na £1m ganiatáu cyllideb o hyd at 7% o gyfanswm costau'r prosiect a dylent bob amser ystyried defnyddio gwerthuswyr allanol annibynnol. Ni ddylai cyllidebau gwerthuso ar gyfer prosiectau dros £1m fod yn llai nag £20,000, oni bai bod tystiolaeth yn yr adran ddisgrifiad o bennawd cost gwerthuso nad oes angen y lefel hon o adnoddau neu nad yw'n briodol.

Mae'n rhaid i chi anfon adroddiad gwerthuso atom cyn i ni dalu'r 10% olaf o'ch grant. Ein nod yw ariannu prosiectau sy'n creu newid cadarnhaol a pharhaol i bobl a chymunedau. Mae gofyn i'n prosiectau gyflwyno adroddiadau gwerthuso yn ein galluogi i ddangos y gwahaniaeth hwnnw ac i wybod a yw prosiect wedi gwario ei arian yn briodol a bod y canlyniadau a ddymunir wedi'u cyflawni. Rydym yn adrodd ar y cyflawniadau hyn drwy werthuso rhaglenni'n barhaus, sy'n dibynnu ar wybodaeth o hunanwerthusiadau ar lefel prosiectau.

Byddwn yn anfon holiadur gwerthuso atoch o fewn blwyddyn i gwblhau eich prosiect. Bydd yn gofyn am wybodaeth am nifer y gweithgareddau a gyflawnir, nifer y cyfranogwyr a (lle bo'n briodol) ymwelwyr yr ydych wedi ymgysylltu â hwy, faint o hyfforddiant a chyfranogiad gwirfoddolwyr yn eich prosiect, ac unrhyw staff ychwanegol yr ydych wedi ymgymryd â hwy. Ar gyfer yr holl 'allbynnau' hyn o'ch prosiect, bydd gennym ddiddordeb yn y mathau o bobl sydd wedi elwa yn ogystal â'r niferoedd cyffredinol. Ar gyfer prosiectau mwy sy'n ymwneud â gwaith cyfalaf, byddwn yn gofyn am rywfaint o'r wybodaeth hon eto, bum mlynedd ar ôl cwblhau'r prosiect a 10 mlynedd ar ôl cwblhau'r prosiect.

Mae holiadur gwerthuso wedi'i gynnwys isod sy'n rhoi amlinelliad i chi o'r data y bydd angen i chi ei gasglu yn ystod eich prosiect. Ar gyfer ymwelwyr, gwirfoddolwyr, hyfforddeion a staff, rydym hefyd yn gofyn am fanylion demograffig yn ôl rhyw, oedran, ethnigrwydd, cyfeiriadedd rhywiol, anabledd a dosbarth cymdeithasol.

Ni fydd y rhifau hyn, ar eu pen eu hunain, yn adrodd holl stori am beth yw eich prosiect, a bydd angen i'ch adroddiad gwerthuso ddweud wrthym am ansawdd eich prosiect hefyd.

Holiadur gwerthuso

Gweithgareddau

Byddwn am i chi ddweud wrthym faint o weithgareddau a gynhaliwyd gan ddefnyddio'ch grant. Y gweithgareddau rydym yn eu rhestru yw:

- **diwrnodau agored**: Diwrnodau pan fyddwch yn agor safle treftadaeth, casgliad neu nodwedd i'r cyhoedd, na ellir ymweld â hwy fel arfer. Gall hefyd gynnwys diwrnodau pan nad ydych yn codi tâl am fynediad mewn atyniadau sydd fel arfer yn codi ffi mynediad.
- **gwyliau:** rhaglenni o ddigwyddiadau neu weithgareddau i'r cyhoedd, sy'n para un diwrnod neu fwy, gyda thema neu ffocws wedi'i diffinio'n glir
- **arddangosfeydd ac arddangosfeydd dros dro:** arddangosfeydd neu arddangosfeydd nad ydynt yn nodwedd barhaol o'ch safle ac sy'n para llai na 12 mis
- **teithiau tywys neu deithiau cerdded:** gall y rhain gael eu harwain gan naill ai eich staff neu bobl y tu allan i'ch sefydliad, ond rhaid iddynt fod yn seiliedig ar eich safle treftadaeth neu nodwedd

- **ymweliadau gan ysgolion a cholegau:** gall y rhain gynnwys ymweliadau gan lefelau addysg cynradd, uwchradd ac uwch
- **sesiynau allgymorth mewn ysgolion a cholegau:** ymweliadau a wnaed gan eich staff neu'r gwirfoddolwyr sy'n gweithio gyda chi ar y prosiect
- **gweithgareddau eraill ar y safle:** gweithgareddau sy'n digwydd ar eich safle nad ydynt wedi'u cynnwys o dan y penawdau eraill yn eich barn chi
- **gweithgareddau allgymorth neu oddi ar y safle eraill:** gweithgareddau sydd wedi digwydd i ffwrdd o'ch safle y teimlwch nad ydych wedi gallu dweud wrthym amdanynt

Ymweliadau

Data am nifer y bobl a ymwelodd â'ch atyniad y flwyddyn cyn i'ch prosiect ddechrau a'r flwyddyn ar ôl iddo gwblhau. Os yw'r atyniad neu gyfleuster a ariannwn yn rhan o atyniad mwy (er enghraifft, pe ydym yn ariannu oriel mewn amgueddfa fwy), nid ydym ond am i chi roi rhifau ymweld i ni ar gyfer y rhan o'r atyniad neu gyfleuster yr ydym yn rhoi arian tuag ato.

Gwirfoddolwyr

Nifer y gwirfoddolwyr sy'n ymwneud â'r prosiect a ariannwyd a nifer yr oriau gwirfoddoli a gyfrannwyd ganddynt.

Hyfforddiant

Nifer y bobl sydd wedi'u hyfforddi drwy'r prosiect, o dan gyfres o benawdau sgiliau sy'n cwmpasu cadwraeth, ymgysylltu â chynulleidfaoedd a rheoli.

Mae hyfforddiant yn cynnwys unrhyw raglen strwythuredig o hyfforddiant yn y gwaith, rhannu sgiliau, dysgu seiliedig ar waith a phrofiad gwaith. Gofynnwn i chi wahaniaethu rhwng hyfforddiant i'ch staff a hyfforddiant i wirfoddolwyr.

Staff newydd

Nifer y swyddi staff newydd a grëwyd i gyflawni eich prosiect, ac mae nifer y rhain yn dal i gael eu cynnal ar ôl diwedd y prosiect. I gael rhagor o wybodaeth am werthuso, darllenwch y canllawiau ar ein gwefan

Prynu tir ac adeiladau

Gallwn ariannu prosiectau sy'n cynnwys prynu tir a/neu adeiladau sy'n bwysig i'n treftadaeth, ac sydd ar werth y farchnad neu'n is na hynny. Rhaid i'r prif resymau dros brynu fod o fudd i reoli treftadaeth yn y tymor hir ac i fynediad i'r cyhoedd.

Os ydych eisoes yn rheoli'r tir a/neu'r adeiladau yr ydych am eu prynu, bydd angen i chi ddangos i ni pa fanteision ychwanegol a ddaw yn sgil y pryniant.

Bydd angen i chi ddangos bod yr holl opsiynau ar gyfer ymrwymo i gytundeb rheoli priodol gyda pherchennog y rhydd-ddaliad wedi'u harchwilio cyn gofyn am grant i'w brynu.

Gallwn eich helpu i brynu tir a/neu adeiladau os byddwch yn dangos yn eich ffurflen gais:

- bydd unrhyw risgiau i'w diogelu yn cael eu lleihau drwy eich pryniant
- mae'r pris yn adlewyrchu'n gywir gyflwr a gwerth
- bydd y pryniant yn cyfrannu at fwy o bobl yn ymgysylltu â'r dreftadaeth
- mae gennych gynlluniau digonol ar gyfer rheoli a chynnal a chadw dros gyfnod o 10 mlynedd o leiaf ar ôl cwblhau'r prosiect
- gallwch ddangos eu harwyddocâd i'r dreftadaeth mewn ystyr leol, ranbarthol neu genedlaethol

Ni fyddwn yn cefnogi pryniannau sydd, yn ein barn ni, yn uwch na gwerth y farchnad. Os byddwn yn dyfarnu grant i chi, efallai y bydd angen tâl arnom ar y tir a/neu'r adeiladau. Gallwn ariannu'r holl gostau prynu cysylltiedig megis ffioedd asiantau, ffioedd ystafelloedd gwerthu a threthi. Sicrhewch fod y rhain yn cael eu hadlewyrchu yn eich tabl costau.

Os yw eich prosiect yn cynnwys prynu eitem, tir neu adeilad treftadaeth, bydd telerau'r grant yn para am gyfnod amhenodol. Os hoffech gael gwared ar yr hyn yr ydych wedi'i brynu yn y dyfodol, gallwch ofyn am ein caniatâd. Efallai y byddwn yn hawlio ein grant yn ôl.

Mae'r wybodaeth sydd ei hangen arnom am y pryniant

Gyda'ch cais bydd angen i chi ddarparu:

- cynllun lleoliad i'w raddfa, gan nodi'n glir faint o dir neu adeilad sydd i'w brynu ac unrhyw fynediad perthnasol i'r tir a'r adeilad
- Un prisiad annibynnol. Dylai hyn gynnwys esboniad manwl o sut y daethpwyd i'r asesiad o werth y farchnad. Rydym yn croesawu prisiadau gan y Gwerthwr Dosbarth. Efallai y byddwn hefyd yn trefnu ein prisiad ein hunain. Byddwn fel arfer yn barod i gefnogi pryniant ar ffigur hyd at 10% yn uwch na brig unrhyw ystod mewn prisiad derbyniol
- tystiolaeth mai'r perchnogion presennol yw'r perchnogion (sydd â theitl cyfreithiol) a bod ganddynt yr hawl i werthu'r tir a/neu adeiladu a throsglwyddo'r teitl i'r perchennog newydd; a thystiolaeth o unrhyw gyfamodau cyfreithiol, neu hawliau (fel pysgota, saethu, mwynau, draenio), neu denantiaethau tymor hir neu fyrdymor, neu hawliau tramwy neu fynediad, neu unrhyw fuddiannau eraill sydd ynghlwm wrth y tir neu'r adeilad

Prynu eitemau a chasgliadau treftadaeth

Gallwn ariannu prosiectau sy'n cynnwys prynu eitemau neu gasgliadau treftadaeth sy'n bwysig i'n treftadaeth a chyfrannu at gyflawni ein canlyniadau.

Byddwn ond yn helpu i brynu eitemau neu gasgliadau os byddwch yn dangos yn eich ffurflen gais:

- risgiau i'w dyfodol hirdymor yn cael eu lleihau os byddwch yn eu prynu
- mae'r pris yn adlewyrchu'n gywir eu cyflwr a'u gwerth
- gennych bolisi casglu ac mae'r pryniant yn unol â'ch polisi
- bydd yr eitemau ar gael i'r cyhoedd ar ôl eu prynu
- gallwch ddangos bod gennych gynlluniau digonol ar gyfer eu gofal a'u cynhaliaeth hirdymor

Byddwn yn ariannu gwaith prynu celf, archifau, gwrthrychau a chasgliadau eraill sy'n bwysig i'r dreftadaeth ac a grëwyd dros 10 mlynedd yn ôl. Byddwn hefyd yn ariannu prynu eitemau mwy diweddar o bwysigrwydd treftadaeth, ond dim ond os ydynt yn rhan o gasgliad mwy, sy'n fwy na 10 mlwydd oed.

Os yw eich prosiect yn cynnwys prynu eitem, tir neu adeilad treftadaeth, bydd telerau'r grant yn para am gyfnod amhenodol. Efallai y bydd angen tâl arnom ar yr eitem(au). Os hoffech gael gwared ar yr hyn yr ydych wedi'i brynu yn y dyfodol, gallwch ofyn am ein caniatâd, ac efallai y byddwn yn hawlio ein grant yn ôl. Os oes gennych eisoes yr eitem(au) ar fenthyg i'ch sefydliad, bydd angen i chi ddangos i ni pa fuddion ychwanegol a ddaw yn sgil eu prynu.

Mae'n annhebygol y bydd digon o fudd cyhoeddus mewn caffael eitem dreftadaeth gan un casgliad a ariennir yn gyhoeddus gan un arall i ni ystyried ariannu'r pryniant. Fodd bynnag, oni bai bod y caffaeliad yn ymwneud yn uniongyrchol ag arbed casgliadau sydd mewn perygl. O dan yr amgylchiadau hynny, dylai'r casgliad, neu ran o'r casgliad hwnnw, fod mewn perygl o gael ei golli oherwydd methiant sefydliadol y perchennog presennol.

Ni fyddwn yn cefnogi pryniannau sydd, yn ein barn ni, yn uwch na gwerth y farchnad.

Ni fyddwn yn rhoi blaenoriaeth i bryniant dim ond oherwydd arhosiad allforio. Mae arhosfan allforio yn rhoi cyfle i sefydliadau godi arian sydd ei angen i brynu eitem neu gasgliad sydd wedi'i fwriadu i'w allforio. Mae'r arhosfan allforio yn gohirio'r drwydded allforio am gyfnod penodol er mwyn gallu gwneud cynnig o'r tu mewn i'r DU.

Os ydych yn bwriadu gwneud cais i ni, dylech gysylltu â'ch swyddfa leol cyn gynted â phosibl, ac o fewn y cyfnod gohirio cyntaf.

Os oes angen penderfyniad brys arnoch gennym, rhaid i chi gysylltu â'ch swyddfa leol i drafod hyn cyn i chi wneud cais. Dim ond os yw'r dyddiad cau yn golygu na allwn asesu eich cais o fewn ein hamserlen arferol y gallwn ystyried cynnig penderfyniadau llwybr carlam ar gyfer prynu eitemau neu gasgliadau treftadaeth.

Bydd ein staff yn trafod goblygiadau ein gweithdrefn llwybr carlam ar gyfer eich cais gyda chi. Os oes gennych amser byr i brynu'r eitem(au), gofynnwn i chi roi manylion i ni am sut y bydd y gwrthrych hwn yn cael ei integreiddio i'ch gweithgareddau dysgu a'ch rhaglenni cyhoeddus presennol.

Nid ydym yn ei gwneud yn ofynnol i chi gael cynllun gweithgaredd ar wahân ond byddwn yn disgwyl i weithgareddau a rhaglenni fod yn briodol ar gyfer y gwrthrych rydych yn ei gaffael.

Costau

Mae'r costau cymwys sy'n gysylltiedig â phrynu yn cynnwys:

- y pris prynu ei hun
- ffioedd a ysgwyddwyd gan eich sefydliad fel y prynwr gan gynnwys prisiadau; ffioedd asiantau; a phriwmiwm y prynwr ar gyfer pryniannau mewn arwerthiant
- TAW na ellir ei hawlio

Mae costau anghymwys yn cynnwys:

- ffioedd gwerthwyr (er enghraifft, ffioedd cyfreithiol ac asiantau)

Dylech hefyd gynnwys costau'r holl weithgareddau eraill y byddwch yn eu gwneud yn eich prosiect unwaith y byddwch wedi prynu'r eitem(au). Rhaid i gostau eich gweithgareddau fod yn gymesur â chost yr eitem(au).

Mae'r wybodaeth sydd ei hangen arnom am y pryniant

Bydd angen i chi ddarparu:

- Gwybodaeth am hanes ac arwyddocâd yr eitem(au).
- Datganiad ynghylch pam mai chi yw'r sefydliad cywir i fod yn berchen ar yr eitem(au). Dylai hyn gael ei hategu gan yr hyn a ddywedwch yn eich polisïau, megis eich polisi caffael neu reoli casgliadau.
- Tystiolaeth y byddwch yn dod yn berchennog llawn ar yr eitem(au) neu'n achos da dros gydberchnogaeth wedi'i chynllunio'n dda.
- Prawf dogfennol o darddiad (tarddiad) yr eitem(au). Mae enghreifftiau o brawf yn cynnwys dogfennau gwerthu, dogfennau cyfreithiol, dogfennau allforio, datganiad ysgrifenedig gan y perchennog presennol, hanes yr eitem(au).
- Tystiolaeth mai'r perchnogion presennol yw'r perchnogion (sydd â theitl cyfreithiol) a bod ganddynt yr hawl i werthu'r eitem(au) a throsglwyddo'r teitl i'r perchennog newydd.
- Prisiad annibynnol ar sail marchnad agored ar gyfer yr eitem(au) yr hoffech eu prynu; dylai hyn gynnwys rhesymu'r gwerthwr i gefnogi'r prisiad, nid datganiad o'r gwerth yn unig; nid oes angen i chi gomisiynu prisiad ar gyfer eitem (neu eitemau) sy'n destun arhosfan allforio neu ran o'r Broses Prisio Trysorau.
- Tystiolaeth eich bod wedi dilyn canllawiau cyfredol ar wrthdawelu cludadwy, masnach anghyfreithlon, ac eitemau a chasgliadau a allai fod yn sensitif. Dylech ddarparu datganiad yn amlinellu eich ymchwil i'r cyfreithiau a'r canllawiau perthnasol ar gaffaeliadau moesegol.
- Disgrifiad o sut y byddwch yn rheoli'r eitem(au) ac yn ei chadw'n ddiogel, ar yr adeg y byddwch yn ei phrynu ac yn y dyfodol.
- Adroddiad cadwraethwr yn dweud a oes gan yr eitem(au) anghenion cadwraeth ac, os felly, sut y byddwch yn diwallu'r anghenion hynny. Dylai'r adroddiad gynnwys tystiolaeth bod gan eich sefydliad yr amodau amgylcheddol cywir i gartrefu'r pryniant.

Prosiectau sy'n cynnwys tir, cynefinoedd a rhywogaethau

Prosiectau cofnodi biolegol

Mae’n rhaid i unrhyw arsylwadau rhywogaethau gydymffurfio â'r safonau ar gyfer ansawdd a hygyrchedd data fel y nodir gan y Rhwydwaith Bioamrywiaeth Cenedlaethol (NBN) ar yr NBN Atlas. Mae’n rhaid i'r arsylwadau hyn fod ar gael i'r cyhoedd ar drwydded agored wrth ddatrys cipio, yn amodol ar gyfyngiadau rhywogaethau sensitif.

Mae sawl ffordd o gyflawni hyn. Efallai y byddai'n well gan Bartneriaid Data NBN Atlas gyflenwi setiau data yn uniongyrchol i'r NBN Atlas. Ymhlith yr opsiynau eraill mae drwy offeryn cofnodi ar-

lein iRecord neu gellir eu rhannu â'ch canolfan cofnodion amgylcheddol leol neu ranbarthol i'w trosglwyddo ymlaen i'r NBN Atlas. Sicrhewch os yw'r cyflwyniad i'r NBN Atlas drwy drydydd parti, maent yn ymwybodol o'r gofynion i gyflwyno'r data hwn wrth gipio penderfyniad ar drwydded agored.

Os nad ydych yn si?r sut orau i fwrw ymlaen, cysylltwch â'r NBN yn uniongyrchol i drafod y llwybr cyflenwi data mwyaf priodol. Rhaid i chi hefyd fodloni ein gofynion digidol.

Gweithio ar dir preifat

Mae llawer o gynefinoedd a rhywogaethau â blaenoriaeth yn digwydd ar dir sy'n eiddo i unigolion preifat neu sefydliadau er elw.

Rydym yn derbyn ceisiadau am brosiectau tirwedd a natur sydd ar dir cyhoeddus a phreifat, ar yr amod bod budd cyhoeddus yn drech nag unrhyw enillion preifat i berchennog(wyr) tir unigol lle maent yn unigolion preifat neu'n sefydliadau er elw.

Fodd bynnag, mae’n rhaid i'r ymgeisydd arweiniol ar gyfer y prosiect fod yn sefydliad dielw neu'n gorff cyhoeddus os yw eich cais am grant am £100,000 neu fwy.

Er mwyn cynnwys tir preifat, mae’n rhaid i'ch prosiect cyffredinol fodloni pob un o'r pedwar maen prawf isod:

- ganddynt graidd o gynefin â blaenoriaeth o ansawdd da neu gefnogi poblogaeth sylweddol o rywogaethau â blaenoriaeth i ymestyn allan ohonynt
- gwella a/neu ehangu graddau ac ansawdd cynefinoedd a fydd yn helpu i gyrraedd targedau cynefinoedd a rhywogaethau UKBAP
- cyfrannu at reoli'r ardal yn gynaliadwy yn y tymor hir
- dangos dull strategol o warchod cynefin neu rywogaeth â blaenoriaeth

Hyd yn oed wrth weithio ar dir preifat byddwn yn disgwyl i rywfaint o fynediad cyhoeddus gael ei ddarparu. Rydym hefyd yn derbyn yr egwyddor o lefelau mynediad corfforol mewn parthau yn ardal eich prosiect ac efallai na fydd mynediad corfforol bob amser yn briodol nac yn ddymunol am resymau cadwraeth cynefinoedd.

Dylech eisoes gael mynediad cyhoeddus i'r tir yr ydych yn berchen arno, ac efallai y bydd gennych rywfaint o seilwaith hefyd, er enghraifft llwybrau neu guddfannau, a all helpu i ddarparu ar gyfer mwy o fynediad i'r cyhoedd.

Gofynion perchnogaeth trydydd parti

Ar gyfer prosiectau tirwedd a natur

Os yw'r tir (a all gynnwys gwahanol leiniau o dir dros ardal eang) sy'n destun cyllid grant, yn eiddo i drydydd parti neu drydydd partïon lluosog (gan gynnwys perchnogion preifat), dylid rhoi cytundebau cyfreithiol ar waith rhwng pob perchennog tir a'r grantî.

Nid oes cytundeb rhagnodedig ond mae gennym ofynion penodol y dylid eu cynnwys mewn unrhyw gytundebau perchnogion tir trydydd parti. Dylai'r cytundebau perchnogion tir gynnwys y canlynol o leiaf:

Manylion y partïon:

- cadarnhad ynghylch sut y caiff y tir ei ddal (rhydd-ddaliad neu lesddaliad)
- disgrifiad o'r eiddo (gan gynnwys cynlluniau)
- cyfamodau ar ran perchennog y tir i gynnal a chadw'r tir a darparu mynediad i'r cyhoedd yn unol â thelerau'r grant (fel y bo'n berthnasol)
- darpariaeth y dylai unrhyw waredu ymlaen fod yn ddarostyngedig i gytundeb y trydydd parti
- y bydd y cytundeb yn para o ddechrau'r gwaith ar dir y trydydd parti tan 10 mlynedd ar ôl Cwblhau'r Prosiect

Bydd angen i chi ddarparu copïau o'r cytundebau tirfeddiannwr i ni er mwyn sicrhau cydymffurfiaeth â'r gofynion hyn. Bydd angen cwblhau'r cytundebau tirfeddiannwr ac yn eu lle cyn i unrhyw arian grant gael ei ryddhau ar gyfer gwaith ar bob llain o dir sy'n eiddo i drydydd parti.

Ar gyfer gwaith cyfalaf i dreftadaeth adeiledig: (er enghraifft, adeiladau hanesyddol, gerddi addurnol)

Os yw eich prosiect yn cynnwys gwaith sylweddol i adeilad treftadaeth sy'n eiddo i drydydd parti, byddwn fel arfer yn disgwyl i'r perchennog ddod yn grantî ar y cyd neu roi prydles i chi sy'n bodloni ein gofynion. Mewn rhai sefyllfaoedd, yn hytrach na gwneud y perchennog yn grantî ar y cyd, efallai y byddwn yn gofyn iddynt lofnodi llythyr ochr yn cytuno i gydymffurfio â thelerau'r grant i'r graddau y maent yn ymwneud â materion sydd o fewn eu rheolaeth.

Grantiau cymunedol

Efallai yr hoffech wneud taliadau i berchnogion trydydd parti (gan gynnwys perchnogion preifat) am weithgareddau a gwaith cyfalaf sy'n cyfrannu at gyflawni canlyniadau ar gyfer treftadaeth, pobl neu gymunedau (rydym yn galw'r rhain yn grantiau cymunedol). Os mai chi yw'r ymgeisydd arweiniol, chi sy'n gyfrifol am sicrhau bod canlyniadau penodol y prosiect yn cael eu cyflawni gan dirfeddianwyr trydydd parti (gan gynnwys perchnogion preifat) ac y cydymffurfir â thelerau'r grant, gan gynnwys ad-dalu'r grant os oes angen.

Dylid ffurfioli hyn drwy gytundebau trydydd parti sy'n diffinio'r canlyniadau sydd i'w cyflawni ar dir trydydd parti a sicrhau bod gwaith cyfalaf yn cael ei reoli a'i gynnal o ddechrau'r gwaith ar y prosiect tan 10 mlynedd ar ôl cwblhau'r prosiect. Dylai hwn fod yn gytundeb cyfreithiol rhyngoch chi a derbynnydd y grant cymunedol.

Am enghreifftiau o'r math o delerau ac amodau yr hoffech eu cynnwys yn eich cytundebau contractiol gweler y canllawiau Grantiau Cymunedol ar ein gwefan.

Costau cyfreithiol

Gallwch gynnwys costau addasu a sefydlu unrhyw gytundebau trydydd parti, gan gynnwys cost cymryd cyngor cyfreithiol, fel rhan o'r costau yn eich cais.

Expand All accordions

Beth nesaf?

Defnyddiwch y rhestr wirio ddefnyddiol hon i sicrhau eich bod yn barod i wneud cais:

- Rwyf wedi darllen y ddogfen ganllaw hon a darllen hanfodol arall
- Rwyf wedi darllen telerau ac amodau'r rhaglen grant hon
- Rwyf wedi llunio cyllideb prosiect ac wedi gwirio fy nymriadau
- Rwyf wedi cynllunio sut i werthuso fy mhrosiect
- Rwyf wedi paratoi'r holl ddogfennau ategol gorfodol
- Pan fyddwch yn barod, cyflwynwch eich Datganiad o Ddiddordeb ar ein porth ymgeisio

Pan fyddwch yn barod, cyflwynwch eich Datganiad o Ddiddordeb ar ein porth ymgeisio

Cysylltwch â ni

Gallwch ddod o hyd i ragor o wybodaeth am gysylltu â ni ar ein gwefan.

Os hoffech gael gwybod am ein proses gwyno, ewch i'n tudalen Gwasanaeth Cwsmeriaid.

Newidiadau i'r canllawiau hyn

Byddwn yn adolygu'r canllawiau hyn yn rheolaidd ac yn ymateb i adborth defnyddwyr. Rydym yn cadw'r hawl i wneud newidiadau yn ôl y gofyn. Byddwn yn cyfleu unrhyw newidiadau cyn gynted â phosibl drwy'r dudalen we hon.

Newidiadau:

- **24 Tachwed 2022:** ychwanegwyd canllawiau newydd ar gyfer costau chwyddiant gwaith cyfalaf i'r adran 'Beth allwn ni ei ariannu?'
- **1 Mawrth 2023:**
  - Dywedwyd yn flaenorol y byddai'r canlyniadau blaenoriaeth yn parhau mewn grym tan ddiwedd y flwyddyn ariannol 2022-23. Dilëwyd y dyddiad dod i ben hwn.
  - Diweddarwyd gwybodaeth am risgiau a rheoliadau COVID-19. Er enghraifft, dilëwyd gwybodaeth am gadw pellter cymdeithasol o'r trosolwg.
- **16 Tachwed 2023:** nid ydym bellach yn derbyn ceisiadau rownd ddatblygu ar gyfer grantiau dros £250,000 (nid yw hyn yn effeithio ar geisiadau rownd gyflwyno a Mynegiadau o Ddiddordeb). Bydd y rhaglen hon yn ailagor ym mis Ionawr gydag arweiniad a ffurflenni Treftadaeth 2033 newydd.

Cyflwyno Mynegiad o Ddiddordeb: grantiau o fwy na £250,000

03/02/2022
03/02/2022

Diweddarwyd y dudalen ddiwethaf: 6 Tachwedd 2023. Gweld pob diweddariad.

Gofynnwn i bob ymgeisydd sy'n gwneud cais am grant o fwy na £250,000 gwblhau ffurflen Mynegiad o Ddiddordeb (MoDd).

Mae hyn oherwydd i ni gydnabod faint o waith sy'n cael ei wneud i wneud cais am ariannu ac wrth gynllunio prosiect. Mae'r cam MoDd yn ein helpu i hidlo unrhyw brosiectau sy'n annhebygol o gael eu hariannu, gan arbed amser y byddech chi efallai'n ei dreulio'n gweithio ar gais llawn yn ddiangen.

Mae cyfrif geiriau'r MoDd yn fwriadol fyr (uchafswm o 1,000 o eiriau) er mwyn lleihau amser ac ymdrech i chi wrth gwblhau'r cam hwn.

Byddwn yn defnyddio'r wybodaeth a ddarparwch i benderfynu p'un a fyddwn yn eich gwahodd i gyflwyno cais cam datblygu ai beidio. Os ydych yn llwyddiannus, mae'n rhaid i chi wneud cais o fewn **12 mis** o dderbyn y gwahoddiad. Os yw eich MoDd yn aflwyddiannus, **allwch chi ddim** gyflwyno cais am brosiect. Bydd angen i chi gyflwyno MoDd newydd yn gyntaf. Mae'n rhaid i chi aros tri mis cyn gwneud hyn.

Cyn cyflwyno

Cofiwch sicrhau eich bod wedi darllen:

- yr hyn yr ydym yn ei ariannu
- y pedair egwyddor buddsoddi y disgwyliwn i brosiectau treftadaeth eu cymryd i ystyriaeth

Mae gwybodaeth lawn am yr hyn yr ydym yn ei ariannu ar gael yn arweiniad ymgeisio Grantiau Treftadaeth y Loteri Genedlaethol: £250,000 i £10miliwn.

Rhesymau cyffredin pam bod MoDd yn aflwyddiannus

Nid yw MoDd bob amser yn llwyddiannus. Dyma rai rhesymau cyffredin:

- methu â chymryd pob un o'r pedair egwyddor fuddsoddi i ystyriaeth
- ailadrodd ein rhestr o egwyddorion buddsoddi yn hytrach na dweud wrthym sut y bydd eich prosiect yn ymateb iddynt
- dweud wrthym am waith cyfalaf yn unig
- methu ag esbonio'r angen/galw am y prosiect na'r gefnogaeth ehangach drosto

Cwestiynau'r ffurflen Mynegiad o Ddiddordeb

Gofynnwn i bob ymgeisydd sy'n gwneud cais am grant o fwy na £250,000 gwblhau ffurflen Mynegiad o Ddiddordeb (MoDd).

Gallwch weld y cwestiynau yn y ffurflen MoDd isod.

Ydych chi wedi siarad ag unrhyw un yn y Gronfa Treftadaeth am eich syniad?

Os felly, dywedwch wrthym eu henw.

Disgrifiwch yr hyn y byddwch yn ei wneud yn ystod y prosiect.

Dylech gynnwys unrhyw dasgau y mae'n rhaid i chi eu gwneud i gyflawni nod y prosiect. Mae gennych 200 o eiriau.

Oes gennych chi deitl ar gyfer y prosiect?

Gellir newid hyn ar unrhyw adeg. Peidiwch â phoeni os nad oes gan y prosiect deitl eto, gallwch adael hyn yn wag.

Amlinellwch sut y bydd eich prosiect yn ymateb i'n pedair egwyddor fuddsoddi.

Yr ymgeisydd fydd yn dangos cryfder y ffocws, a'r pwyslais ar bob egwyddor. Mae gennych 300 o eiriau.

Dywedwch wrthym am dreftadaeth y prosiect.

Cofiwch gynnwys i bwy mae'n bwysig a pham. Mae gennych 100 o eiriau.

Beth yw'r angen am y prosiect hwn?

Pa waith yr ydych wedi'i wneud sy'n dangos manteision posib y prosiect? Mae gennych 200 o eiriau.

Pa mor hir ydych chi'n meddwl y bydd y prosiect yn ei gymryd?

Dywedwch wrthym ddyddiad dechrau a gorffen amcangyfrifedig os oes gennych nhw. Mae gennych 50 gair.

Faint mae'r prosiect yn debygol o gostio?

Os ydych yn gwybod, dywedwch wrthym am y costau pwysicaf. Gellir amcangyfrif y costau hyn. Mae gennych 200 o eiriau.

Faint o ariannu ydych chi’n bwriadu gwneud cais amdano gennym ni?

Cyflwynwch swm.

Pryd ydych chi'n debygol o gyflwyno cais am ariannu, os gofynnir i chi wneud hynny?

Mae gennych 50 gair.

Sut i gyflwyno

Pan fyddwch chi'n barod, cwblhewch y MoDd ar ein gwasanaeth Cael eich ariannu ar gyfer prosiect treftadaeth.

Bydd angen i chi gofrestru cyfrif i chi'ch hun ac i'r sefydliad yr ydych yn gwneud cais amdano.

Clywed yn ôl gennym ni

Anelwn at ymateb i'ch MoDd o fewn **20 diwrnod gwaith**.

Byddwn yn rhoi gwybod i chi drwy e-bost a ydych wedi llwyddo i gael eich gwahodd i gyflwyno cais cam datblygu.

Os nad ydym yn eich gwahodd i wneud cais nawr, byddwn yn rhoi adborth i chi.

Diweddariadau i'r arweiniad

Byddwn yn adolygu'r arweiniad hwn yn rheolaidd ac yn ymateb i adborth gan ddefnyddwyr. Rydyn ni'n cadw'r hawl i wneud newidiadau fel y bo angen. Byddwn ni'n cyfathrebu unrhyw newidiadau cyn gynted â phosib trwy'r dudalen we hon.

Newidiadau

2 Hydref 2023: gwnaethom ddiweddaru ein MoDd ar gyfer grantiau dros £250,000 a gyflwynir o dan ein strategaeth newydd, Treftadaeth 2033. Mae'r arweiniad hwn wedi'i newid i gefnogi ymgeiswyr i ddefnyddio'r broses ymgeisio hon wedi'i diweddaru.

Mae'r newidiadau'n cynnwys:

- dileu arweiniad sy'n ymwneud â'n canlyniadau
- ychwanegu arweiniad sy'n ymwneud â'n pedair egwyddor fuddsoddi

6 Tachwedd 2023: ychwanegwyd y cwestiynau MoDd at y dudalen we a dilëwyd y PDF

Cwestiynau a nodiadau cymorth y ffurflen gais - £250,000 i £10miliwn (cam datblygu)

Cwestiynau o'n ffurflen gais Grantiau Treftadaeth y Loteri Genedlaethol - cam datblygu £10,000 i £10miliwn

Crëwyd y dudalen: 30 Mai 2023

Defnyddiwch y dudalen hon i weld beth fyddwn ni'n gofyn i chi cyn i chi ddechrau ar eich cais.

Mae hefyd yn cynnwys **nodiadau cymorth** i'ch helpu i ateb y cwestiynau.

Efallai y byddwch yn ei chael yn ddefnyddiol cyfeirio at ein canllawiau ymgeisio wrth ateb y cwestiynau.

Noder bod angen i chi gyflwyno a phasio Mynegiad o Ddiddordeb cyn y gallwch chi symud ymlaen at gais llawn yn yr amrediad hwn.

Defnyddiwch iaith glir a syml wrth i chi gwblhau eich cais. Cofiwch gynnwys unrhyw ffeithiau neu ffigurau a fydd yn ein helpu ni i ddeall beth rydych chi eisiau ei wneud a pham rydych chi eisiau ei wneud.

Yngl?n â'r prosiect

Enw eich sefydliad

[Ni ellir newid hyn]

Rhif cyfeirnod y prosiect

[Ni ellir newid hyn]

Teitl y prosiect

[Maes testun – 255 o nodau]

Noder y bydd eich teitl yn cael ei gyhoeddi ar ein gwefan ac yn cael ei weld gan ein pobl sy'n gwneud penderfyniadau. Rydyn ni'n argymell ei gadw'n syml ac yn gryno.

Ai dyma gais cyntaf eich sefydliad i'r Gronfa Treftadaeth?

[Dewiswch ydy neu nac ydy]

Dywedwch wrthyn ni beth yw rhif cyfeirnod eich cais diweddaraf.

[Maes testun – 255 o nodau]

Dywedwch wrthyn ni beth yw teitl prosiect eich cais diweddaraf.

[Maes testun – 255 o nodau]

Dywedwch wrthyn ni beth yw eich syniad

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Mewn uchafswm o 5,000 o nodau, rhowch grynodeb o'ch prosiect. Defnyddiwch bwyntiau bwled os oes angen.

Noder mai'r crynodeb rydych chi'n ei ddarparu yw'r unig ran o'ch ffurflen gais a welir gan y rhai sy'n gwneud y penderfyniad. Mae hyn yn cael ei gyflwyno ochr yn ochr â'n hasesiad o'ch cais.

Ble fydd eich prosiect yn digwydd?

- Stryd y prosiect [Maes testun - 255 o nodau]
- Dinas y prosiect [Maes testun - 255 o nodau]
- Sir y prosiect [Maes testun - 255 o nodau]
- Cod post y prosiect [Maes testun - 255 o nodau]

Os bydd eich prosiect yn digwydd ar draws lleoliadau gwahanol, defnyddiwch y cod post lle bydd y rhan fwyaf o'r prosiect yn digwydd.

Ar gyfer prosiectau tirwedd, rhowch gyfeirnod grid yr Arolwg Ordnans ar gyfer eich tirwedd.

[Rhowch y cyfeirnod]

Esboniwch pa anghenion a chyfleoedd y bydd eich prosiect yn mynd i'r afael â nhw.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

- Dywedwch wrthyn ni am unrhyw broblemau a chyfleoedd sy'n bodoli o ran sut:
    - y rheolir eich treftadaeth ar hyn o bryd a'i chyflwr
    - pobl yn ymgysylltu â'r dreftadaeth ar hyn o bryd
- Dywedwch wrthyn ni sut fydd eich prosiect yn ymdrin â'r problemau a'r cyfleoedd uchod.
- Dywedwch wrthyn ni sut mae eich prosiect yn gweddu i unrhyw strategaethau lleol neu fentrau ehangach.
- Dywedwch wrthyn ni am unrhyw arfarniadau dichonoldeb ac opsiynau a wnaed a pham mai eich prosiect chi yw'r ffordd orau a mwyaf ymarferol ymlaen.
- Os bydd eich prosiect yn gwella ardal o dirwedd neu dreflun, dywedwch wrthyn ni am gyflwr presennol yr ardal.

Pam mae angen i'ch prosiect chi ddigwydd nawr?

[Maes testun – 5,000 o nodau]

- Dywedwch wrthyn ni a yw'r risg i'ch treftadaeth yn un critigol.

- Dywedwch wrthyn ni am unrhyw gyllid partneriaeth sydd ar gael i chi nawr na fydd ar gael yn y dyfodol.
- Dywedwch wrthyn ni beth fydd yn digwydd os na fyddwch chi'n derbyn grant gennym ni.

Dywedwch wrthyn ni ba gyngor rydych chi wedi derbyn wrth gynllunio eich prosiect a chan bwy.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

- Dywedwch wrthyn ni a ydych chi wedi derbyn unrhyw gyngor arbenigol.
- Dywedwch wrthyn ni am unrhyw ymgynghoriad rydych chi wedi'i wneud gyda'ch cymuned leol a'r rhai a fydd yn ymwneud â'ch prosiect.
- Dywedwch wrthyn ni a yw hyn wedi siapio cynigion eich prosiect.
- Dywedwch wrthyn ni a ydych chi wedi derbyn unrhyw gyngor cyn-ymgeisio ynghylch materion cynllunio a/neu ganiatâd adeilad rhestredig.

Dywedwch wrthyn ni am y bobl a fydd yn elwa o’ch prosiect.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Hoffen ni wybod mwy am yr amrywiaeth o bobl fydd yn rhan o'ch prosiect a/neu'n elwa ohono. Dywedwch wrthyn ni am unrhyw gamau y byddwch yn eu cymryd i oresgyn rhwystrau i gynnwys pobl ym maes treftadaeth.

Rhowch syniad i ni o'r prif grwpiau o bobl a fydd yn elwa o'ch prosiect. Dywedwch wrthyn ni sut mae eich prosiect wedi'i ddylunio i gefnogi cynnydd wrth ennyn diddordeb y grwpiau hyn mewn treftadaeth.

Rhowch amcangyfrif o nifer y cyfranogwyr a fydd yn ymwneud â'ch prosiect. Wrth gyfranogwyr rydyn ni'n golygu'r bobl sy'n cymryd rhan yn eich prosiect yn hytrach na'r bobl sy'n cyfrannu eu hamser i helpu i gyflwyno eich prosiect.

Ydy eich prosiect yn ymwneud â threftadaeth sy'n denu ymwelwyr?

[Dewiswch ydy neu nac ydy]

Faint o ymwelwyr a gawsoch chi yn y flwyddyn ariannol ddiwethaf?

[Maes rhifau]

Faint o ymwelwyr y flwyddyn ydych chi'n disgwyl ar ôl i chi gwblhau eich prosiect?

[Maes rhifau]

A fydd eich prosiect yn cael ei gyflwyno gan bartneriaeth? Ticiwch os bydd.

[Blwch ticio]

Pwy yw eich partneriaid? Rhowch enw cyswllt o bob sefydliad.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Nodwch yr hoffen ni weld eich cytundeb partneriaeth os ydych chi'n bwriadu gweithio gyda sefydliad arall i wneud eich prosiect. Dylai'r ddogfen hon amlinellu rolau a chyfrifoldebau'r ddau bartner a dylai pob parti ei lofnodi.

Os yw eich partner yn berchen ar y dreftadaeth rydych chi'n gweithio arni, byddwn ni fel arfer yn gofyn iddyn nhw ymrwymo i delerau'r grant hefyd.

Mae angen i chi ddarparu cytundeb partneriaeth os ydych chi'n gweithio gyda sefydliad arall sy'n cyflwyno rhan sylweddol o'ch prosiect.

Pa fesurau fyddwch chi'n eu cymryd i gynyddu effeithiau amgylcheddol cadarnhaol a gostwng effeithiau amgylcheddol negyddol?

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Rydyn ni'n disgwyl i'r safonau uchaf o gynaladwyedd amgylcheddol gael eu darparu gan yr holl brosiectau rydyn ni'n eu hariannu. Rydyn ni eisiau i'n holl brosiectau wneud eu gorau glas i helpu i liniaru ac addasu i effeithiau ein hinsawdd sy'n newid ac i helpu natur i ymadfer.?

Gweler ein Gofyniad cynaladwyedd amgylcheddol a'n Canllawiau cynaladwyedd amgylcheddol am ragor o wybodaeth.

Sut ydych chi'n bwriadu cydnabod eich grant?

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Mae hybu a chydnabod Y Loteri Genedlaethol yn amod o'n grantiau. Darllenwch y canllawiau ar ein gwefan i weld yr isafswm gofynion ar gyfer gwneud hyn. Rydyn ni'n disgwyl i chi ddatblygu cynigion neu hyrwyddiadau arloesol a chreadigol sydd wedi'u dylunio i ddiolch i chwaraewyr y Loteri Genedlaethol am eu cefnogaeth ac i godi ymwybyddiaeth o'ch ariannu.

Os yw eich grant am fwy na £1m tuag at ofod arddangosfa newydd, canolfan ymwelwyr, gardd gymunedol neu gyfleuster cyhoeddus arall, hoffen ni hefyd drafod y ffordd orau o ymgorffori'r Loteri Genedlaethol yn enw'r gofod neu'r safle.

Yngl?n â'r dreftadaeth

Dywedwch wrthyn ni am y dreftadaeth yn eich prosiect a pham mae'n bwysig i'ch sefydliad a'ch cymuned.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Rhowch ddisgrifiad o'r dreftadaeth fel y mae heddiw. Os yw'n ymwneud â gwahanol fathau o dreftadaeth, disgrifiwch bob un o'r rhain.

Rhowch esboniad o'r hyn sy'n bwysig am y dreftadaeth. Dywedwch wrthyn ni a yw'n:

- ffynhonnell dystiolaeth o wybodaeth
- o ddiddordeb esthetig, artistig, pensaernïol, hanesyddol, naturiol neu wyddonol
- o werth cymdeithasol neu gymunedol

Dywedwch wrthyn ni i bwy y mae'r dreftadaeth yn bwysig. Gallai hyn gynnwys arbenigwyr a/neu'r gymuned leol.

Dewiswch y math o dreftadaeth sy'n disgrifio eich prosiect orau.

- casgliadau
- treftadaeth gymunedol
- tirweddau a natur
- adeiladau a chofebion hanesyddol
- diwydiannol, morol a thrafnidiaeth
- diwylliannau ac atgofion
- arall

Nodwch mai dim ond un opsiwn y gallwch ei ddewis.

Dewiswch yr is-fath o dreftadaeth sy'n disgrifio eich prosiect orau.

Ar gyfer 'casgliadau':

- amgueddfeydd
- llyfrgelloedd
- archifau

Ar gyfer 'adeiladau a chofebion hanesyddol’:

- adeiladau hanesyddol
- mannau addoli
- archaeoleg
- henebion/cofebion

Ewch i'n gwefan i gael mwy o wybodaeth am bob math o dreftadaeth.

A ystyrir bod y dreftadaeth mewn perygl? Ticiwch os ydy.

[Blwch ticio]

Esboniwch pam a sut rydych chi'n ystyried bod y dreftadaeth mewn perygl.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Esboniwch yn gryno pam fod y dreftadaeth o dan fygythiad, a pha gamau sydd wedi'u cymryd (os o gwbl) i isafu'r risg. Gallai fod mewn perygl o gael ei golli drwy ddifrod neu esgeulustod ffisegol, diffygion ariannol neu bobl yn marw yn achos hanesion llafar a chymunedol.

Os yw eich prosiect yn ymwneud ag adeilad neu heneb, dywedwch wrthyn ni a yw ar y gofrestr adeiladau neu henebion mewn perygl.

Os yw eich prosiect yn ymwneud â sawl adeilad mewn ardal gadwraeth, dywedwch wrthyn ni a yw'r ardal gadwraeth ar y gofrestr mewn perygl.

Os yw eich prosiect yn ymwneud â threftadaeth naturiol, dywedwch wrthyn ni a yw'r dirwedd, daeareg, cynefin neu rywogaeth mewn perygl ac ym mha ffordd (er enghraifft, wedi'i nodi fel blaenoriaeth mewn Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth).

A yw arolwg cyflwr wedi'i gynnal ar gyfer yr ased treftadaeth yn ystod y pum mlynedd diwethaf? Ticiwch os ydy.

[Blwch ticio]

A oes gan y dreftadaeth unrhyw ddynodiadau ffurfiol?

Dewiswch bob un sy'n berthnasol:

- Amgueddfa, Llyfrgell, Oriel neu Archif a ariennir gan DCMS
- Safle Treftadaeth y Byd
- Adeilad Rhestredig Gradd I neu Radd A
    - Faint o adeiladau rhestredig Gradd I neu Radd A sydd wedi'u cynnwys yn eich prosiect? [Maes rhifau]
- Adeilad rhestredig Gradd II* neu Radd B
    - Faint o adeiladau rhestredig Gradd II* neu Radd B sydd wedi'u cynnwys yn eich prosiect? [Maes rhifau]
- Adeilad rhestredig Gradd II, Gradd C neu Radd C(S)
    - Faint o adeiladau rhestredig Gradd II, Gradd C neu Radd C(S) sydd wedi'u cynnwys yn eich prosiect? [Maes rhifau]
- Rhestr Leol
    - Faint o adeiladau ar y rhestr leol sydd wedi'u cynnwys yn eich prosiect? [Maes rhifau]
- Heneb Gofrestredig
    - Faint o henebion gofrestredig o'r math hwn sydd wedi'u cynnwys yn eich prosiect? [Maes rhifau]
- Llong Hanesyddol Gofrestredig
    - Beth yw rhif tystysgrif y llong hanesyddol gofrestredig? [Maes testun – 255 o nodau]
- Maes y Gad Cofrestredig
- Parc Cenedlaethol
- Safle Ramsar
- Parc neu Ardd Rhestredig
- Parc neu Ardd Gradd I rhestredig
    - Beth yw rhif/au cofrestru neu restr stoc y Parc neu Ardd Gradd I rhestredig?[Maes testun – 255 o nodau]
- Parc neu Ardd Gradd II* rhestredig
    - Beth yw rhif/au cofrestru neu restr stoc y Parc neu Ardd Gradd II* rhestredig? [Maes testun – 255 o nodau]
- Parc neu Ardd Gradd II rhestredig
    - Beth yw rhif/au cofrestru neu restr stoc y Parc neu Ardd Gradd II rhestredig? [Maes testun – 255 o nodau]
- Safle Llongddrylliad Gwarchodedig

- Cofrestr Organau Hanesyddol Genedlaethol
- Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig
- Arall (nodwch beth) [Maes testun – 255 o nodau]

A fyddwch chi'n ymgymryd ag unrhyw waith cyfalaf fel rhan o'ch prosiect? Ticiwch os byddwn.

[Ticiwch os byddwn]

Rhowch fanylion.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Dywedwch wrthyn ni:

- enw'r adeilad(au), casgliadau, tirweddau neu gynefin
- a oes angen unrhyw Ganiatâd neu Drwyddedau Statudol i gyflawni'r prosiect, ac os yw'r rhain wedi'u sicrhau

Diffinnir gwaith cyfalaf fel gwaith sy'n creu neu'n gwella ased. Wrth waith cyfalaf, rydyn ni'n golygu digideiddio casgliadau, rhaglen gadwraeth ar gyfer gwrthrychau a chasgliadau, gwaith atgyweirio a chadwraeth neu adeiladu o'r newydd, adnewyddu ac ail-arddangos orielau ac/neu adeiladau.

Er enghraifft, byddai cadwraeth rhostir, atgyweiriadau i gofeb ryfel a digideiddio archif ffotograffig i gyd yn cael ei ystyried yn waith cyfalaf.

Mae gan ailddefnyddio ac addasu treftadaeth adeiledig rôl bwysig i'w chwarae o ran gostwng allyriadau carbon a thaclo newid yn yr hinsawdd. Er y gallai adeiladu o'r newydd fod yn angenrheidiol ac yn briodol, mewn rhai achosion byddwn yn blaenoriaethu ail-ddefnyddio adeiladau presennol a'u haddasu'n sensitif.

Ar gyfer prosiectau tirwedd a natur cyfalaf byddwn yn blaenoriaethu'r rhai sy'n canolbwyntio ar yr holl themâu canlynol neu un ohonynt:

- cefnogi adferiad natur
- cyflwyno atebion sy'n seiliedig ar natur i newid yn yr hinsawdd
- helpu pobl i ailgysylltu â natur

Ar gyfer prosiectau sy'n ymwneud â gwaith ffisegol, er enghraifft cadwraeth ar adeilad hanesyddol neu waith adeiladu o'r newydd, darllenwch adran gofynion perchnogaeth canllaw y rhaglen ac edrychwch ar y canllaw i dderbyn grant.

Caniatâd neu Drwyddedau Statudol

Er enghraifft, Caniatâd Adeilad Rhestredig, Caniatâd Cynllunio, Cydsyniad Heneb Gofrestredig, Ffacwlti, Trwydded Ystlumod, Trwydded Torri Coed etc.

Does dim rhaid eich bod wedi sicrhau Caniatâd a/neu Drwyddedau Statudol cyn gwneud cais i ni yn y cam datblygu.

Mae'n rhaid i bob Caniatâd a/neu Drwydded statudol fod wedi'i sicrhau cyn y gallwch chi ddechrau ar eich prosiect.

Os ydych chi'n ymgymryd ag unrhyw waith cyfalaf (gan gynnwys atgyweirio, adnewyddu etc.) ar dir, adeiladau neu eitemau treftadaeth, dywedwch wrthyn ni bwy sy'n berchen arnynt.

- eich sefydliad
- partner yn y prosiect
- nid y naill na’r llall
- Dd/B

Rhowch fanylion am berchennog eich gwaith cyfalaf.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Darllenwch adran gofynion perchnogaeth y canllaw i'r rhaglen a chyfeiriwch at y canllaw i dderbyn grant.

Dywedwch wrthyn ni:

- A oes gan eich sefydliad neu eich partner yn y prosiect rydd-ddaliad ar yr adeilad neu dir, neu'n a yw'n berchen yn gyfan gwbl ar yr eitemau treftadaeth.
- A oes gan eich sefydliad neu eich partner yn y prosiect les ar yr adeilad neu dir a faint o flynyddoedd sy'n weddill ar y les.
- A oes gan eich sefydliad neu eich partner yn y prosiect, neu a ydyw'n bwriadu cymryd, morgais neu fenthyciadau eraill sydd wedi'u sicrhau ar yr adeilad, tir, neu eitem o dreftadaeth.
    - Os felly, rhowch fanylion y benthyciwr a maint y morgais neu fenthyciad i ni.

Os dewisir 'nid y naill na’r llall'

Os nad ydych yn bodloni ein gofynion o ran perchnogaeth ar hyn o bryd, dywedwch beth yw'r dyddiad pan fyddwch yn disgwyl y bydd modd gwneud hyn.

Oes unrhyw amodau, cyfyngiadau neu gyfamodau cyfreithiol sy'n gysylltiedig â'r ased treftadaeth a allai effeithio ar eich prosiect?

[Blwch ticio]

Rhowch fanylion.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

A yw eich prosiect yn ymwneud â chaffael adeilad, tir neu eitemau o dreftadaeth?

Dewiswch un o:

- ydy
- nac ydy
- Dd/B

Darllenwch adran prynu tir ac adeiladau ac adran prynu eitemau a chasgliadau treftadaeth y canllaw i'r rhaglen a chyfeiriwch at y canllaw i dderbyn grant.

Rheoli eich prosiect

Ydy eich sefydliad wedi ymgymryd â phrosiect o'r raddfa hon yn ystod y pum mlynedd ddiwethaf? Ticiwch os ydy.

[Ticiwch os ydy]

Rhowch fanylion.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Dywedwch wrthyn ni pam mai hwn yw'r prosiect mwyaf priodol i'ch sefydliad ymgymryd ag ef ar hyn o bryd.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Pa strategaethau eraill sydd wedi cael eu hystyried? Beth fyddwch chi'n ei wneud os na fydd y prosiect yn mynd yn ei flaen?

A oes angen i'ch sefydliad ymgymryd ag unrhyw weithgarwch adeiladu capasiti er mwyn cyflwyno eich prosiect yn well?

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Er enghraifft, oes angen i chi adolygu eich system gyllid neu Adnoddau Dynol, datblygu eich cynllun busnes neu adeiladu capasiti codi arian? Oes angen i chi ddod o hyd i unrhyw sgiliau neu arbenigedd ychwanegol?

Dywedwch wrthyn ni a fyddwch yn gwneud newidiadau i lywodraethiant eich sefydliad er mwyn i chi gyflwyno eich prosiect yn fwy effeithiol. Gallwch chi gynnwys costau cymorth proffesiynol ar gyfer adolygiad llywodraethu.

Dywedwch wrthyn ni am unrhyw swyddi neu brentisiaethau y byddwch yn eu creu i gyflwyno'ch prosiect.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Rhowch amcangyfrif o unrhyw swyddi a/neu brentisiaethau a fydd yn cael eu creu ac yn ymwneud yn uniongyrchol â chyflwyno eich prosiect. Dywedwch wrthyn ni beth fydd eu prif rolau ac a ydynt yn swyddi amser llawn neu'n rhan-amser.

Os ydych yn symud aelod staff presennol i swydd sydd wedi'i chreu gan y prosiect hwn, neu'n ymestyn oriau aelod staff presennol, dywedwch wrthyn ni beth yw ei gymwysterau ar gyfer y rôl a grëir gan y prosiect.

Disgrifiwch sut y byddwch chi'n dewis y staff.

Bydd angen i chi ddarparu disgrifiad swydd ar gyfer pob rôl a grëir ar gyfer cam datblygu eich prosiect fel dogfen gefnogol i'ch cais.

Pa waith fyddwch chi'n ei wneud yn ystod cam datblygu eich prosiect?

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Darllenwch am y tasgau allweddol y mae angen i chi eu cwblhau yn ystod eich cam datblygu yn y canllaw i'r rhaglen.

Dywedwch wrthyn ni sut y byddwch chi'n cynhyrchu'r holl ddogfennau cefnogol sy'n ofynnol gyda'ch cais cam cyflwyno.

Iaith Gymraeg

Os bydd eich prosiect yn digwydd yng Nghymru, mae'n rhaid i chi ystyried y Gymraeg ym mhob agwedd o'ch gwaith. Dylech chi ddweud wrthyn ni sut y byddwch chi'n hyrwyddo ac yn cefnogi'r Gymraeg gan adlewyrchu natur ddwyieithog Cymru.

Bydd angen i chi ddangos sut y byddwch chi'n cynnig darpariaeth ddwyieithog yng nghyllideb a chynllun eich prosiect. Dylech chi gynnwys cyllideb ar gyfer cyfieithu o dan y categori costau 'Arall' yn adran costau prosiect y ffurflen gais.

Gweler ein canllawiau iaith Gymraeg am fwy o wybodaeth.

Pwy yw'r prif bobl sy'n gyfrifol am y gwaith yn ystod cam datblygu eich prosiect?

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Rhowch wybodaeth fanwl am y tîm a fydd yn gweithio ar eich cam datblygu, gan gynnwys y person a fydd â chyfrifoldeb cyffredinol.

Esboniwch pwy sy'n gyfrifol am wneud penderfyniadau a chymeradwyo newidiadau i'ch prosiect. Disgrifiwch y strwythur adrodd a pha mor aml y bydd cyfarfodydd yn cael eu cynnal.

Disgrifiwch sut y byddwch yn dewis y gwasanaethau a'r nwyddau sydd eu hangen yn ystod eich cam datblygu.

Bydd angen hefyd i chi anfon briffiau atom ar gyfer unrhyw ymgynghorwyr yn eich cam datblygu.

Pwy yw'r prif bobl sy'n gyfrifol am y gwaith yn ystod cam cyflwyno eich prosiect?

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Rhowch wybodaeth amlinellol am y tîm a fydd yn gweithio ar eich cam cyflwyno, gan gynnwys y person a fydd â chyfrifoldeb cyffredinol.

Dywedwch wrthyn ni a fydd angen cymorth ychwanegol arnoch chi gan ymgynghorwyr neu staff newydd.

Esboniwch pwy sy'n gyfrifol am wneud penderfyniadau a chymeradwyo newidiadau i'ch prosiect. Disgrifiwch y strwythur adrodd a pha mor aml y bydd cyfarfodydd yn cael eu cynnal.

Pa waith fyddwch chi'n ei wneud yn ystod cam cyflwyno eich prosiect?

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Rhowch wybodaeth amlinellol am yr hyn y bydd eich prosiect yn ei wneud yn ystod eich cam cyflwyno.

Iaith Gymraeg

Os ydych chi'n cyflwyno eich prosiect yng Nghymru, bydd angen i chi ddweud wrthyn ni sut y byddwch yn hybu ac yn cefnogi'r Gymraeg gan adlewyrchu natur ddwyieithog Cymru.

Sut ydych chi'n bwriadu trefnu'r llif arian parod ar gyfer cam cyflwyno eich prosiect?

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Gwneir taliadau grant mewn ôl-daliadau. Felly, mae angen i chi sicrhau y gallwch chi ddarparu llif arian parod yn llwyddiannus ar gyfer gwariant eich prosiect er mwyn osgoi trafferthion ariannol.

Yr eithriad i hyn yw grant datblygu o lai na £100k – cyfeiriwch at y canllaw i dderbyn grant am fwy o wybodaeth.

Bydd angen i chi ddarparu esboniad o'r llif arian parod gyda'ch cais cam cyflwyno.

Dywedwch wrthyn ni am unrhyw gronfeydd ariannol, incwm gan eich sefydliad neu ffynonellau ariannu eraill y byddwch yn eu cyrchu ar gyfer llif arian parod cam cyflwyno eich prosiect.

Dyddiad dechrau cyflwyno

[Dewis dyddiad]

Dyddiad gorffen cyflwyno

[Dewis dyddiad]

A oes unrhyw derfynau amser penodol neu gerrig milltir allweddol a fydd yn cyfyngu ar amserlen eich prosiect?

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Dywedwch wrthyn ni am unrhyw ddyddiadau na ellir eu newid a fydd yn effeithio ar eich prosiect ac sydd y tu hwnt i'ch rheolaeth.

Er enghraifft:

- Dyddiadau pan ddaw cynigion cyllid partneriaeth i ben neu ddyddiadau olaf ar gyfer gwario gronfeydd wedi'u sicrhau.

- Pen-blwyddi y mae eich prosiect wedi'i ddylunio i'w dathlu.
- Digwyddiadau allanol sy'n allweddol i lwyddiant eich prosiect.

Canlyniadau prosiect

Gweler y tudalennau canlyniadau ar ein gwefan am gymorth wrth gwblhau'r adran hon.

Sut fydd eich prosiect yn cynnwys amrywiaeth ehangach o bobl?

[Mae hwn yn ganlyniad gorfodol]

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Bydd treftadaeth mewn cyflwr gwell.

[Blwch ticio]

Rhowch fanylion.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Bydd treftadaeth yn cael ei nodi a'i hegluro'n well.

[Blwch ticio]

Rhowch fanylion.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Bydd pobl wedi datblygu sgiliau.

[Blwch ticio]

Rhowch fanylion.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Bydd pobl wedi dysgu am dreftadaeth, gan arwain at newid mewn syniadau a chamau gweithredu.

[Blwch ticio]

Rhowch fanylion.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Bydd gan bobl gwell llesiant.

[Blwch ticio]

Rhowch fanylion.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Bydd y sefydliad a ariennir yn fwy gwydn.

[Blwch ticio]

Rhowch fanylion.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Bydd yr ardal leol yn lle gwell i fyw, gweithio neu ymweld â hi.

[Blwch ticio]

Rhowch fanylion.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Bydd yr economi leol yn cael hwb.

[Blwch ticio]

Rhowch fanylion.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Ar ôl i'r prosiect ddod i ben

Sut fyddwch chi'n cynnal canlyniadau eich prosiect ar ôl i'r grant ddod i ben ac yn talu unrhyw gostau rhedeg ychwanegol?

[Maes testun – 5,000 o nodau]

- Rhowch wybodaeth amlinellol am sut y byddwch chi'n cynnal canlyniadau eich prosiect, a nodwyd gennych yn eich canlyniadau prosiect.
- Dywedwch wrthyn ni sut y byddwch chi'n rheoli ac yn cynnal unrhyw waith rydych chi wedi'i wneud.
- Dywedwch wrthyn ni sut y bydd eich prosiect yn gynaliadwy yn ariannol.
- Dywedwch wrthyn ni sut rydych chi'n bwriadu parhau i ymgysylltu ag amrywiaeth ehangach o bobl ar ôl i'r prosiect ddod i ben.

Gwaith cyfalaf ar barciau cyhoeddus, mynwentydd a gerddi cyhoeddus

Er mwyn sicrhau y cynhelir ansawdd a safonau rheoli a chynnal a chadw yn dilyn ein buddsoddiad, mae'n rhaid i chi gyflawni Gwobr y Faner Werdd yn y flwyddyn gyntaf ar ôl cwblhau eich gwaith cyfalaf. Mae'n rhaid i chi gynnal y wobr hon bob blwyddyn am o leiaf saith mlynedd.

Mwy o wybodaeth am Wobr y Faner Werdd.

Gallwch chi gynnwys cost ymgeisio am Wobr y Faner Werdd yn eich costau o dan 'costau eraill’.

Sut fyddwch chi'n sicrhau bod y sgiliau a'r wybodaeth a ddatblygir wrth gyflwyno eich prosiect wedi'u hymwreiddio yn eich sefydliad ar ôl iddo ddod i ben?

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Er enghraifft, os bydd y prosiect yn cael ei oruchwylio gan reolwr prosiect newydd a ariennir gan y grant, dywedwch wrthyn ni sut y byddwch chi'n sicrhau y bydd yr wybodaeth a'r sgiliau a ddatblygwyd gan y person hwnnw, ynghyd â'r gwersi a ddysgwyd o'r prosiect, o fudd i'r sefydliad y tu hwnt i gyfnod y grant.

Gallech chi ystyried cynnal sesiynau briffio staff, cyfarfodydd rhannu gwybodaeth neu hyfforddiant arall. Gallai hyn hefyd fod yn rhan o gynllunio eich gwerthuso.

Sut fyddwch chi'n gwerthuso llwyddiant eich prosiect ac yn rhannu'r dysgu?

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Rydyn ni'n disgwyl i bob ymgeisydd werthuso eu prosiect. Bydd angen i chi greu cynllun gwerthuso ar ddechrau eich prosiect. Braslun yw hwn o sut y byddwch chi'n cywain data i fesur, dadansoddi a deall yr hyn rydych chi'n ei wneud ac yn y pen draw i ddarparu tystiolaeth o'r canlyniadau y mae eich prosiect wedi'u cyflawni.

Ar ddiwedd eich prosiect bydd gofyn i chi ysgrifennu gwerthusiad o'ch prosiect a'i gyflwyno gyda'ch adroddiad cwblhau terfynol.

Costau ac incwm y prosiect

Yn yr adran hon o'r ffurflen byddwch chi'n defnyddio cyfres o dablau i ddangos i ni:

- faint y bydd yn ei gostio i gyflwyno eich prosiect
- pa incwm y byddwch yn ei dderbyn

Ychwanegwch ddisgrifiadau cyffredinol o'ch costau a'ch incwm yma. Dylid darparu esboniad a dadansoddiad manylach fel rhan o'ch dogfennau cefnogol. Os yw eich costau'n seiliedig ar gyfrifiadau, er enghraifft costau staff, rhowch yr wybodaeth hon.

Mae'n rhaid i gyfanswm costau eich prosiect gyfateb i incwm eich prosiect. Mae pob cais am grant yn cael ei dalgrynnu'n awtomatig i'r £100 agosaf. Cadwch hyn mewn cof pan fyddwch yn paru cyfanswm eich incwm â chyfanswm eich costau, fel arall ni fydd y system yn caniatáu i chi symud ymlaen.

Rydyn ni'n disgwyl i'ch costau cam datblygu fod yn fanwl. Dylai eich costau cam cyflwyno fod yn seiliedig ar eich amcangyfrif gorau.

Nodyn ynghylch TAW (Treth ar Werth)

Gwnewch yn si?r eich bod ond yn cynnwys TAW na ellir ei hadennill.

Efallai na fyddwch yn talu TAW ar rai mathau o waith neu y byddwch yn ei thalu ddim ond ar gyfradd is. Dylech fynd at Gyllid a Thollau EF i wirio faint o TAW y bydd angen i chi ei thalu.

Os yw eich statws TAW yn newid fel y gallwch adennill mwy nag yr oeddech yn ei ddisgwyl, bydd angen i chi ddychwelyd hyn aton ni.

Byddwn ni'n ystyried awdurdodi'r defnydd o arian wrth gefn os ydych chi'n tanamcangyfrif TAW, ond allwn ni ddim warantu y bydd hyn yn cael ei gymeradwyo. Felly, mae'n bwysig cynnwys y swm cywir o TAW wrth wneud cais i ni.

Dylech chi sicrhau bod pob dyfynbris a dderbyniwch yn dangos yn glir a yw TAW wedi'i chynnwys ai beidio.

Costau cam datblygu

Dewiswch y pennyn cost priodol o'r tabl ar y ffurflen gais. **Mae'r rhain wedi'u cynnwys isod gyda nodiadau cymorth.**

Byddwn yn gofyn i chi adrodd am wariant yn erbyn y penynnau hyn drwy gydol eich prosiect.

Defnyddiwch y pennyn 'Arall' ar gyfer unrhyw gostau nad ydynt yn dod o dan y penynnau cost a restrir.

Am bob pennyn cost, darparwch:

- ddisgrifiad [Maes testun – 5,000 o nodau]
- swm y gost
- swm y TAW

Dewiswch o'r penynnau canlynol

- staff newydd
- ffioedd proffesiynol
- gweithiau/arolygon agor i fyny
- gweithgarwch adeiladu capasiti
- recriwtio
- costau eraill (cam datblygu)
- Adennill Costau Llawn
- swm wrth gefn
- cyfraniadau nad ydynt yn arian parod
- amser gwirfoddolwyr

Costau staff newydd

Dylid cynnwys costau contractau cyfnod penodol newydd, secondiadau (sef pobl sy'n cael eu trosglwyddo dros dro i'ch sefydliad) a chost staff llawrydd i helpu datblygu eich prosiect. Peidiwch â chynnwys costau talu hyfforddeion yma.

Yn eich taenlen ar wahân, mae'n rhaid i chi ddefnyddio llinell ar wahân ar gyfer pob aelod staff newydd.

Mae'n rhaid hefyd i chi hysbysebu'n agored unrhyw swyddi staff newydd a gynigir yn eich cais, gyda'r eithriadau a ganlyn:

- Mae gennych aelod staff â chymwysterau addas ar eich cyflogres yr ydych yn ei symud i swydd ar y prosiect. Mae angen o hyd i chi ddarparu disgrifiad swydd ar gyfer y swydd hon.
- Rydych chi'n ymestyn oriau aelod staff â chymwysterau priodol ar eich cyflogres, fel y gall weithio ar y prosiect. Yn yr achos hwn byddwn ni'n ariannu cost yr oriau ychwanegol sy'n cael eu treulio ar y prosiect a bydd angen i chi ddweud wrthyn ni beth yw eu rôl.
- Os ydych chi'n sefydliad gwirfoddol ac yn cynnwys cyfran o amser staff yn eich cyfrifiad Adennill Costau Llawn.

Os ydych chi'n symud aelod staff presennol i swydd a grëir gan y prosiect, gallwn dalu naill ai am gost yr aelod staff hwn, neu am gost llenwi eu swydd.

Dylai pob cyflog fod yn seiliedig ar ganllawiau'r sector neu swyddi tebyg mewn sefydliadau eraill.

Ffioedd proffesiynol

Dylai ffioedd gydweddu â chanllawiau proffesiynol, er enghraifft, dylai'r rhai ar gyfer RIBA fod yn seiliedig ar fanyleb ysgrifenedig glir

Yn eich taenlen ar wahân, mae'n rhaid i chi ddefnyddio llinell ar wahân ar gyfer pob ymgynghorydd.

Recriwtio

Gall hyn gynnwys treuliau hysbysebu a theithio. Rydyn ni'n disgwyl i'ch sefydliad lynu wrth arfer adnoddau dynol da a dilyn yr holl gyfreithiau perthnasol.

Arall

Dylech gynnwys yr holl gostau eraill rydych yn gwybod amdanynt ar hyn o bryd.

Adennill Costau Llawn

Mwy o wybodaeth am Adennill Costau Llawn.

Swm wrth gefn

Mae'r pennyn cost hwn yn orfodol.

Mae swm wrth gefn yn cael ei ddefnyddio ddim ond i dalu am gostau annisgwyl sy'n angenrheidiol er mwyn er mwyn cyflwyno eich prosiect. Dylech ystyried costau wrth gefn yn ofalus o fewn eich cais. Dylai'r rhain fod yn gymesur â lefel y risg.

Efallai y bydd angen swm wrth gefn uwch os ydych wedi nodi risgiau lefel uchel sy'n gysylltiedig â chyflwyno'r prosiect neu os oes gennych brosiect arbennig o gymhleth. Gallai hyn gynnwys costau sy'n gysylltiedig ag addasu cyflwyno eich prosiect (er enghraifft, o wyneb yn wyneb i rithwir).

Cofiwch sicrhau eich bod chi'n cynnwys eich swm wrth gefn gofynnol yn unig yma ac nid wedi'i ddosbarthu ar draws y penynnau cost eraill yn y cais.

Dylai'r cyfrifiad o'ch swm wrth gefn angenrheidiol adlewyrchu:

- i ba radd o sicrwydd yr ydych wedi pennu amcangyfrifon cost eich prosiect
- pa gam rydych chi wedi'i gyrraedd o ran gwaith dylunio neu ddatblygu
- amserlen y prosiect ac unrhyw gyfyngiadau megis terfynau amser ne ellir eu symud sy'n gysylltiedig ag ef
- y risgiau mewn perthynas â'r math o brosiect rydych chi'n ei gyflawni

Fel arfer, rydym yn disgwyl swm wrth gefn mwy yn y cam datblygu nag yn y cyfnod cyflwyno oherwydd y dylai risgiau'r prosiect leihau wrth i chi ddatblygu eich prosiect.

Gellir cyfrifo lefel y swm wrth gefn priodol sydd i'w gynnwys naill ai fel:

- canran gyffredinol o'ch cost prosiect amcangyfrifedig ac wedi'i meincnodi yn erbyn prosiectau o fath tebyg a gwblhawyd yn ddiweddar er mwyn sicrhau ei fod yn briodol
- canrannau o symiau wrth gefn gwahanol wedi'u cymhwyso i bob elfen gost fawr o'ch prosiect (er enghraifft, datblygu dylunio, cynllunio a chymeradwyaeth, adeiladwaith os yn berthnasol) gan adlewyrchu'r risgiau a'r cynnydd gwahanol a wnaed yn erbyn yr agweddau hyn ar eich prosiect

Byddwn ond yn cytuno i chi ddefnyddio'r swm wrth gefn os naill ai:

- y gallwch chi ddangos ei fod yn fesur lliniaru cynlluniedig yn erbyn risg neu fater a nodwyd ar gyfer y prosiect
- y mae'n ofynnol i fynd i'r afael ag angen annisgwyl o fewn eich prosiect, y bydd yn effeithio ar gwmpas, diben neu amserlenni cyflwyno eich prosiect os nad ymdrinnir ag ef.

Cyfraniad nad yw'n arian parod

Dyma unrhyw beth sydd ei angen arnoch ar gyfer eich prosiect nad oes rhaid i chi dalu amdano (er enghraifft, hurio ystafelloedd neu offer). Gallwn ond derbyn cyfraniadau nad ydynt yn arian parod os ydynt yn gostau prosiect uniongyrchol a allasai fod yn rhan o gyllideb eich prosiect.

Mae'n rhaid cynnwys cyfraniadau nad ydynt yn arian parod yn adrannau costau ac incwm eich ffurflen gais. Mae hyn oherwydd ein bod yn cydnabod gwerth y costau hyn a'ch cyfraniad chi.

Amser gwirfoddolwyr

Dyma'r amser y mae gwirfoddolwyr yn ei roi i gefnogi'r gwaith o gyflwyno eich prosiect. Gallai hyn gynnwys gwaith gweinyddol, clirio safle neu weithio fel stiward mewn digwyddiad.

Ni ddylech gynnwys costau am amser pobl a fydd yn cymryd rhan yn eich gweithgareddau (er enghraifft, pobl sy'n mynychu gweithdy neu'n mynd ar daith dywysedig).

Rydyn ni'n defnyddio cyfradd safonol i gyfrifo gwerth amser eich gwirfoddolwyr:

- gwirfoddolwr proffesiynol (er enghraifft, cyfrifyddu neu addysgu) – £50 yr awr
- gwirfoddolwr medrus (er enghraifft, arwain taith dywysedig) – £20 yr awr
- gwirfoddolwr (er enghraifft, clirio safle neu weithredu fel stiward mewn digwyddiad) – £10 yr awr

Mae'n rhaid cynnwys amser gwirfoddolwyr yn adrannau costau ac incwm eich ffurflen gais. Mae hyn oherwydd ein bod yn cydnabod gwerth yr amser hwn a'ch cyfraniad chi.

Costau'r cam cyflwyno

Dewiswch y pennyn cost priodol o'r tabl ar y ffurflen gais. **Mae'r rhain wedi'u cynnwys isod gyda nodiadau cymorth.**

Defnyddiwch y pennyn 'Arall' ar gyfer unrhyw gostau nad ydynt yn dod o dan y penynnau cost a restrir.

Rydyn ni'n disgwyl i'ch costau cam datblygu fod yn fanwl. Dylai eich costau cam cyflwyno fod yn seiliedig ar eich amcangyfrif gorau.

Am bob cost, darparwch:

- ddisgrifiad [Maes testun – 5,000 o nodau]
- swm y gost
- swm y TAW

Mae costau'r cam cyflwyno wedi'u rhannu'n dair adran:

- costau cyfalaf
- costau gweithgareddau
- costau eraill

Costau cyfalaf

Mae hyn yn cynnwys unrhyw waith cyfalaf ar asedau treftadaeth, yn ogystal â dehongli a chynhyrchu allbynnau digidol.

Mae'r penynnau canlynol ar gael:

- cost prynu eitemau treftadaeth

- gwaith cychwynnol (er enghraifft sgaffaldiau, gwaith rhagarweiniol, archaeoleg cyn-adeiladu)
- gwaith atgyweirio a chadwraeth
- gwaith adeiladu o'r newydd
- gwaith cyfalaf arall
- allbynnau digidol
- offer a deunyddiau
- costau eraill
- ffioedd proffesiynol

Cost prynu eitemau treftadaeth

Os yw eich prosiect yn ymwneud â phrynu eitem treftadaeth, mae'n rhaid i chi gael prisiad annibynnol i helpu dangos y gellir prynu'r eitem hon am bris realistig. Os ydych chi'n unigolyn preifat neu sefydliad preifat allwch chi ddim gynnwys costau yma.

Gwaith atgyweirio a chadwraeth

Mae hyn yn cynnwys costau gwaith i atgyweirio, adfer neu gadw eitem, adeilad neu safle treftadaeth.

Gwaith adeiladu o'r newydd

Mae hyn ond yn gysylltiedig â gwaith adeiladu o'r newydd (er enghraifft, estyniad i adeilad neu waith i osod arddangosfa). Os ydych chi'n unigolyn preifat neu sefydliad preifat allwch chi ddim gynnwys costau yma.

Allbynnau digidol

Costau i greu neu gynnal 'allbynnau digidol' am y cyfnod gofynnol - y pethau rydych chi'n eu creu mewn fformat digidol sydd wedi'u dylunio i roi mynediad i dreftadaeth ac/neu i helpu pobl i ymgysylltu â threftadaeth a dysgu amdani.

Er enghraifft, casgliad o ddelweddau digidol neu ffeiliau sain, adnodd neu arddangosfa dreftadaeth ar-lein neu ap ffôn clyfar.

Offer a deunyddiau, gan gynnwys deunyddiau dysgu

Gallai hyn gynnwys gwisgoedd hanesyddol, hetiau caled i roi mynediad i safle, deunyddiau celf neu daflenni a chyhoeddiadau.

Arall

Defnyddiwch 'arall' am unrhyw gostau nad ydynt yn ffitio o fewn y penynnau cost penodol. Rhowch ddisgrifiad clir o'r costau hyn.

Ffioedd proffesiynol sy'n ymwneud ag unrhyw un o'r uchod

Mae hyn yn cynnwys unrhyw berson a benodir am gyfnod penodol i helpu gyda chynllunio a chyflwyno gwaith cyfalaf yn eich prosiect. Gallai hyn gynnwys rheolwr prosiect, penseiri neu syrfëwr meintiau.

Costau gweithgareddau

Mae hyn yn cynnwys popeth rydych chi'n bwriadu ei wneud yn eich prosiect nad ydych wedi ymdrin ag ef o dan gostau cyfalaf.

Mae'r penynnau canlynol ar gael:

- staff newydd
- hyfforddiant ar gyfer staff
- lleoliadau hyfforddi â thâl
- hyfforddiant ar gyfer gwirfoddolwyr
- teithio a threuliau ar gyfer staff
- teithio a threuliau ar gyfer gwirfoddolwyr
- costau digwyddiadau
- offer a deunyddiau
- costau eraill
- ffioedd proffesiynol

Costau staff newydd

I gael gwybodaeth am swyddi staff newydd, gweler Costau staff newydd yn yr adran Costau cam datblygu.

Hyfforddiant ar gyfer staff

Mae hyn yn cynnwys cost yr holl hyfforddwyr ac adnoddau sydd eu hangen i gyflwyno gweithgareddau i helpu staff i feithrin sgiliau newydd neu gynyddu eu sgiliau.

Lleoliadau hyfforddi â thâl

Mae hyn yn cynnwys bwrsariaethau neu daliadau i hyfforddeion, yn ogystal â'r holl adnoddau sydd eu hangen i gyflwyno gweithgareddau i helpu hyfforddeion i ennill sgiliau newydd neu gynyddu eu sgiliau. Mae enghreifftiau'n cynnwys costau achredu, ffioedd hyfforddwyr, offer ac unrhyw ddillad arbenigol.

Hyfforddiant ar gyfer gwirfoddolwyr

Mae hyn yn cynnwys cost yr holl hyfforddwyr ac adnoddau sydd eu hangen i gyflwyno gweithgareddau i helpu gwirfoddolwyr i feithrin sgiliau newydd neu gynyddu eu sgiliau.

Teithio ar gyfer staff

Gallai hyn gynnwys costau teithio i safle neu leoliad. Dylai costau teithio mewn car fod yn seiliedig ar 45c y filltir.

Teithio a threuliau ar gyfer gwirfoddolwyr

Gallai hyn gynnwys bwyd, teithio ac unrhyw dreuliau eraill i sicrhau nad yw gwirfoddolwyr ar eu colled. Dylai costau teithio mewn car fod yn seiliedig ar 45c y filltir.

Mae hyn hefyd yn cynnwys prynu a hurio'r holl gerbydau, offer a deunyddiau sy'n gysylltiedig â'r gweithgareddau y mae eich gwirfoddolwyr yn eu cyflwyno yn ystod eich prosiect.

Offer a deunyddiau

Gallai enghreifftiau gynnwys gwisgoedd hanesyddol, hetiau caled i roi mynediad i safle, deunyddiau celf neu daflenni a chyhoeddiadau. Peidiwch â chynnwys deunyddiau sy'n ymwneud â hyfforddiant neu wirfoddolwyr yma.

Arall

Dylid cynnwys unrhyw gostau eraill fel bwyd ar gyfer digwyddiadau, gweithgareddau dysgu neu hurio safleoedd. Rhowch ddisgrifiad clir.

Ffioedd proffesiynol sy'n ymwneud ag unrhyw un o'r uchod

Mae hyn yn cynnwys unrhyw berson a benodir am ffi sefydlog i helpu gyda chynllunio a chyflwyno gweithgareddau eich prosiect. Gallai hyn gynnwys ymgynghorwyr neu artistiaid a storïwyr.

Costau eraill

Mae'r penynnau canlynol ar gael:

- recriwtio
- cyhoeddusrwydd a hyrwyddo
- gwerthuso
- arall
- Adennill Costau Llawn
- grantiau cymunedol
- swm wrth gefn
- chwyddiant
- costau rheoli a chynnal a chadw cynyddol (uchafswm o bum mlynedd)
- cyfraniadau nad ydynt yn arian parod
- amser gwirfoddolwyr

Recriwtio

Mae'n rhaid i chi recriwtio unrhyw reolwr prosiect gan ddefnyddio brîff a phroses ddethol briodol.

Cyhoeddusrwydd a hyrwyddo

Gallwn ni ariannu deunyddiau hyrwyddo sy'n ymwneud yn uniongyrchol â'ch prosiect.

Os byddwn ni'n rhoi grant i chi, mae'n rhaid i chi roi cyhoeddusrwydd i hwn a'i gydnabod fel bod cynifer o bobl â phosib yn gwybod am fuddion arian y Loteri Genedlaethol ym maes treftadaeth.

Cael gwybod mwy am sut i gydnabod eich grant.

Gwerthuso

Mae'n rhaid i chi werthuso eich prosiect. Gall staff yn eich sefydliad wneud hyn neu, gan ddibynnu ar y raddfa a pha mor gymhleth y mae eich prosiect, efallai y byddwch eisiau cyflogi rhywun i helpu.

Rydyn ni'n argymell cyllidebu ar gyfer gwerthuso yn y ffordd ganlynol fel isafswm:

- Dylai prosiectau rhwng £250,000 a £1m ganiatáu cyllideb o rhwng 2% a 7% o'u cyfanswm costau prosiect ac ystyried defnyddio gwerthuswyr allanol annibynnol.
- Dylai prosiectau dros £1m ganiatáu cyllideb o hyd at 7% o gyfanswm costau'r prosiect ac ystyried defnyddio gwerthuswyr allanol annibynnol bob amser. Ni ddylai cyllidebau gwerthuso ar gyfer prosiectau dros £1m fod yn llai na £20,000. Os nad yw costau gwerthuso ar y lefel hon yn briodol ar gyfer eich prosiect, esboniwch pam yn nisgrifiad y pennyn costau.

Arall

Dylid cynnwys unrhyw gostau eraill. Yn eich taenlen ar wahân, dylech gynnwys disgrifiad clir.

Adennill Costau Llawn

Mwy o wybodaeth am Adennill Costau Llawn.

Swm wrth gefn

Efallai y bydd eich swm wrth gefn yn gostwng pan fyddwch chi'n gwneud cais am eich cam cyflwyno gan y dylai risgiau leihau wrth i'ch prosiect ddatblygu.

Chwyddiant

Dylai ceisiadau am ariannu gynnwys costau priodol a fydd yn darparu'n ddigonol am chwyddiant a ragfynegir o ran y gwaith cyfalaf.

Mae chwyddiant ar gyfer prosiectau adeiladu yn debygol o barhau'n uchel hyd y gellir rhagweld. Dylai pob prosiect wneud darpariaeth briodol ar gyfer chwyddiant yn seiliedig ar amserlen y prosiect, ynghyd â ffactorau eraill fel y deunyddiau a ddefnyddir, gofynion o ran llafur a lleoliad.

Gall ymgeiswyr gael mynediad i ddadansoddiadau a rhagamcaniadau ar gyfer costau chwyddiant gan bcis.co.uk ac ymgynghoriaethau, gan gynnwys Gardiner & Theobold Market Intelligence,

Turner & Townsend a Rider Levett Bucknall.

Os oes gennych unrhyw amheuon, gofynnwch am arweiniad gan Syrfëwr Meintiau.

Costau rheoli a chynnal a chadw cynyddol (uchafswm o bum mlynedd)

Yn eich taenlen ar wahân, ychwanegwch linellau ar wahân ar gyfer:

- Costau staff newydd y flwyddyn (enw a chost pob swydd) x nifer y blynyddoedd (uchafswm o bump).
- Costau cynyddol eraill y flwyddyn x nifer y blynyddoedd (uchafswm o bump).

Bydd costau rheoli a chynnal a chadw cynyddol yn dechrau pan fydd y gwaith cyfalaf wedi'i gwblhau.

Cyfraniadau nad ydynt yn arian parod

Dyma unrhyw beth sydd ei angen arnoch ar gyfer eich prosiect nad oes rhaid i chi dalu amdano (er enghraifft, hurio ystafelloedd neu offer). Gallwn ond derbyn cyfraniadau nad ydynt yn arian parod os ydynt yn gostau prosiect uniongyrchol a allasai fod yn rhan o gyllideb eich prosiect.

Mae'n rhaid cynnwys cyfraniadau nad ydynt yn arian parod yn adrannau costau ac incwm eich ffurflen gais. Mae hyn oherwydd ein bod yn cydnabod gwerth y costau hyn a'ch cyfraniad chi.

Amser gwirfoddolwyr

Dyma'r amser y mae gwirfoddolwyr yn ei roi i gefnogi'r gwaith o gyflwyno eich prosiect. Gallai hyn gynnwys gwaith gweinyddol, clirio safle neu weithio fel stiward mewn digwyddiad.

Ni ddylech gynnwys costau am amser pobl a fydd yn cymryd rhan yn eich gweithgareddau (er enghraifft, pobl sy'n mynychu gweithdy neu'n mynd ar daith dywysedig).

Rydyn ni'n defnyddio cyfradd safonol i gyfrifo gwerth amser eich gwirfoddolwyr:

- gwirfoddolwr proffesiynol (er enghraifft, cyfrifyddu neu addysgu) – £50 yr awr
- gwirfoddolwr medrus (er enghraifft, arwain taith dywysedig) – £20 yr awr
- gwirfoddolwr (er enghraifft, clirio safle neu weithredu fel stiward mewn digwyddiad) – £10 yr awr

Mae'n rhaid cynnwys amser gwirfoddolwyr yn adrannau costau ac incwm eich ffurflen gais. Mae hyn oherwydd ein bod yn cydnabod gwerth yr amser hwn a'ch cyfraniad chi.

Incwm y prosiect

Defnyddiwch y tablau i ddangos i ni unrhyw incwm i'r prosiect o ffynonellau ariannu eraill rydych chi'n disgwyl eu derbyn i'ch helpu i gyflwyno'r prosiect.

Rhowch ddisgrifiad [Maes testun – 5,000 o nodau] a swm ar gyfer pob ffrwd incwm.

Hefyd, ticiwch y blychau i roi gwybod i ni a ydych wedi sicrhau pob eitem, ac a oes gennych dystiolaeth o hyn. Wrth sicrhau rydyn ni'n golygu:

- arian parod yn eich banc a neilltuir yn benodol ar gyfer y prosiect hwn
- arian grant sydd wedi'i gynnig yn ffurfiol

Nid oes angen i chi gael yr holl gyfraniadau yn eu lle pan fyddwch chi'n gwneud cais i ni. Fodd bynnag, mae'n rhaid i chi eu cael nhw erbyn i chi fod yn barod i wneud cais am ganiatâd i ddechrau.

Byddwn yn asesu a yw eich disgwyliadau o ran arian gan bartneriaid yn realistig.

Incwm y cam datblygu

Mae'r penynnau canlynol ar gael:

- awdurdod lleol
- sector cyhoeddus arall
- llywodraeth ganolog
- rhodd breifat – unigolyn
- rhodd breifat – ymddiriedolaethau/elusennau/sefydliadau
- rhoddion preifat – corfforaethol
- masnachol/busnes
- eich cronfeydd wrth gefn eich hun
- arian arall a godir
- benthyciad/cyllid
- cyfraniadau nad ydynt yn arian parod
- amser gwirfoddolwyr

Incwm y cam cyflwyno

Mae'r penynnau canlynol ar gael:

- awdurdod lleol
- sector cyhoeddus arall
- llywodraeth ganolog
- rhodd breifat – unigolyn
- rhodd breifat – ymddiriedolaethau/elusennau/sefydliadau
- rhoddion preifat – corfforaethol
- masnachol/busnes
- eich cronfeydd wrth gefn eich hun
- arian arall a godir
- benthyciad/cyllid
- costau rheoli a chynnal a chadw cynyddol (uchafswm o bum mlynedd)
- cyfraniadau nad ydynt yn arian parod
- amser gwirfoddolwyr

Crynodeb o gostau'r prosiect

Mae'r ffigurau cryno hyn wedi'u cynhyrchu'n awtomatig o'r dadansoddiad o ffigurau rydych yn eu darparu:

- cyfanswm costau
- cyfanswm cyfraniad
- cais am grant
- canran y grant

Yngl?n â'ch sefydliad

Dywedwch wrthyn ni am brif ddiben a gweithgareddau rheolaidd eich sefydliad.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Rydyn ni'n gofyn am yr wybodaeth hon i'n helpu i asesu a yw'r prosiect yr ydych am ymgymryd ag ef yn gweddu'n dda i brif ddiben eich sefydliad a'r hyn y mae'n ceisio ei gyflawni.

- Disgrifiwch ddiben a nodau eich sefydliad.
- Disgrifiwch weithgareddau rheolaidd eich sefydliad ac esboniwch sut maen nhw'n cael eu hariannu.
- Disgrifiwch faint a strwythur staff eich sefydliad, eich corff llywodraethu a'ch sefyllfa ariannol.
- Dywedwch wrthyn ni faint o staff cyflogedig a gwirfoddolwyr sy'n gweithio i'ch sefydliad.

Faint o bobl y mae eich sefydliad yn eu cyflogi?

[Maes rhifau]

Faint o aelodau bwrdd neu Ymddiriedolwyr sydd gan eich sefydliad?

[Maes rhifau]

Faint wnaeth eich sefydliad wario yn y flwyddyn ariannol ddiwethaf?

[Maes rhifau]

Pa lefel o gyllid anghyfyngedig sydd yng nghronfa wrth gefn eich sefydliad?

[Maes rhifau]

Ydych chi'n gofrestredig ar gyfer TAW?

Dewiswch un o:

- Ydw
- Nac ydw
- Dd/B

Rhowch eich rhif TAW.

[Maes rhifau]

Ydych chi'n ystyried cenhadaeth ac amcanion eich sefydliad i fod yn unrhyw un o'r canlynol?

- wedi'u harwain gan bobl dduon a lleiafrifoedd ethnig
- wedi'u harwain gan bobl ag anableddau
- wedi'u harwain gan bobl LHDTC+
- wedi'u harwain gan fenywod
- wedi'u harwain gan bobl ifanc
- wedi'u harwain yn bennaf gan bobl o gymunedau Catholig
- wedi'u harwain yn bennaf gan bobl o gymunedau Protestannaidd

Ydy eich sefydliad yn defnyddio cyfryngau cymdeithasol? Os ydy, rhowch rywfaint o wybodaeth i ni (er enghraifft, dolen Twitter eich sefydliad).

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Llywodraethu

Dywedwch wrthyn ni sut rydych chi'n adolygu'r trefniadau llywodraethu ac uwch reoli sydd ar waith ar gyfer eich treftadaeth.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Dywedwch wrthyn ni:

- Pryd y cynhaliwyd yr archwiliad sgiliau diwethaf o Ymddiriedolwr ac Uwch Reolwyr.
- Pryd y cynhaliwyd yr adolygiad Llywodraethu diwethaf.
- A yw'r holl argymhellion o'r adolygiad wedi'u gweithredu?

A ydych chi'n bwriadu cynnal adolygiad llywodraethu er mwyn sicrhau bod gennych yr arbenigedd cywir i gyflwyno ac yna cynnal eich prosiect y tu hwnt i gyfnod eich arian grant? Ticiwch os ydw.

[Blwch ticio]

Pryd ydych chi'n bwriadu cynnal yr adolygiad hwn?

[Maes testun – 5,000 o nodau]

- Faint o aelodau bwrdd neu Ymddiriedolwyr sydd gan eich sefydliad?
- Faint wnaeth eich sefydliad wario yn y flwyddyn ariannol ddiwethaf?
- Pa lefel o gyllid anghyfyngedig sydd yng nghronfa wrth gefn eich sefydliad?
- Oes gennych chi bolisi cyllid wrth gefn? Mae'n bosib y byddwn ni eisiau gweld hyn.

Dogfennau cefnogol

Cyn i ni asesu eich cais, mae angen i ni weld eich dogfennau cefnogol.

Dewiswch enw ffeil clir a disgrifiadol ar gyfer pob dogfen gefnogol fel y gallwn ni nodi pob un yn hawdd.

Y mathau o ffeiliau a gefnogir: .jpg, .doc, .docx, .pdf, .xls, .xlsx, .ppt, .pptx

[Uwchlwytho ffeiliau]

Isod mae'r rhestr o ddogfennau cefnogol sy'n berthnasol i'r rhaglen grantiau hon. Peidiwch â chyflwyno unrhyw ddogfennau yn ychwanegol at y rhai y gofynnir amdanynt.

Mae'n rhaid i ni dderbyn yr holl ddogfennau cefnogol, waeth p'un a ydynt ar ffurf ddigidol neu gopi caled, erbyn y terfyn amser ymgeisio a gyhoeddwyd.

Byddwn ni ddim yn dechrau asesu eich cais hyd nes eich bod yn cyflwyno'r holl ddogfennau cefnogol perthnasol.

Rhestr o ddogfennau cefnogol

1. **Amserlen ar gyfer y cam datblygu:** amserlen fanwl ar gyfer cam datblygu eich prosiect.
2. **Risgiau ar gyfer y cam datblygu:** dogfen sy'n dweud wrthyn ni beth yw'r risgiau i gam datblygu eich prosiect a sut y byddant yn cael eu rheoli.
3. **Amserlen ar gyfer y cam cyflwyno:** amserlen gryno ar gyfer cam cyflwyno eich prosiect.
4. **Risgiau ar gyfer y cam cyflwyno:** dogfen sy'n dweud wrthyn ni beth yw'r risgiau i gam cyflwyno eich prosiect a sut y byddant yn cael eu rheoli.
5. **Dogfen prif risgiau ar ôl cwblhau'r prosiect:** Dogfen sy'n dweud wrthyn ni beth yw'r prif risgiau sy'n wynebu'r prosiect ar ôl iddo gael ei gwblhau a sut y byddant yn cael eu rheoli.
6. **Dogfen lywodraethu neu gyfansoddiad:** does dim angen i chi uwchlwytho eich dogfen lywodraethu os ydych chi'n sefydliad cyhoeddus, er enghraifft awdurdod lleol, neu sefydliad masnachol.
7. **Cyfrifon:** Eich cyfrifon diweddaraf wedi'u harchwilio neu eu dilysu gan gyfrifydd ar gyfer y tair blynedd diwethaf. Hoffen ni weld eich cyfrifon rheoli ar gyfer y tair blynedd diwethaf hefyd. Os ydych chi'n sefydliad newydd ac nid oes gennych chi set o gyfrifon wedi'u harchwilio, gallwch ddarparu eich tair cyfriflen banc ddiwethaf, neu lythyr gan eich banc yn cadarnhau eich bod wedi agor cyfrif. Does dim angen i chi uwchlwytho eich cyfrifon os ydych chi'n sefydliad cyhoeddus - er enghraifft, awdurdod lleol.
8. **Dadansoddiad manwl o gostau:** taenlen sy'n rhoi manylder y dadansoddiad o gostau yn adran Costau'r prosiect y cais. Mae'r ddogfen hon yn orfodol ar gyfer pob ymgeisydd.
9. **Cytundebau partneriaeth:** hoffen ni weld eich cytundeb partneriaeth os ydych chi'n bwriadu gweithio gyda sefydliad arall i wneud eich prosiect. Dylai'r ddogfen hon amlinellu rolau a chyfrifoldebau'r ddau bartner a dylai pob parti ei lofnodi. Dylai'r cytundeb hwn adlewyrchu anghenion eich prosiect ac mae'n bosib y bydd angen i chi ofyn am gyngor annibynnol. Does dim angen i chi ddarparu cytundeb partneriaeth oni bai bod sefydliad arall yn cyflwyno rhan sylweddol o'ch prosiect.

10. **Disgrifiadau swydd:**os ydych chi'n bwriadu recriwtio aelod newydd o staff i helpu cyflwyno eich prosiect, gan gynnwys prentis, cyflwynwch ddisgrifiad swydd ar gyfer y swydd honno. Mae angen i chi ddarparu disgrifiadau swydd hefyd os oes gennych chi aelod o staff sydd â chymwysterau addas yr ydych yn ei symud i swydd yn y prosiect.
11. **Briffiau ar gyfer gwaith sydd wedi'i gomisiynu'n fewnol neu'n allanol:** Mae briffiau'n disgrifio unrhyw waith rydych chi'n bwriadu ei gomisiynu yn ystod cam datblygu eich prosiect. Os ydych chi'n comisiynu gwaith, er enghraifft, gan artist neu bensaer, dylech chi ddarparu brîff. Dylai'r brîff ddisgrifio'r gwaith, faint y bydd yn ei gymryd, a faint y bydd yn ei gostio. Templed o frîff ar gyfer gwaith a gomisiynir. Ar gyfer ffioedd dros £10,000 dylech chi geisio 3 thendr neu ddyfynbris cystadleuol. Ar gyfer ffioedd dros £50,000 byddwn yn disgwyl i chi ddarparu prawf o'r broses dendro gystadleuol.
12. **Delweddau:** os yn berthnasol, darparwch ddelweddau sy'n helpu i ddangos eich prosiect i ni. Er enghraifft, os mai archif ffotograffiaeth leol yw ffocws eich prosiect, uwchlwythwch ddelweddau o'r casgliad. Neu os yw eich prosiect yn ymwneud â gardd gymunedol, uwchlwythwch fap. Os ydych chi eisiau gwella tirwedd neu ardal gadwraeth, uwchlwythwch fap o'r ardal yn dangos lleoliadau'r holl brosiectau y byddwch yn eu cyflwyno.
13. **Llythyron o gefnogaeth:** Mae llythyron o gefnogaeth yn ffordd o ddangos eich bod wedi siarad â phobl eraill a bod ganddynt ddiddordeb yn eich prosiect ac wedi ymrwymo i'ch prosiect. Uwchlwythwch hyd at chwe llythyr o gefnogaeth gan y bobl sy'n ymwneud â'ch prosiect. Er enghraifft, os ydych chi'n bwriadu cyflwyno gweithdai mewn clybiau ieuenctid lleol, yna bydd llythyr o gefnogaeth yn dangos i ni eu bod nhw eisiau cymryd rhan. Os yn bosib, dylai llythyron fod ar bapur swyddogol neu'n dangos llofnod a dyddiad.
14. **Cyfrifiadau o adennill costau llawn sydd wedi'u cynnwys yn eich costau cam datblygu:** Os ydych chi wedi cynnwys Adennill Costau Llawn, uwchlwythwch ddogfennau i ddweud wrthyn ni sut rydych wedi cyfrifo'r gyfran sy'n gysylltiedig â'ch prosiect.
15. **Cynllun busnes:** os nad oes gennych chi gynllun busnes, uwchlwythwch y ddogfen gynllunio rydych yn ei defnyddio i reoli eich treftadaeth. Os ydych chi'n sefydliad sy'n rheoli nifer o safleoedd neu, er enghraifft, yn awdurdod lleol, uwchlwythwch y dogfennau cynllunio sydd fwyaf perthnasol i'r dreftadaeth.
16. **Arolwg cyflwr:** os yw eich prosiect yn ymwneud â chadwraeth treftadaeth, mae'n rhaid i chi ddarparu arolwg cyflwr neu ddogfen briodol arall megis cynllun cadwraeth drafft neu amlinellol. Dylai hyn ddweud wrthyn ni beth yw cyflwr presennol y dreftadaeth a'r gwaith sydd angen ei wneud i ddychwelyd y dreftadaeth i gyflwr da. Er enghraifft, os ydych chi'n bwriadu gwneud gwaith cadwraeth ar gofeb ryfel leol, bydd angen i chi wybod beth yw'r cyflwr presennol a pha waith atgyweirio sydd angen ei wneud. Dylai'r arolwg neu'r adroddiad hefyd nodi blaenoriaeth gymharol y gwaith a awgrymir, gan gynnwys pa waith sydd fwyaf critigol, y mae angen ymdrin ag ef yn fwyaf brys.
17. **Dogfennau perchnogaeth:** os ydych chi'n cynllunio unrhyw waith cyfalaf, neu'n bwriadu prynu tir, adeiladau neu gasgliadau, darparwch gopïau o unrhyw ddogfennau perchnogaeth berthnasol. Er enghraifft, dogfennau perchnogaeth y Gofrestrfa Tir, neu brydles neu benynnau telerau.
18. **Dogfennau cefnogol ar gyfer Menter Treftadaeth:** os ydych chi'n gwneud cais Menter Treftadaeth, gallech chi uwchlwytho:

- Arfarniad dichonoldeb sy'n darparu asesiad rhesymol o'r diffyg cadwraeth.
- Manyleb ddylunio ar gyfer unrhyw waith cyfalaf sydd i'w wneud yn ystod y cam datblygu.

- Dwy neu dair o'r dogfennau mwyaf diweddar a pherthnasol sy'n disgrifio'r weledigaeth a'r strategaeth ar gyfer yr ardal, os yn berthnasol. Er enghraifft, dogfennau o'r fframwaith datblygu lleol, cynllun gweithredu ardal, cynllun meistr, strategaeth adfywio neu strategaeth dwristiaeth.

Datganiad

a) Telerau grant

Mae'n rhaid i chi ddarllen y telerau grant safonol ar gyfer y rhaglen hon ar ein gwefan. Trwy gwblhau'r Datganiad hwn, rydych chi'n cadarnhau bod eich sefydliad yn derbyn y telerau hyn. Ar gyfer prosiectau partneriaeth, mae'n rhaid i'r holl bartneriaid gadarnhau eu bod nhw'n derbyn y telerau grant safonol drwy ychwanegu enw cyswllt ar ddiwedd y datganiad.

Telerau Grant Cam Datblygu Safonol - £250,000 i £10million

b) Rhyddid Gwybodaeth a Diogelu Data

Rydyn ni'n ymroddedig i fod mor agored â phosib. Mae hyn yn cynnwys bod yn glir yngl?n â sut rydyn ni'n asesu ac yn gwneud penderfyniadau ar ein grantiau a sut y byddwn ni'n defnyddio eich ffurflen gais a'r dogfennau eraill rydych chi'n eu rhoi i ni. Fel sefydliad cyhoeddus mae'n rhaid i ni ddilyn yr holl gyfreithiau a rheoliadau diogelu data, gan gynnwys cyfarwyddebau a rheoliadau Senedd Ewrop sy'n berthnasol ac mewn grym o bryd i'w gilydd (y 'ddeddfwriaeth Diogelu Data'). Fel y diffinnir gan y ddeddfwriaeth Diogelu Data mae Ymddiriedolwyr Cronfa Goffa'r Dreftadaeth Genedlaethol (sy'n gweinyddu Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol) yn rheolydd data.

Fel rhan o'r broses ymgeisio byddwn ni'n casglu eich enw a'ch swydd yn y sefydliad rydych chi'n ei gynrychioli. Efallai y byddwn ni'n rhannu'r wybodaeth hon gydag un o'r ymgynghorwyr ar ein Cofrestr Gwasanaethau Cefnogi os byddant yn cael eu penodi i roi cefnogaeth i chi ar eich prosiect. Dydyn ni ddim yn trosglwyddo data i unrhyw drydydd partïon sydd wedi'u lleoli y tu allan i'r UE. Mae ein Polisi Preifatrwydd yn cynnwys gwybodaeth ychwanegol gan gynnwys gwybodaeth gyswllt ein Swyddog Diogelu Data. Gellir dod o hyd iddo ar wefan Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol.

Pan fyddwch chi'n cwblhau'r Datganiad ar ddiwedd y ffurflen gais, rydych chi'n cadarnhau eich bod chi'n deall ein cyfrifoldebau cyfreithiol o dan ddeddfwriaeth diogelu data a Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 ac nad oes gennych chi unrhyw wrthwynebiad i ni ryddhau adrannau Yngl?n â’ch prosiect a Cefnogaeth dros eich prosiect y ffurflen gais i unrhyw un sy'n gofyn am weld nhw ar ôl i'ch cais gwblhau'r broses asesu. Os oes unrhyw wybodaeth yn y rhannau hyn o'r ffurflen nad ydych chi eisiau iddyn nhw fod ar gael yn gyhoeddus, gofynnir i chi esbonio eich rhesymau isod.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Byddwn ni'n cymryd y rhain i ystyriaeth pan fyddwn ni'n ymateb i unrhyw gais am fynediad i'r adrannau hynny. Efallai y bydd gofyn i ni ryddhau gwybodaeth arall yr ydych yn ei darparu i ni. Byddwn ni'n ymateb i'r ceisiadau hyn ar ôl cymryd eich hawliau a'ch disgwyliadau o dan ddeddfwriaeth Diogelu Data i ystyriaeth. Yn yr achosion hynny, byddwn ni bob amser yn

ymgynghori â chi'n gyntaf. Byddwn ni ddim yn gyfrifol am unrhyw golled neu ddifrod yr ydych yn ei ddioddef o ganlyniad i ni fodloni'r cyfrifoldebau hyn.

- Penderfynu a fyddwn ni'n rhoi grant i chi.
- Darparu copïau i unigolion neu sefydliadau eraill sy'n helpu ni i asesu, monitro a gwerthuso grantiau.
- Rhannu gwybodaeth gyda sefydliadau ac unigolion sy'n gweithio gyda ni sydd â diddordeb dilys mewn ceisiadau a grantiau'r Loteri Genedlaethol neu raglenni ariannu penodol.
- Cadw mewn cronfa ddata a defnyddio at ddibenion ystadegol.
- Os byddwn ni'n cynnig grant i chi, byddwn ni'n cyhoeddi gwybodaeth amdanoch chi sy'n ymwneud â'r gweithgaredd rydym wedi'i ariannu, gan gynnwys swm y grant a'r gweithgaredd yr oedd i dalu amdano. Efallai y bydd yr wybodaeth hon yn ymddangos yn ein datganiadau i'r wasg, yn ein cyhoeddiadau printiedig ac ar-lein, ac yng nghyhoeddiadau neu ar wefannau adrannau llywodraeth perthnasol ac unrhyw sefydliadau partner sydd wedi ariannu'r gweithgaredd gyda ni.
- Os byddwn ni'n cynnig grant i chi, byddwch chi'n cefnogi ein gwaith o ddangos gwerth treftadaeth drwy gyfrannu (pan ofynnir i chi) at weithgareddau cyhoeddusrwydd yn ystod y cyfnod y byddwn yn darparu ariannu ar ei gyfer a chymryd rhan mewn gweithgareddau i rannu dysgu, y byddwn o bosib yn cysylltu grantïon eraill â chi i wneud hynny.

Efallai y byddwn ni'n cysylltu â chi o bryd i'w gilydd i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i chi am waith y Gronfa Treftadaeth.

- Cadarnhaf fod y sefydliad sydd wedi'i enwi ar y cais hwn wedi rhoi'r awdurdod i mi gwblhau'r cais hwn ar ei ran.
- Cadarnhaf fod y gweithgaredd yn y cais yn dod o dan ddibenion a phwerau cyfreithiol y sefydliad.
- Cadarnhaf fod gan y sefydliad y p?er i dderbyn y grant ac i'w dalu'n ôl.
- Cadarnhaf, os bydd y sefydliad yn derbyn grant, y byddwn ni'n glynu wrth y telerau grant safonol, ac unrhyw delerau neu amodau pellach fel y nodir yn y llythyr hysbysiad o grant, neu mewn unrhyw gontract a baratoir yn benodol ar gyfer y prosiect.
- Cadarnhaf fod yr wybodaeth yn y cais hwn yn gywir hyd eithaf fy ngwybodaeth.

Ticiwch y blwch hwn os ydych chi'n cytuno â'r datganiad.

[Blwch ticio]

Ticiwch y blwch hwn os ydych chi eisiau cymryd rhan mewn ymchwil.

[Blwch ticio]

Ticiwch y blwch os hoffech chi gael eich hysbysu am ein gwaith.

[Blwch ticio]

Diweddariadau tudalen

Byddwn ni'n adolygu'r arweiniad hwn yn rheolaidd ac yn ymateb i adborth gan ddefnyddwyr. Rydyn ni'n cadw'r hawl i wneud newidiadau fel y bo angen. Byddwn ni'n cyfathrebu unrhyw newidiadau cyn gynted â phosib trwy'r dudalen we hon.

Cwestiynau a nodiadau cymorth y ffurflen gais - £250,000 i £10miliwn (cam cyflwyno)

Cwestiynau o'n ffurflen gais Grantiau Treftadaeth y Loteri Genedlaethol - cam cyflwyno £10,000 i £10miliwn.

Crëwyd y dudalen: 30 Mai 2023

Defnyddiwch y dudalen hon i weld beth fyddwn ni'n gofyn i chi cyn i chi ddechrau ar eich cais.

Mae hefyd yn cynnwys **nodiadau cymorth** i'ch helpu i ateb y cwestiynau.

Efallai y byddwch yn ei chael yn ddefnyddiol cyfeirio at ein canllawiau ymgeisio wrth ateb y cwestiynau.

Defnyddiwch iaith glir a syml wrth i chi gwblhau eich cais. Cofiwch gynnwys unrhyw ffeithiau neu ffigurau a fydd yn ein helpu ni i ddeall beth rydych chi eisiau ei wneud a pham rydych chi eisiau ei wneud.

Yngl?n â'r prosiect

Teitl y prosiect

[Wedi'i dynnu drwodd yn awtomatig o gais y cam datblygu]

Ai hwn yw'r cais cyntaf aton ni gan eich sefydliad?

[Dewiswch ydy neu nac ydy]

Os nac ydy,

- Dywedwch wrthyn ni beth yw rhif cyfeirnod eich cais diweddaraf. [Maes testun – 255 o nodau]
- Dywedwch wrthyn ni beth yw teitl prosiect eich cais diweddaraf. [Maes testun – 255 o nodau]

Dywedwch wrthyn ni beth yw eich syniad

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Mewn uchafswm o 5,000 o nodau, rhowch grynodeb o'ch prosiect. Defnyddiwch bwyntiau bwled os oes angen.

Noder mai'r crynodeb rydych chi'n ei ddarparu yw'r unig ran o'ch ffurflen gais a welir gan y rhai sy'n gwneud y penderfyniad. Mae hyn yn cael ei gyflwyno ochr yn ochr â'n hasesiad o'ch cais.

Ble fydd eich prosiect yn digwydd?

- Stryd y prosiect [Maes testun - 255 o nodau]
- Dinas y prosiect [Maes testun - 255 o nodau]
- Sir y prosiect [Maes testun - 255 o nodau]
- Cod post y prosiect [Maes testun - 255 o nodau]
- Ar gyfer prosiectau tirwedd, rhowch gyfeirnod grid yr Arolwg Ordnans ar gyfer eich tirwedd. [Maes testun – 5,000 o nodau]

Os bydd eich prosiect yn digwydd ar draws lleoliadau gwahanol, defnyddiwch y cod post lle bydd y rhan fwyaf o'r prosiect yn digwydd.

Esboniwch pa anghenion a chyfleoedd y bydd eich prosiect yn mynd i'r afael â nhw.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

- Dywedwch wrthyn ni am unrhyw broblemau neu gyfleoedd newydd sydd wedi codi yn y cam datblygu
- Dywedwch wrthyn ni am unrhyw ymgynghoriadau neu waith arolygu rydych chi wedi'i wneud yn ystod y cam datblygu.
- Os ydych chi wedi cynhyrchu un, cyfeiriwch ni at eich cynllun cadwraeth.
- Lle bo angen, cyfeiriwch ni at eich cynllun gweithgareddau.

Pam mae angen i'ch prosiect chi ddigwydd nawr?

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Rhowch wybodaeth o unrhyw ymchwil bellach yr ydych chi wedi ei wneud yn ystod y cam datblygu. Gallai hyn gynnwys canfyddiadau ynghylch risg i'ch treftadaeth neu gyllid partneriaeth amodol.

Dywedwch wrthyn ni ba gyngor rydych chi wedi derbyn wrth gynllunio eich prosiect a chan bwy.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Rhowch unrhyw wybodaeth sydd gennych o unrhyw waith ymgynghori neu arolygu pellach rydych chi wedi'i wneud yn ystod eich cam datblygu. Lle bo angen, cyfeiriwch at eich cynllun gweithgareddau.

Dywedwch wrthyn ni am y bobl a fydd yn elwa o’ch prosiect.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Hoffen ni wybod mwy am yr amrywiaeth o bobl fydd yn rhan o'ch prosiect a/neu'n elwa ohono. Dywedwch wrthyn ni am unrhyw gamau y byddwch yn eu cymryd i oresgyn rhwystrau i gynnwys pobl ym maes treftadaeth.

Rhowch wybodaeth benodol am y prif grwpiau o bobl fydd yn elwa o'ch prosiect, gan gynnwys amcangyfrif o'r nifer o gyfranogwyr. Wrth gyfranogwyr rydyn ni'n golygu'r bobl sy'n cymryd rhan yn eich prosiect yn hytrach na'r bobl sy'n cyfrannu eu hamser i helpu i gyflwyno eich prosiect.

Dywedwch wrthyn ni sut mae eich prosiect wedi'i ddylunio i gefnogi cynnydd wrth ennyn diddordeb y grwpiau hyn mewn treftadaeth. Lle bo angen, cyfeiriwch ni at eich cynllun gweithgareddau.

Ydy eich prosiect yn ymwneud â threftadaeth sy'n denu ymwelwyr?

[Dewiswch ydy neu nac ydy]

Os ydy,

- Faint o ymwelwyr a gawsoch chi yn y flwyddyn ariannol ddiwethaf? [Maes rhifau]
- Faint o ymwelwyr y flwyddyn ydych chi'n disgwyl ar ôl i chi gwblhau eich prosiect? [Maes rhifau]

A fydd eich prosiect yn cael ei gyflwyno gan bartneriaeth?

[Dewiswch ydy neu nac ydy]

Os ydy, pwy yw eich partneriaid? Rhowch enw cyswllt o bob sefydliad.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Nodwch yr hoffen ni weld eich cytundeb partneriaeth os ydych chi'n bwriadu gweithio gyda sefydliad arall i wneud eich prosiect. Dylai'r ddogfen hon amlinellu rolau a chyfrifoldebau'r ddau bartner a dylai pob parti ei lofnodi.

Os yw eich partner yn berchen ar y dreftadaeth rydych chi'n gweithio arni, byddwn ni fel arfer yn gofyn iddyn nhw ymrwymo i delerau'r grant hefyd.

Mae angen i chi ddarparu cytundeb partneriaeth os ydych chi'n gweithio gyda sefydliad arall sy'n cyflwyno rhan sylweddol o'ch prosiect.

Pa fesurau fyddwch chi'n eu cymryd i gynyddu effeithiau amgylcheddol cadarnhaol a gostwng effeithiau amgylcheddol negyddol?

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Rydyn ni'n disgwyl i'r safonau uchaf o gynaladwyedd amgylcheddol gael eu darparu gan yr holl brosiectau rydyn ni'n eu hariannu. Rydyn ni eisiau i'n holl brosiectau wneud eu gorau glas i helpu i liniaru ac addasu i effeithiau ein hinsawdd sy'n newid ac i helpu natur i ymadfer.?

Gweler ein [Gofyniad cynaladwyedd amgylcheddol](#) a'n [Canllawiau cynaladwyedd amgylcheddol](#) am ragor o wybodaeth.

Sut ydych chi'n bwriadu cydnabod eich grant?

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Mae hybu a chydnabod Y Loteri Genedlaethol yn amod o'n grantiau. Darllenwch y canllawiau ar ein gwefan i weld yr isafswm gofynion ar gyfer gwneud hyn. Rydyn ni'n disgwyl i chi ddatblygu cynigion neu hyrwyddiadau arloesol a chreadigol sydd wedi'u dylunio i ddiolch i chwaraewyr y Loteri Genedlaethol am eu cefnogaeth ac i godi ymwybyddiaeth o'ch ariannu.

Os yw eich grant am fwy na £1m tuag at ofod arddangosfa newydd, canolfan ymwelwyr, gardd gymunedol neu gyfleuster cyhoeddus arall, hoffen ni hefyd drafod y ffordd orau o ymgorffori'r Loteri Genedlaethol yn enw'r gofod neu'r safle.

Yngl?n â'r dreftadaeth

Dywedwch wrthyn ni am y dreftadaeth yn eich prosiect a pham mae'n bwysig i'ch sefydliad a'ch cymuned.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Rhowch ddisgrifiad o'r dreftadaeth fel y mae heddiw. Os yw'n ymwneud â gwahanol fathau o dreftadaeth, disgrifiwch bob un o'r rhain.

Rhowch esboniad o'r hyn sy'n bwysig am y dreftadaeth. Dywedwch wrthyn ni a yw'n:

- ffynhonnell dystiolaeth o wybodaeth
- o ddiddordeb esthetig, artistig, pensaernïol, hanesyddol, naturiol neu wyddonol
- o werth cymdeithasol neu gymunedol

Dywedwch wrthyn ni i bwy y mae'r dreftadaeth yn bwysig. Gallai hyn gynnwys arbenigwyr a/neu'r gymuned leol.

Gwnewch yn si?r bod hyn yn cymryd unrhyw waith cynllunio rydych chi wedi'i wneud yn ystod y cam datblygu i ystyriaeth, neu cyfeiriwch ni at eich cynllun cadwraeth os ydych chi wedi cynhyrchu un.

Dewiswch y math o dreftadaeth sy'n disgrifio eich prosiect orau.

- casgliadau
- treftadaeth gymunedol
- tirweddau a natur
- adeiladau a chofebion hanesyddol
- diwydiannol, morol a thrafnidiaeth
- diwylliannau ac atgofion
- arall

Nodwch mai dim ond un opsiwn y gallwch ei ddewis.

Dewiswch yr is-fath o dreftadaeth sy'n disgrifio eich prosiect orau.

Ar gyfer 'casgliadau':

- amgueddfeydd
- llyfrgelloedd
- archifau

Ar gyfer 'tirweddau a natur':

- parciau cyhoeddus
- mynwentydd
- parciau a gerddi â ffi mynediad
- tirweddau, cynefinoedd a rhywogaethau lled-naturiol a naturiol
- morol
- geoamrywiaeth

Ar gyfer 'adeiladau a chofebion hanesyddol':

- adeiladau hanesyddol
- mannau addoli
- archaeoleg
- henebion/cofebion

Ewch i'n gwefan i gael mwy o wybodaeth am bob math o dreftadaeth.

A ystyrir bod y dreftadaeth mewn perygl?

[Dewiswch ydy neu nac ydy]

Os ydy, esboniwch pam a sut rydych chi'n ystyried bod y dreftadaeth mewn perygl.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Esboniwch yn gryno pam fod y dreftadaeth o dan fygythiad, a pha gamau sydd wedi'u cymryd (os o gwbl) i isafu'r risg. Gallai fod mewn perygl o gael ei golli drwy ddifrod neu esgeulustod ffisegol, diffygion ariannol neu bobl yn marw yn achos hanesion llafar a chymunedol.

Os yw eich prosiect yn ymwneud ag adeilad neu heneb, dywedwch wrthyn ni a yw ar y gofrestr adeiladau neu henebion mewn perygl.

Os yw eich prosiect yn ymwneud â sawl adeilad mewn ardal gadwraeth, dywedwch wrthyn ni a yw'r ardal gadwraeth ar y gofrestr mewn perygl.

Os yw eich prosiect yn ymwneud â threftadaeth naturiol, dywedwch wrthyn ni a yw'r dirwedd, daeareg, cynefin neu rywogaeth mewn perygl ac ym mha ffordd (er enghraifft, wedi'i nodi fel blaenoriaeth mewn Cynllun Gweithredu Bioamrywiaeth).

Gwnewch yn si?r bod hyn yn cymryd unrhyw waith cynllunio rydych chi wedi'i wneud yn ystod y cam datblygu i ystyriaeth, neu cyfeiriwch ni at eich cynllun cadwraeth os ydych chi wedi cynhyrchu

un.

A oes gan y dreftadaeth unrhyw ddynodiadau ffurfiol?

Dewiswch bob un sy'n berthnasol:

- Amgueddfa, Llyfrgell, Oriel neu Archif a ariennir gan DCMS
- Safle Treftadaeth y Byd
- Adeilad Rhestredig Gradd I neu Radd A
    - Faint o adeiladau rhestredig Gradd I neu Radd A sydd wedi'u cynnwys yn eich prosiect? [Maes rhifau]
- Adeilad rhestredig Gradd II* neu Radd B
    - Faint o adeiladau rhestredig Gradd II* neu Radd B sydd wedi'u cynnwys yn eich prosiect? [Maes rhifau]
- Adeilad rhestredig Gradd II, Gradd C neu Radd C(S)
    - Faint o adeiladau rhestredig Gradd II, Gradd C neu Radd C(S) sydd wedi'u cynnwys yn eich prosiect? [Maes rhifau]
- Rhestr Leol
    - Faint o adeiladau ar y rhestr leol sydd wedi'u cynnwys yn eich prosiect? [Maes rhifau]
- Heneb Gofrestredig
    - Faint o henebion gofrestredig o'r math hwn sydd wedi'u cynnwys yn eich prosiect? [Maes rhifau]
- Llong Hanesyddol Gofrestredig
    - Beth yw rhif tystysgrif y llong hanesyddol gofrestredig? [Maes testun – 255 o nodau]
- Maes y Gad Cofrestredig
- Parc Cenedlaethol
- Safle Ramsar
- Parc neu Ardd Rhestredig
- Parc neu Ardd Gradd I rhestredig
    - Beth yw rhif/au cofrestru neu restr stoc y Parc neu Ardd Gradd I rhestredig? [Maes testun – 255 o nodau]
- Parc neu Ardd Gradd II* rhestredig
    - Beth yw rhif/au cofrestru neu restr stoc y Parc neu Ardd Gradd II* rhestredig? [Maes testun – 255 o nodau]
- Parc neu Ardd Gradd II rhestredig
    - Beth yw rhif/au cofrestru neu restr stoc y Parc neu Ardd Gradd II rhestredig? [Maes testun – 255 o nodau]
- Safle Llongddrylliad Gwarchodedig
- Cofrestr Organau Hanesyddol Genedlaethol
- Safle o Ddiddordeb Gwyddonol Arbennig
- Arall (nodwch beth) [Maes testun – 255 o nodau]

A fyddwch chi'n ymgymryd ag unrhyw waith cyfalaf fel rhan o'ch prosiect?

[Dewiswch byddaf neu na fyddaf]

Rhowch fanylion.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Dywedwch wrthyn ni:

- enw'r adeilad(au), casgliadau, tirweddau neu gynefin
- a oes angen unrhyw Ganiatâd neu Drwyddedau Statudol i gyflawni'r prosiect, ac os yw'r rhain wedi'u sicrhau

Diffinnir gwaith cyfalaf fel gwaith sy'n creu neu'n gwella ased. Wrth waith cyfalaf, rydyn ni'n golygu digideiddio casgliadau, rhaglen gadwraeth ar gyfer gwrthrychau a chasgliadau, gwaith atgyweirio a chadwraeth neu adeiladu o'r newydd, adnewyddu ac ail-arddangos orielau ac/neu adeiladau.

Er enghraifft, byddai cadwraeth rhostir, atgyweiriadau i gofeb ryfel a digideiddio archif ffotograffig i gyd yn cael ei ystyried yn waith cyfalaf.

Mae gan ailddefnyddio ac addasu treftadaeth adeiledig rôl bwysig i'w chwarae o ran gostwng allyriadau carbon a thaclo newid yn yr hinsawdd. Er y gallai adeiladu o'r newydd fod yn angenrheidiol ac yn briodol, mewn rhai achosion byddwn yn blaenoriaethu ail-ddefnyddio adeiladau presennol a'u haddasu'n sensitif.

Ar gyfer prosiectau tirwedd a natur cyfalaf byddwn yn blaenoriaethu'r rhai sy'n canolbwyntio ar yr holl themâu canlynol neu un ohonynt:

- cefnogi adferiad natur
- cyflwyno atebion sy'n seiliedig ar natur i newid yn yr hinsawdd
- helpu pobl i ailgysylltu â natur

Ar gyfer prosiectau sy'n ymwneud â gwaith ffisegol, er enghraifft cadwraeth ar adeilad hanesyddol neu waith adeiladu o'r newydd, darllenwch adran gofynion perchnogaeth canllaw y rhaglen ac edrychwch ar y canllaw i dderbyn grant.

Caniatâd neu Drwyddedau Statudol

Er enghraifft, Caniatâd Adeilad Rhestredig, Caniatâd Cynllunio, Cydsyniad Heneb Gofrestredig, Ffacwlti, Trwydded Ystlumod, Trwydded Torri Coed etc.

Does dim rhaid eich bod wedi sicrhau Caniatâd a/neu Drwyddedau Statudol cyn gwneud cais i ni yn y cam datblygu.

Mae'n rhaid i bob Caniatâd a/neu Drwydded statudol fod wedi'i sicrhau cyn y gallwch chi ddechrau ar eich prosiect.

Os ydych chi'n ymgymryd ag unrhyw waith cyfalaf (gan gynnwys atgyweirio, adnewyddu etc.) ar dir, adeiladau neu eitemau treftadaeth, dywedwch wrthyn ni bwy sy'n berchen arnynt.

- eich sefydliad
- partner yn y prosiect
- nid y naill na’r llall

- Ddim yn berthnasol

Rhowch fanylion am berchennog eich gwaith cyfalaf.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Darllenwch adran gofynion perchnogaeth y canllaw i'r rhaglen a chyfeiriwch at y canllaw i dderbyn grant.

Dywedwch wrthyn ni:

- A oes gan eich sefydliad neu eich partner yn y prosiect rydd-ddaliad ar yr adeilad neu dir, neu'n a yw'n berchen yn gyfan gwbl ar yr eitemau treftadaeth.
- A oes gan eich sefydliad neu eich partner yn y prosiect les ar yr adeilad neu dir a faint o flynyddoedd sy'n weddill ar y les.
- A oes gan eich sefydliad neu eich partner yn y prosiect, neu a ydyw'n bwriadu cymryd, morgais neu fenthyciadau eraill sydd wedi'u sicrhau ar yr adeilad, tir, neu eitem o dreftadaeth.
    - Os felly, rhowch fanylion y benthyciwr a maint y morgais neu fenthyciad i ni.

Os dewisir 'nid y naill na’r llall

Os nad ydych yn bodloni ein gofynion o ran perchnogaeth ar hyn o bryd, dywedwch beth yw'r dyddiad pan fyddwch yn disgwyl y bydd modd gwneud hyn.

Oes unrhyw amodau, cyfyngiadau neu gyfamodau cyfreithiol sy'n gysylltiedig â'r ased treftadaeth a allai effeithio ar eich prosiect?

[Blwch ticio]

Rhowch fanylion.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

A yw eich prosiect yn ymwneud â chaffael adeilad, tir neu eitemau o dreftadaeth?

Dewiswch un o:

- ydy
- nac ydy

Darllenwch adran prynu tir ac adeiladau ac adran prynu eitemau a chasgliadau treftadaeth y canllaw i'r rhaglen a chyfeiriwch at y canllaw i dderbyn grant.

Rheoli eich prosiect

Ydy eich sefydliad wedi ymgymryd â phrosiect o'r raddfa hon yn ystod y 5 mlynedd diwethaf?

Rhowch fanylion.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Dywedwch wrthyn ni pam mai hwn yw'r prosiect mwyaf priodol i'ch sefydliad ymgymryd ag ef ar hyn o bryd.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Pa strategaethau eraill sydd wedi cael eu hystyried? Beth fyddwch chi'n ei wneud os na fydd y prosiect yn mynd yn ei flaen?

A oes angen i'ch sefydliad ymgymryd ag unrhyw weithgarwch adeiladu capasiti er mwyn cyflwyno eich prosiect yn well?

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Er enghraifft, oes angen i chi adolygu eich system gyllid neu Adnoddau Dynol, datblygu eich cynllun busnes neu adeiladu capasiti codi arian? Oes angen i chi ddod o hyd i unrhyw sgiliau neu arbenigedd ychwanegol?

Dywedwch wrthyn ni a fyddwch yn gwneud newidiadau i lywodraethiant eich sefydliad er mwyn i chi gyflwyno eich prosiect yn fwy effeithiol. Gallwch chi gynnwys costau cymorth proffesiynol ar gyfer adolygiad llywodraethu.

Pa waith ydych chi wedi ymgymryd ag ef i gryfhau capasiti eich sefydliad i gyflwyno'r prosiect hwn yn ystod y cam datblygu?

Dywedwch wrthyn ni am unrhyw swyddi neu brentisiaethau y byddwch yn eu creu i gyflwyno'ch prosiect.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Dywedwch wrthyn ni am unrhyw swyddi a/neu brentisiaethau a fydd yn cael eu creu ac yn ymwneud yn uniongyrchol â chyflwyno eich prosiect. Dywedwch wrthyn ni beth fydd eu prif rolau ac a ydynt yn swyddi amser llawn neu'n rhan-amser.

Os ydych yn symud aelod staff presennol i swydd sydd wedi'i chreu gan y prosiect hwn, neu'n ymestyn oriau aelod staff presennol, dywedwch wrthyn ni beth yw ei gymwysterau ar gyfer y rôl a grëir gan y prosiect. Dywedwch wrthyn ni sut y byddwch chi'n rheoli'r gwaith maen nhw'n ei wneud ar hyn o bryd, neu a yw hyn yn dod i ben.

Bydd angen i chi ddarparu disgrifiad swydd ar gyfer pob rôl a grëir ar gyfer cam cyflwyno eich prosiect fel dogfen gefnogol i'ch cais.

Pwy yw'r prif bobl sy'n gyfrifol am y gwaith yn ystod cam cyflwyno eich prosiect?

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Rhowch wybodaeth fanwl am y tîm a fydd yn gweithio ar eich cam cyflwyno, gan gynnwys y person a fydd â chyfrifoldeb cyffredinol.

Dywedwch wrthyn ni a fydd angen cymorth ychwanegol arnoch chi gan ymgynghorwyr neu staff newydd.

Esboniwch pwy sy'n gyfrifol am wneud penderfyniadau a chymeradwyo newidiadau i'ch prosiect.

Disgrifiwch y strwythur adrodd a pha mor aml y bydd cyfarfodydd yn cael eu cynnal.

Disgrifiwch sut y byddwch yn dewis y gwasanaethau a'r nwyddau sydd eu hangen yn ystod eich cam cyflwyno.

Bydd angen hefyd i chi anfon y canlynol atom:

- strwythur rheoli'r prosiect
- briffiau ar gyfer unrhyw ymgynghorwyr

Os ydych chi'n anfon cynllun busnes prosiect aton ni, dywedwch wrthyn ni ble i ddod o hyd i'r wybodaeth uchod yn y cynllun.

Pa waith fyddwch chi'n ei wneud yn ystod cam cyflwyno eich prosiect?

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Iaith Gymraeg

Os ydych chi'n cyflwyno eich prosiect yng Nghymru, bydd angen i chi ddweud wrthyn ni sut y byddwch yn hybu ac yn cefnogi'r Gymraeg gan adlewyrchu natur ddwyieithog Cymru. Gweler ein canllawiau iaith Gymraeg am fwy o wybodaeth.

Sut ydych chi'n bwriadu trefnu'r llif arian parod ar gyfer cam cyflwyno eich prosiect?

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Dywedwch wrthyn ni am unrhyw gronfeydd ariannol, incwm gan eich sefydliad neu ffynonellau ariannu eraill y byddwch yn eu cyrchu ar gyfer llif arian parod cam cyflwyno eich prosiect. Bydd angen i chi ddarparu tabl llif arian parod gyda'ch cais cam cyflwyno.

Gwneir taliadau grant mewn ôl-daliadau, felly bydd angen i chi ddangos y gallwch chi ariannu gwariant eich prosiect yn llwyddiannus hyd nes y derbynnir eich arian grant.

Dyddiad dechrau cyflwyno

[Dewis dyddiad]

Ni fydd modd i chi ddechrau ar gam cyflwyno eich prosiect hyd nes y bydd eich cais yn llwyddiannus.

Dyddiad gorffen cyflwyno

[Dewis dyddiad]

A oes unrhyw derfynau amser penodol neu gerrig milltir allweddol a fydd yn cyfyngu ar amserlen eich prosiect?

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Dywedwch wrthyn ni am unrhyw ddyddiadau na ellir eu newid a fydd yn effeithio ar eich prosiect ac sydd y tu hwnt i'ch rheolaeth.

Er enghraifft:

- Dyddiadau pan ddaw cynigion cyllid partneriaeth i ben neu ddyddiadau olaf ar gyfer gwario gronfeydd wedi'u sicrhau.
- Pen-blwyddi y mae eich prosiect wedi'i ddylunio i'w dathlu.
- Digwyddiadau allanol sy'n allweddol i lwyddiant eich prosiect**.**

Canlyniadau prosiect

Gweler y tudalennau canlyniadau ar ein gwefan am gymorth wrth gwblhau'r adran hon.

Sut fydd eich prosiect yn cynnwys amrywiaeth ehangach o bobl?

[Mae hwn yn ganlyniad gorfodol]

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Bydd treftadaeth mewn cyflwr gwell.

[Blwch ticio]

Rhowch fanylion.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Bydd treftadaeth yn cael ei nodi a'i hegluro'n well.

[Blwch ticio]

Rhowch fanylion.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Bydd pobl wedi datblygu sgiliau.

[Blwch ticio]

Rhowch fanylion.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Bydd pobl wedi dysgu am dreftadaeth, gan arwain at newid mewn syniadau a chamau gweithredu.

[Blwch ticio]

Rhowch fanylion.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Bydd gan bobl gwell llesiant.

[Blwch ticio]

Rhowch fanylion.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Bydd y sefydliad a ariennir yn fwy gwydn.

[Blwch ticio]

Rhowch fanylion.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Bydd yr ardal leol yn lle gwell i fyw, gweithio neu ymweld â hi.

[Blwch ticio]

Rhowch fanylion.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Bydd yr economi leol yn cael hwb.

[Blwch ticio]

Rhowch fanylion.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Ar ôl i'r prosiect ddod i ben

Sut fyddwch chi'n cynnal canlyniadau eich prosiect ar ôl i'r grant ddod i ben ac yn talu unrhyw gostau rhedeg ychwanegol?

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Rhowch wybodaeth fanwl am sut y byddwch chi'n cynnal canlyniadau eich prosiect yn unol ag unrhyw ymgynghoriad neu ymchwil a wnaethoch chi yn ystod eich cam datblygu.

- Dywedwch wrthyn ni os a sut y bydd eich sefydliad yn newid yn ystod y prosiect, a sut y bydd hyn yn eich galluogi i gynnal buddion ein buddsoddiad.
- Os ydych chi'n anfon cynllun busnes prosiect aton ni, dywedwch wrthyn ni ble i ddod o hyd i'r wybodaeth yn y cynllun.
- Os yw eich prosiect yn cynnwys gwaith cyfalaf, cyfeiriwch at eich cynllun rheoli a chynnal a chadw lle bo hynny'n berthnasol.
- Os ydych chi wedi cynhyrchu cynllun cadwraeth, cyfeiriwch at hyn lle bo hynny'n berthnasol.
- Dywedwch wrthyn ni sut y byddwch chi'n parhau i ymgysylltu ag amrywiaeth ehangach o bobl ar ôl i'r prosiect ddod i ben.
- Os yn briodol, dywedwch wrthyn ni am unrhyw strategaethau neu bolisïau y byddwch yn eu defnyddio i gynnal canlyniadau eich prosiect**.**

Gwaith cyfalaf ar barciau cyhoeddus, mynwentydd a gerddi cyhoeddus

Er mwyn sicrhau y cynhelir ansawdd a safonau rheoli a chynnal a chadw yn dilyn ein buddsoddiad, mae'n rhaid i chi gyflawni Gwobr y Faner Werdd yn y flwyddyn gyntaf ar ôl cwblhau eich gwaith cyfalaf. Mae'n rhaid i chi gynnal y wobr hon bob blwyddyn am o leiaf saith mlynedd.

Mwy o wybodaeth am Wobr y Faner Werdd.

Gallwch chi gynnwys cost ymgeisio am Wobr y Faner Werdd yn eich costau o dan 'costau eraill'.

Sut fyddwch chi'n sicrhau bod y sgiliau a'r wybodaeth a ddatblygir wrth gyflwyno eich prosiect wedi'u hymwreiddio yn eich sefydliad ar ôl iddo ddod i ben?

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Er enghraifft, os bydd y prosiect yn cael ei oruchwylio gan reolwr prosiect newydd a ariennir gan y grant, dywedwch wrthyn ni sut y byddwch chi'n sicrhau y bydd yr wybodaeth a'r sgiliau a ddatblygwyd gan y person hwnnw, ynghyd â'r gwersi a ddysgwyd o'r prosiect, o fudd i'r sefydliad y tu hwnt i gyfnod y grant.

Gallech chi ystyried cynnal sesiynau briffio staff, cyfarfodydd rhannu gwybodaeth neu hyfforddiant arall. Gallai hyn hefyd fod yn rhan o gynllunio eich gwerthuso.

Sut fyddwch chi'n gwerthuso llwyddiant eich prosiect ac yn rhannu'r dysgu?

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Rydyn ni'n disgwyl i bob ymgeisydd werthuso eu prosiect. Bydd angen i chi greu cynllun gwerthuso ar ddechrau eich prosiect. Braslun yw hwn o sut y byddwch chi'n cywain data i fesur, dadansoddi a deall yr hyn rydych chi'n ei wneud ac yn y pen draw i ddarparu tystiolaeth o'r canlyniadau y mae eich prosiect wedi'u cyflawni.

Ar ddiwedd eich prosiect bydd gofyn i chi ysgrifennu gwerthusiad o'ch prosiect a'i gyflwyno gyda'ch adroddiad cwblhau terfynol.

Costau ac incwm y prosiect

Yn yr adran hon o'r ffurflen byddwch chi'n defnyddio cyfres o dablau i ddangos i ni:

- faint y bydd yn ei gostio i gyflwyno eich prosiect
- pa incwm y byddwch yn ei dderbyn

Ychwanegwch ddisgrifiadau cyffredinol o'ch costau a'ch incwm yma. Dylid darparu esboniad a dadansoddiad manylach fel rhan o'ch dogfennau cefnogol. Os yw eich costau'n seiliedig ar gyfrifiadau, er enghraifft costau staff, rhowch yr wybodaeth hon.

Mae'n rhaid i gyfanswm costau eich prosiect gyfateb i incwm eich prosiect. Mae pob cais am grant yn cael ei dalgrynnu'n awtomatig i'r £100 agosaf. Cadwch hyn mewn cof pan fyddwch yn paru cyfanswm eich incwm â chyfanswm eich costau, fel arall ni fydd y system yn caniatáu i chi symud ymlaen.

Rydyn ni'n disgwyl i chi ddarparu costau manwl ar gyfer eich cam cyflwyno. Mae'n bosib y bydd eich costau ar gyfer y cam cyflwyno wedi newid o ganlyniad i waith cynllunio ac arolygu manwl a gwblhawyd yn ystod eich cam datblygu.

Nodyn ynghylch TAW (Treth ar Werth)

Gwnewch yn si?r eich bod ond yn cynnwys TAW na ellir ei hadennill yn y golofn hon.

Efallai na fyddwch yn talu TAW ar rai mathau o waith neu y byddwch yn ei thalu ddim ond ar gyfradd is. Dylech fynd at Gyllid a Thollau EF i wirio faint o TAW y bydd angen i chi ei thalu.

Os yw eich statws TAW yn newid fel y gallwch adennill mwy nag yr oeddech yn ei ddisgwyl, bydd angen i chi ddychwelyd hyn aton ni.

Byddwn ni'n ystyried awdurdodi'r defnydd o arian wrth gefn os ydych chi'n tanamcangyfrif TAW, ond allwn ni ddim warantu y bydd hyn yn cael ei gymeradwyo. Felly, mae'n bwysig cynnwys y swm cywir o TAW wrth wneud cais i ni.

Dylech chi sicrhau bod pob dyfynbris a dderbyniwch yn dangos yn glir a yw TAW wedi'i chynnwys ai beidio.

Costau

Dewiswch y pennyn cost priodol o'r rhestr a ddarperir ar y ffurflen gais. **Mae'r rhain wedi'u cynnwys isod gyda nodiadau cymorth.**

Byddwn yn gofyn i chi adrodd am wariant yn erbyn y penynnau hyn drwy gydol eich prosiect.

Defnyddiwch y pennyn 'Arall' ar gyfer unrhyw gostau nad ydynt yn dod o dan y penynnau cost a restrir.

Am bob cost, darparwch:

- ddisgrifiad [Maes testun – 5,000 o nodau]

- swm y gost
- swm y TAW

Mae costau'r cam cyflwyno wedi'u rhannu'n dair adran:

- costau cyfalaf
- costau gweithgareddau
- costau eraill

Costau cyfalaf

Mae hyn yn cynnwys unrhyw waith cyfalaf ar asedau treftadaeth, yn ogystal â dehongli a chynhyrchu allbynnau digidol.

Mae'r penynnau canlynol ar gael:

- cost prynu eitemau treftadaeth
- gwaith cychwynnol (er enghraifft sgaffaldiau, gwaith rhagarweiniol, archaeoleg cyn-adeiladu)
- gwaith atgyweirio a chadwraeth
- gwaith adeiladu o'r newydd
- gwaith cyfalaf arall
- allbynnau digidol
- offer a deunyddiau
- costau eraill
- ffioedd proffesiynol

Cost prynu eitemau treftadaeth

Os yw eich prosiect yn ymwneud â phrynu eitem treftadaeth, mae'n rhaid i chi gael prisiad annibynnol i helpu dangos y gellir prynu'r eitem hon am bris realistig. Os ydych chi'n unigolyn preifat neu sefydliad preifat allwch chi ddim gynnwys costau yma.

Gwaith atgyweirio a chadwraeth

Mae hyn yn cynnwys costau gwaith i atgyweirio, adfer neu gadw eitem, adeilad neu safle treftadaeth.

Gwaith adeiladu o'r newydd

Mae hyn ond yn gysylltiedig â gwaith adeiladu o'r newydd (er enghraifft, estyniad i adeilad neu waith i osod arddangosfa). Os ydych chi'n unigolyn preifat neu sefydliad preifat allwch chi ddim gynnwys costau yma.

Allbynnau digidol

Costau i greu neu gynnal 'allbynnau digidol' am y cyfnod gofynnol - y pethau rydych chi'n eu creu mewn fformat digidol sydd wedi'u dylunio i roi mynediad i dreftadaeth ac/neu i helpu pobl i ymgysylltu â threftadaeth a dysgu amdani.

Er enghraifft, casgliad o ddelweddau digidol neu ffeiliau sain, adnodd neu arddangosfa dreftadaeth ar-lein neu ap ffôn clyfar.

Offer a deunyddiau, gan gynnwys deunyddiau dysgu

Gallai hyn gynnwys gwisgoedd hanesyddol, hetiau caled i roi mynediad i safle, deunyddiau celf neu daflenni a chyhoeddiadau.

Arall

Defnyddiwch 'arall' am unrhyw gostau nad ydynt yn ffitio o fewn y penynnau cost penodol. Rhowch ddisgrifiad clir o'r costau hyn.

Ffioedd proffesiynol sy'n ymwneud ag unrhyw un o'r uchod

Mae hyn yn cynnwys unrhyw berson a benodir am gyfnod penodol i helpu gyda chynllunio a chyflwyno gwaith cyfalaf yn eich prosiect. Gallai hyn gynnwys rheolwr prosiect, penseiri neu syrfëwr meintiau.

Costau gweithgareddau

Mae hyn yn cynnwys popeth rydych chi'n bwriadu ei wneud yn eich prosiect nad ydych wedi ymdrin ag ef o dan gostau cyfalaf.

Mae'r penynnau canlynol ar gael:

- staff newydd
- hyfforddiant ar gyfer staff
- lleoliadau hyfforddi â thâl
- hyfforddiant ar gyfer gwirfoddolwyr
- teithio a threuliau ar gyfer staff
- teithio a threuliau ar gyfer gwirfoddolwyr
- costau digwyddiadau
- offer a deunyddiau
- costau eraill
- ffioedd proffesiynol

Costau staff newydd

Dylid cynnwys costau contractau cyfnod penodol newydd, secondiadau (sef pobl sy'n cael eu trosglwyddo dros dro i'ch sefydliad) a chost staff llawrydd i helpu datblygu eich prosiect. Peidiwch â chynnwys costau talu hyfforddeion yma.

Yn eich taenlen ar wahân, mae'n rhaid i chi ddefnyddio llinell ar wahân ar gyfer pob aelod staff newydd.

Mae'n rhaid hefyd i chi hysbysebu'n agored unrhyw swyddi staff newydd a gynigir yn eich cais, gyda'r eithriadau a ganlyn:

- Mae gennych aelod staff â chymwysterau addas ar eich cyflogres yr ydych yn ei symud i swydd ar y prosiect. Mae angen o hyd i chi ddarparu disgrifiad swydd ar gyfer y swydd hon.
- Rydych chi'n ymestyn oriau aelod staff â chymwysterau priodol ar eich cyflogres, fel y gall weithio ar y prosiect. Yn yr achos hwn byddwn ni'n ariannu cost yr oriau ychwanegol sy'n cael eu treulio ar y prosiect a bydd angen i chi ddweud wrthyn ni beth yw eu rôl.
- Os ydych chi'n sefydliad gwirfoddol ac yn cynnwys cyfran o amser staff yn eich cyfrifiad Adennill Costau Llawn.

Os ydych chi'n symud aelod staff presennol i swydd a grëir gan y prosiect, gallwn dalu naill ai am gost yr aelod staff hwn, neu am gost llenwi eu swydd.

Dylai pob cyflog fod yn seiliedig ar ganllawiau'r sector neu swyddi tebyg mewn sefydliadau eraill.

Hyfforddiant ar gyfer staff

Mae hyn yn cynnwys cost yr holl hyfforddwyr ac adnoddau sydd eu hangen i gyflwyno gweithgareddau i helpu staff i feithrin sgiliau newydd neu gynyddu eu sgiliau.

Lleoliadau hyfforddi â thâl

Mae hyn yn cynnwys bwrsariaethau neu daliadau i hyfforddeion, yn ogystal â'r holl adnoddau sydd eu hangen i gyflwyno gweithgareddau i helpu hyfforddeion i ennill sgiliau newydd neu gynyddu eu sgiliau. Mae enghreifftiau'n cynnwys costau achredu, ffioedd hyfforddwyr, offer ac unrhyw ddillad arbenigol.

Hyfforddiant ar gyfer gwirfoddolwyr

Mae hyn yn cynnwys cost yr holl hyfforddwyr ac adnoddau sydd eu hangen i gyflwyno gweithgareddau i helpu gwirfoddolwyr i feithrin sgiliau newydd neu gynyddu eu sgiliau.

Teithio ar gyfer staff

Gallai hyn gynnwys costau teithio i safle neu leoliad. Dylai costau teithio mewn car fod yn seiliedig ar 45c y filltir.

Teithio a threuliau ar gyfer gwirfoddolwyr

Gallai hyn gynnwys bwyd, teithio ac unrhyw dreuliau eraill i sicrhau nad yw gwirfoddolwyr ar eu colled. Dylai costau teithio mewn car fod yn seiliedig ar 45c y filltir.

Mae hyn hefyd yn cynnwys prynu a hurio'r holl gerbydau, offer a deunyddiau sy'n gysylltiedig â'r gweithgareddau y mae eich gwirfoddolwyr yn eu cyflwyno yn ystod eich prosiect.

Offer a deunyddiau

Gallai enghreifftiau gynnwys gwisgoedd hanesyddol, hetiau caled i roi mynediad i safle, deunyddiau celf neu daflenni a chyhoeddiadau. Peidiwch â chynnwys deunyddiau sy'n ymwneud â hyfforddiant neu wirfoddolwyr yma.

Arall

Dylid cynnwys unrhyw gostau eraill fel bwyd ar gyfer digwyddiadau, gweithgareddau dysgu neu hurio safleoedd. Rhowch ddisgrifiad clir.

Ffioedd proffesiynol sy'n ymwneud ag unrhyw un o'r uchod

Mae hyn yn cynnwys unrhyw berson a benodir am ffi sefydlog i helpu gyda chynllunio a chyflwyno gweithgareddau eich prosiect. Gallai hyn gynnwys ymgynghorwyr neu artistiaid a storïwyr.

Costau eraill

Mae'r penynnau canlynol ar gael:

- recriwtio
- cyhoeddusrwydd a hyrwyddo
- gwerthuso
- arall
- Adennill Costau Llawn
- grantiau cymunedol
- swm wrth gefn
- chwyddiant
- costau rheoli a chynnal a chadw cynyddol (uchafswm o bum mlynedd)
- cyfraniadau nad ydynt yn arian parod
- amser gwirfoddolwyr

Recriwtio

Mae'n rhaid i chi recriwtio unrhyw reolwr prosiect gan ddefnyddio brîff a phroses ddethol briodol.

Cyhoeddusrwydd a hyrwyddo

Gallwn ni ariannu deunyddiau hyrwyddo sy'n ymwneud yn uniongyrchol â'ch prosiect.

Os byddwn ni'n rhoi grant i chi, mae'n rhaid i chi roi cyhoeddusrwydd i hwn a'i gydnabod fel bod cynifer o bobl â phosib yn gwybod am fuddion arian y Loteri Genedlaethol ym maes treftadaeth.

Cael gwybod mwy am sut i [gydnabod eich grant.]

Gwerthuso

Mae'n rhaid i chi werthuso eich prosiect. Gall staff yn eich sefydliad wneud hyn neu, gan ddibynnu ar y raddfa a pha mor gymhleth y mae eich prosiect, efallai y byddwch eisiau cyflogi rhywun i helpu.

Rydyn ni'n argymell cyllidebu ar gyfer gwerthuso yn y ffyrdd canlynol fel isafswm:

- Dylai prosiectau rhwng £250,000 a £1m ganiatáu cyllideb o rhwng 2% a 7% o'u cyfanswm costau prosiect ac ystyried defnyddio gwerthuswyr allanol annibynnol.
- Dylai prosiectau dros £1m ganiatáu cyllideb o hyd at 7% o gyfanswm costau'r prosiect ac ystyried defnyddio gwerthuswyr allanol annibynnol bob amser. Ni ddylai cyllidebau gwerthuso ar gyfer prosiectau dros £1m fod yn llai na £20,000. Os nad yw costau gwerthuso ar y lefel hon yn briodol ar gyfer eich prosiect, esboniwch pam yn nisgrifiad y pennyn costau.

Arall

Dylid cynnwys unrhyw gostau eraill. Yn eich taenlen ar wahân, dylech gynnwys disgrifiad clir.

Adennill Costau Llawn

Mwy o wybodaeth am Adennill Costau Llawn.

Swm wrth gefn

Efallai y bydd eich swm wrth gefn yn gostwng pan fyddwch chi'n gwneud cais am eich cam cyflwyno gan y dylai risgiau leihau wrth i'ch prosiect ddatblygu.

Chwyddiant

Dylai ceisiadau am ariannu gynnwys costau priodol a fydd yn darparu'n ddigonol am chwyddiant a ragfynegir o ran y gwaith cyfalaf.

Mae chwyddiant ar gyfer prosiectau adeiladu yn debygol o barhau'n uchel hyd y gellir rhagweld. Dylai pob prosiect wneud darpariaeth briodol ar gyfer chwyddiant yn seiliedig ar amserlen y prosiect, ynghyd â ffactorau eraill fel y deunyddiau a ddefnyddir, gofynion o ran llafur a lleoliad.

Gall ymgeiswyr gael mynediad i ddadansoddiadau a rhagamcaniadau ar gyfer costau chwyddiant gan bcis.co.uk ac ymgynghoriaethau, gan gynnwys Gardiner & Theobold Market Intelligence, Turner & Townsend a Rider Levett Bucknall.

Os oes gennych unrhyw amheuon, gofynnwch am arweiniad gan Syrfëwr Meintiau.

Cynyddu costau rheoli a chynnal a chadw (uchafswm o bum mlynedd)

Yn eich taenlen ar wahân, ychwanegwch linellau ar wahân ar gyfer:

- Costau staff newydd y flwyddyn (enw a chost pob swydd) x nifer y blynyddoedd (uchafswm o bump).
- Costau cynyddol eraill y flwyddyn x nifer y blynyddoedd (uchafswm o bump).

Bydd costau rheoli a chynnal a chadw cynyddol yn dechrau pan fydd y gwaith cyfalaf wedi'i gwblhau.

Cyfraniadau nad ydynt yn arian parod

Dyma unrhyw beth sydd ei angen arnoch ar gyfer eich prosiect nad oes rhaid i chi dalu amdano (er enghraifft, hurio ystafelloedd neu offer). Gallwn ond derbyn cyfraniadau nad ydynt yn arian parod os ydynt yn gostau prosiect uniongyrchol a allasai fod yn rhan o gyllideb eich prosiect.

Mae'n rhaid cynnwys cyfraniadau nad ydynt yn arian parod yn adrannau costau ac incwm eich ffurflen gais. Mae hyn oherwydd ein bod yn cydnabod gwerth y costau hyn a'ch cyfraniad chi.

Amser gwirfoddolwyr

Dyma'r amser y mae gwirfoddolwyr yn ei roi i gefnogi'r gwaith o gyflwyno eich prosiect. Gallai hyn gynnwys gwaith gweinyddol, clirio safle neu weithio fel stiward mewn digwyddiad.

Ni ddylech gynnwys costau am amser pobl a fydd yn cymryd rhan yn eich gweithgareddau (er enghraifft, pobl sy'n mynychu gweithdy neu'n mynd ar daith dywysedig).

Rydyn ni'n defnyddio cyfradd safonol i gyfrifo gwerth amser eich gwirfoddolwyr:

- gwirfoddolwr proffesiynol (er enghraifft, cyfrifyddu neu addysgu) – £50 yr awr
- gwirfoddolwr medrus (er enghraifft, arwain taith dywysedig) – £20 yr awr
- gwirfoddolwr (er enghraifft, clirio safle neu weithredu fel stiward mewn digwyddiad) – £10 yr awr

Mae'n rhaid cynnwys amser gwirfoddolwyr yn adrannau costau ac incwm eich ffurflen gais. Mae hyn oherwydd ein bod yn cydnabod gwerth yr amser hwn a'ch cyfraniad chi.

Incwm

Defnyddiwch y tabl i ddangos i ni unrhyw incwm i'r prosiect o ffynonellau ariannu eraill rydych chi'n disgwyl eu derbyn i'ch helpu i gyflwyno'r prosiect.

Rhowch ddisgrifiad [Maes testun – 5,000 o nodau] a swm ar gyfer pob ffrwd incwm.

Hefyd, ticiwch y blychau i roi gwybod i ni a ydych wedi sicrhau pob eitem, ac a oes gennych dystiolaeth o hyn. Wrth sicrhau rydyn ni'n golygu:

- arian parod yn eich banc a neilltuir yn benodol ar gyfer y prosiect hwn
- arian grant sydd wedi'i gynnig yn ffurfiol

Nid oes angen i chi gael yr holl gyfraniadau yn eu lle pan fyddwch chi'n gwneud cais i ni. Fodd bynnag, mae'n rhaid i chi eu cael nhw erbyn i chi fod yn barod i wneud cais am ganiatâd i ddechrau.

Byddwn yn asesu a yw eich disgwyliadau o ran arian gan bartneriaid yn realistig.

Mae'r penynnau canlynol ar gael:

- awdurdod lleol
- sector cyhoeddus arall
- llywodraeth ganolog
- rhodd breifat – unigolyn
- rhodd breifat – ymddiriedolaethau/elusennau/sefydliadau
- rhoddion preifat – corfforaethol
- masnachol/busnes
- eich cronfeydd wrth gefn eich hun
- arian arall a godir
- benthyciad/cyllid
- costau rheoli a chynnal a chadw cynyddol (uchafswm o bum mlynedd)
- cyfraniadau nad ydynt yn arian parod
- amser gwirfoddolwyr

Crynodeb o'r costau cyfalaf

Mae'r ffigurau cryno hyn wedi'u cynhyrchu'n awtomatig o'r dadansoddiad o ffigurau rydych yn eu darparu:

- cyfanswm costau
- cyfanswm cyfraniad
- cais am grant
- canran y grant

Eich sefydliad

Dywedwch wrthyn ni am brif ddiben a gweithgareddau rheolaidd eich sefydliad.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Rydyn ni'n gofyn am yr wybodaeth hon i'n helpu i asesu a yw'r prosiect yr ydych am ymgymryd ag ef yn gweddu'n dda i brif ddiben eich sefydliad a'r hyn y mae'n ceisio ei gyflawni.

- Disgrifiwch ddiben a nodau eich sefydliad.
- Disgrifiwch weithgareddau rheolaidd eich sefydliad ac esboniwch sut maen nhw'n cael eu hariannu.
- Disgrifiwch faint a strwythur staff eich sefydliad, eich corff llywodraethu a'ch sefyllfa ariannol.
- Dywedwch wrthyn ni faint o staff cyflogedig a gwirfoddolwyr sy'n gweithio i'ch sefydliad.

Faint o bobl y mae eich sefydliad yn eu cyflogi?

[Maes rhifau]

Faint o aelodau bwrdd neu Ymddiriedolwyr sydd gan eich sefydliad?

[Maes rhifau]

Faint wnaeth eich sefydliad wario yn y flwyddyn ariannol ddiwethaf?

[Maes rhifau]

Pa lefel o gyllid anghyfyngedig sydd yng nghronfa wrth gefn eich sefydliad?

[Maes rhifau]

Ydych chi'n gofrestredig ar gyfer TAW?

[Dewiswch ydw neu nac ydw]

Os ydw, rhowch eich rhif TAW.

[Maes rhifau]

Ydych chi'n ystyried cenhadaeth ac amcanion eich sefydliad i fod yn unrhyw un o'r canlynol?

- wedi'u harwain gan bobl dduon a lleiafrifoedd ethnig
- wedi'u harwain gan bobl ag anableddau
- wedi'u harwain gan bobl LHDTC+
- wedi'u harwain gan fenywod
- wedi'u harwain gan bobl ifanc
- wedi'u harwain yn bennaf gan bobl o gymunedau Catholig
- wedi'u harwain yn bennaf gan bobl o gymunedau Protestannaidd
- dim un o'r uchod

Ydy eich sefydliad yn defnyddio cyfryngau cymdeithasol? Os ydy, rhowch rywfaint o wybodaeth i ni (er enghraifft, dolen Twitter eich sefydliad).

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Llywodraethu

Dywedwch wrthyn ni sut rydych chi'n adolygu'r trefniadau llywodraethu ac uwch reoli sydd ar waith ar gyfer eich treftadaeth.

[Maes testun – 5,000 o nodau]

Dywedwch wrthyn ni:

- Pryd y cynhaliwyd yr archwiliad sgiliau diwethaf o Ymddiriedolwr ac Uwch Reolwyr.
- Pryd y cynhaliwyd yr adolygiad Llywodraethu diwethaf.
- A yw'r holl argymhellion o'r adolygiad wedi'u gweithredu?

A ydych chi'n bwriadu cynnal adolygiad llywodraethu er mwyn sicrhau bod gennych yr arbenigedd cywir i gyflwyno ac yna cynnal eich prosiect y tu hwnt i gyfnod eich arian grant?

[Dewiswch ydw neu nac ydw]

Os ydw, pryd ydych chi'n bwriadu cynnal yr adolygiad hwn?

[Maes testun – 5,000 o nodau]

- Faint o aelodau bwrdd neu Ymddiriedolwyr sydd gan eich sefydliad?
- Faint wnaeth eich sefydliad wario yn y flwyddyn ariannol ddiwethaf?
- Pa lefel o gyllid anghyfyngedig sydd yng nghronfa wrth gefn eich sefydliad?
- Oes gennych chi bolisi cyllid wrth gefn? Mae'n bosib y byddwn ni eisiau gweld hyn.

Dogfennau cefnogol

Cyn i ni asesu eich cais, mae angen i ni weld eich dogfennau cefnogol.

Dewiswch enw ffeil clir a disgrifiadol ar gyfer pob dogfen gefnogol fel y gallwn ni nodi pob un yn hawdd.

Y mathau o ffeiliau a gefnogir: .jpg, .doc, .docx, .pdf, .xls, .xlsx, .ppt, .pptx

[Uwchlwytho ffeiliau]

Isod mae'r rhestr o ddogfennau cefnogol sy'n berthnasol i'r rhaglen grantiau hon. Peidiwch â chyflwyno unrhyw ddogfennau yn ychwanegol at y rhai y gofynnir amdanynt.

Mae'n rhaid i ni dderbyn yr holl ddogfennau cefnogol, waeth p'un a ydynt ar ffurf ddigidol neu gopi caled, erbyn y terfyn amser ymgeisio a gyhoeddwyd.

Byddwn ni ddim yn dechrau asesu eich cais hyd nes eich bod yn cyflwyno'r holl ddogfennau cefnogol perthnasol.

Rhestr o ddogfennau cefnogol

1. **Cynllun gweithgareddau neu gynllun gweithredu ardal.**
2. **Cynllun amserlen neu gynllun gweithredu ardal???:** amserlen gryno ar gyfer cam cyflwyno eich prosiect.
3. **Llif arian parod:** dylai hyn fod yn fanwl ar gyfer y flwyddyn gyntaf ac yn fraslun ar gyfer y blynyddoedd wedyn.
4. **Rhagamcaniadau incwm a gwariant** am bum mlynedd ar ôl cwblhau'r prosiect.
5. **Strwythur rheoli'r prosiect:** amlinellwch strwythur rheoli eich prosiect er mwyn i ni wybod pwy fydd yn gwneud penderfyniadau a sut y byddwch chi'n rheoli newid yn ystod eich

prosiect.

6. **Dadansoddiad manwl o gostau:** taenlen orfodol sy'n rhoi manylder y dadansoddiad o gostau yn adran Costau'r prosiect y cais.
7. **Risgiau ar gyfer y cam cyflwyno:** amlinellwch y risgiau i gam cyflwyno eich prosiect a sut y byddant yn cael eu rheoli.
8. **Dogfen prif risgiau ar ôl cwblhau'r prosiect:** amlinellwch y prif risgiau sy'n wynebu'r prosiect ar ôl iddo gael ei gwblhau a sut y byddant yn cael eu rheoli.
9. **Cyfrifiadau o adennill costau llawn:** os ydych chi wedi cynnwys Adennill Costau Llawn, uwchlwythwch ddogfennau i ddweud wrthyn ni sut rydych wedi cyfrifo'r gyfran sy'n gysylltiedig â'ch prosiect.
10. **Briffiau ar gyfer gwaith sydd wedi'i gomisiynu'n fewnol neu'n allanol:** Mae briffiau'n disgrifio unrhyw waith rydych chi'n bwriadu ei gomisiynu yn ystod cam cyflwyno eich prosiect. Os ydych chi'n comisiynu gwaith, er enghraifft, gan artist neu bensaer, dylech chi ddarparu brîff. Dylai'r brîff ddisgrifio'r gwaith, faint y bydd yn ei gymryd, a faint y bydd yn ei gostio. Ar gyfer ffioedd dros £10,000 dylech chi gael tri thendr neu ddyfynbris cystadleuol. Ar gyfer ffioedd dros £50,000 byddwn yn disgwyl i chi ddarparu prawf o'r broses dendro gystadleuol.
11. **Disgrifiadau swydd:**Os ydych chi'n bwriadu recriwtio gweithiwr neu brentis newydd, neu symud gweithiwr â chymwysterau addas i helpu i gyflwyno eich prosiect, darparwch ddisgrifiad swydd ar gyfer pob swydd.
12. **Cynllun busnes:** hoffen ni weld cynllun busnes wedi'i adnewyddu ar gyfer eich sefydliad sy'n ymgorffori'r prosiect yr ydych chi'n gwneud cais i'w wneud. Os ydych chi'n sefydliad sy'n rheoli nifer o safleoedd neu, er enghraifft, yn awdurdod lleol, gofynnir i chi ddiwygio'r dogfennau cynllunio mwyaf perthnasol i'r dreftadaeth rydych yn gwneud cais i'w ariannu er mwyn cynnwys gweithgaredd y prosiect.
13. **Delweddau:** os yn berthnasol, darparwch ddelweddau sy'n helpu i ddangos eich prosiect i ni.
14. **Siart llif sy'n rhoi crynodeb o wneud penderfyniadau ar gyfer grantiau 3ydd parti** (os yn berthnasol)
15. **Cynllun rheoli a chynnal a chadw** (os yn berthnasol)
16. **Manyleb ddylunio** (os yn berthnasol)
17. **Cynllun dehongli** (os yn berthnasol)
18. **Cynllun cadwraeth wedi'i ddatblygu'n llawn** (os yn berthnasol)
19. **Cytundebau partneriaeth:** hoffen ni weld eich cytundeb partneriaeth os ydych chi'n bwriadu gweithio gyda sefydliad arall i wneud eich prosiect. Dylai'r ddogfen hon amlinellu rolau a chyfrifoldebau'r ddau bartner a dylai pob parti ei lofnodi. Dylai'r cytundeb adlewyrchu anghenion eich prosiect ac mae'n bosib y bydd angen i chi ofyn am gyngor annibynnol. Does dim angen i chi ddarparu cytundeb partneriaeth oni bai bod sefydliad arall yn cyflwyno rhan sylweddol o'ch prosiect.
20. **Dogfennau perchnogaeth:** os ydych chi'n cynllunio unrhyw waith cyfalaf, neu'n bwriadu prynu tir, adeiladau, neu gasgliadau, darparwch gopïau o unrhyw ddogfennau perchnogaeth perthnasol. Er enghraifft, dogfennau perchnogaeth y Gofrestrfa Tir, neu brydles neu benynnau telerau.
21. **Menter Treftadaeth yn unig:**

- arfarniad datblygu
- datganiad gweithgareddau

Cadarnhau'r datganiad

a) Telerau grant

Mae'n rhaid i chi ddarllen y telerau grant safonol ar gyfer y rhaglen hon ar ein gwefan. Trwy gwblhau'r Datganiad hwn, rydych chi'n cadarnhau bod eich sefydliad yn derbyn y telerau hyn. Ar gyfer prosiectau partneriaeth, mae'n rhaid i'r holl bartneriaid gadarnhau eu bod nhw'n derbyn y telerau grant safonol drwy ychwanegu enw cyswllt ar ddiwedd y datganiad.

[Telerau grant cam cyflwyno safonol.]

b) Rhyddid Gwybodaeth a Diogelu Data

Rydyn ni'n ymroddedig i fod mor agored â phosib. Mae hyn yn cynnwys bod yn glir yngl?n â sut rydyn ni'n asesu ac yn gwneud penderfyniadau ar ein grantiau a sut y byddwn ni'n defnyddio eich ffurflen gais a'r dogfennau eraill rydych chi'n eu rhoi i ni. Fel sefydliad cyhoeddus mae'n rhaid i ni ddilyn yr holl gyfreithiau a rheoliadau diogelu data, gan gynnwys cyfarwyddebau a rheoliadau Senedd Ewrop sy'n berthnasol ac mewn grym o bryd i'w gilydd (y 'ddeddfwriaeth Diogelu Data'). Fel y diffinnir gan y ddeddfwriaeth Diogelu Data mae Ymddiriedolwyr Cronfa Goffa'r Dreftadaeth Genedlaethol (sy'n gweinyddu Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol) yn rheolydd data.

Fel rhan o'r broses ymgeisio byddwn ni'n casglu eich enw a'ch swydd yn y sefydliad rydych chi'n ei gynrychioli. Efallai y byddwn ni'n rhannu'r wybodaeth hon gydag un o'r ymgynghorwyr ar ein Cofrestr Gwasanaethau Cefnogi os byddant yn cael eu penodi i roi cefnogaeth i chi ar eich prosiect. Dydyn ni ddim yn trosglwyddo data i unrhyw drydydd partïon sydd wedi'u lleoli y tu allan i'r UE. Mae ein Polisi Preifatrwydd yn cynnwys gwybodaeth ychwanegol gan gynnwys gwybodaeth gyswllt ein Swyddog Diogelu Data. Gellir dod o hyd iddo ar wefan Cronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol.

Pan fyddwch chi'n cwblhau'r Datganiad ar ddiwedd y ffurflen gais, rydych chi'n cadarnhau eich bod chi'n deall ein cyfrifoldebau cyfreithiol o dan ddeddfwriaeth diogelu data a Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 ac nad oes gennych chi unrhyw wrthwynebiad i ni ryddhau adrannau Yngl?n â’ch prosiect a Cefnogaeth dros eich prosiect y ffurflen gais i unrhyw un sy'n gofyn am weld nhw ar ôl i'ch cais gwblhau'r broses asesu. Os oes unrhyw wybodaeth yn y rhannau hyn o'r ffurflen nad ydych chi eisiau iddyn nhw fod ar gael yn gyhoeddus, gofynnir i chi esbonio eich rhesymau isod.

[Blwch testun]

Byddwn ni'n cymryd y rhain i ystyriaeth pan fyddwn ni'n ymateb i unrhyw gais am fynediad i'r adrannau hynny. Efallai y bydd gofyn i ni ryddhau gwybodaeth arall yr ydych yn ei darparu i ni. Byddwn ni'n ymateb i'r ceisiadau hyn ar ôl cymryd eich hawliau a'ch disgwyliadau o dan ddeddfwriaeth Diogelu Data i ystyriaeth. Yn yr achosion hynny, byddwn ni bob amser yn ymgynghori â chi'n gyntaf. Byddwn ni ddim yn gyfrifol am unrhyw golled neu ddifrod yr ydych yn ei ddioddef o ganlyniad i ni fodloni'r cyfrifoldebau hyn.

- Penderfynu a fyddwn ni'n rhoi grant i chi.

- Darparu copïau i unigolion neu sefydliadau eraill sy'n helpu ni i asesu, monitro a gwerthuso grantiau.
- Rhannu gwybodaeth gyda sefydliadau ac unigolion sy'n gweithio gyda ni sydd â diddordeb dilys mewn ceisiadau a grantiau'r Loteri Genedlaethol neu raglenni ariannu penodol.
- Cadw mewn cronfa ddata a defnyddio at ddibenion ystadegol.
- Os byddwn ni'n cynnig grant i chi, byddwn ni'n cyhoeddi gwybodaeth amdanoch chi sy'n ymwneud â'r gweithgaredd rydym wedi'i ariannu, gan gynnwys swm y grant a'r gweithgaredd yr oedd i dalu amdano. Efallai y bydd yr wybodaeth hon yn ymddangos yn ein datganiadau i'r wasg, yn ein cyhoeddiadau printiedig ac ar-lein, ac yng nghyhoeddiadau neu ar wefannau adrannau llywodraeth perthnasol ac unrhyw sefydliadau partner sydd wedi ariannu'r gweithgaredd gyda ni.
- Os byddwn ni'n cynnig grant i chi, byddwch chi'n cefnogi ein gwaith o ddangos gwerth treftadaeth drwy gyfrannu (pan ofynnir i chi) at weithgareddau cyhoeddusrwydd yn ystod y cyfnod y byddwn yn darparu ariannu ar ei gyfer a chymryd rhan mewn gweithgareddau i rannu dysgu, y byddwn o bosib yn cysylltu grantïon eraill â chi i wneud hynny.

Efallai y byddwn ni'n cysylltu â chi o bryd i'w gilydd i roi'r wybodaeth ddiweddaraf i chi am waith y Gronfa Treftadaeth.

- Cadarnhaf fod y sefydliad sydd wedi'i enwi ar y cais hwn wedi rhoi'r awdurdod i mi gwblhau'r cais hwn ar ei ran.
- Cadarnhaf fod y gweithgaredd yn y cais yn dod o dan ddibenion a phwerau cyfreithiol y sefydliad.
- Cadarnhaf fod gan y sefydliad y p?er i dderbyn y grant ac i'w dalu'n ôl.
- Cadarnhaf, os bydd y sefydliad yn derbyn grant, y byddwn ni'n glynu wrth y telerau grant safonol, ac unrhyw delerau neu amodau pellach fel y nodir yn y llythyr hysbysiad o grant, neu mewn unrhyw gontract a baratoir yn benodol ar gyfer y prosiect.
- Cadarnhaf fod yr wybodaeth yn y cais hwn yn gywir hyd eithaf fy ngwybodaeth.

Ticiwch y blwch hwn os ydych chi'n cytuno â'r datganiad.

[Blwch ticio]

Ticiwch y blwch hwn os ydych chi eisiau cymryd rhan mewn ymchwil.

[Blwch ticio]

Ticiwch y blwch os hoffech chi gael eich hysbysu am ein gwaith.

[Blwch ticio]

Diweddariadau tudalen

Byddwn ni'n adolygu'r arweiniad hwn yn rheolaidd ac yn ymateb i adborth gan ddefnyddwyr. Rydyn ni'n cadw'r hawl i wneud newidiadau fel y bo angen. Byddwn ni'n cyfathrebu unrhyw newidiadau cyn gynted â phosib trwy'r dudalen we hon.

Canllawiau derbyn grant: £250,000 i £10miliwn

Mae'r canllawiau hyn yn nodi sut y byddwch yn derbyn eich grant o £250,000 i £10m.

Mae hefyd yn esbonio'r hyn a ddisgwyliwn gennych cyn, yn ystod ac ar ôl ei dderbyn.

Diweddarwyd y dudalen hon: 30 Mai 2023. Gweld yr holl ddiweddariadau.

Cyflwyniad

Llongyfarchiadau ar dderbyn Grant; edrychwn ymlaen at eich helpu chi i gyflawni Prosiect llwyddiannus. Mae’r arian y byddwch chi’n ei dderbyn yn arian cyhoeddus gan chwaraewyr y Loteri Genedlaethol, felly mae gennym ddyletswydd i sicrhau ei fod yn cael ei reoli mewn ffordd atebol. Mae hyn yn golygu bod amryw o brosesau y mae angen i chi eu dilyn gydol oes eich Prosiect. Rydym yn ceisio eu gwneud yn gymesur â lefel y Grant rydych yn ei dderbyn.

Rydym yn gwerthfawrogi mai dyma’r tro cyntaf i chi dderbyn arian gennym o bosib a’ch bod yn ansicr yngl?n â sut i wneud cais am eich Grant a rhoi’r newyddion diweddaraf i ni am eich cynnydd. Bydd y ddogfen hon yn esbonio beth i’w wneud ac yn ateb unrhyw gwestiynau sydd gennych chi.

Rydym yn hoffi gweithio mewn ffordd gydweithredol, felly cadwch mewn cysylltiad â ni os ydych chi angen ein cymorth. Eich pwynt cyswllt cyntaf gyda Chronfa Dreftadaeth y Loteri Genedlaethol yw’r person a enwir yn eich e-bost Hysbysiad Grant. Rydym yn disgwyl i chi ymateb yn brydlon i unrhyw geisiadau am wybodaeth a thrafod unrhyw newidiadau sylweddol i’ch Prosiect gyda ni. Rhaid i chi fynd i’r afael ag unrhyw faterion a nodwn gydol eich Prosiect.

Byddwn mewn cysylltiad cyn bo hir i drefnu cyfarfod cychwynnol ac efallai y byddwn yn trefnu nifer o gyfarfodydd gyda chi, gan gynnwys ymweliadau safle, trwy gydol cyfnodau Datblygu a Chyflawni eich Prosiect. Byddem yn ddiolchgar pe baech yn ein gwahodd ni i ddigwyddiadau ac agoriadau allweddol y prosiect, a byddwn yn ceisio anfon cynrychiolydd lle bo hynny’n bosibl.

Byddwn yn cynnal gwiriadau trwy gydol eich Prosiect i gadarnhau eich bod yn cyflawni'r Canlyniadau a nodwyd yn eich Cais a'r Dibenion Cymeradwy a nodir yn eich Llythyr Hysbysiad Grant.

Mae'ch Contract Grant gyda ni, y Cyllidwr, yn cynnwys y canlynol:

- Llythyr Hysbysiad Grant;
- Telerau Safonol y Grant;
- Unrhyw Amodau Grant Ychwanegol;
- Ffurflen Caniatâd i Ddechrau wedi’i llofnodi.

Os na fyddwch yn cydymffurfio â Chontract y Grant, rydym yn cadw'r hawl i ofyn am ad-daliad o'ch Grant neu'r cyfan ohono.

Mae’r ddogfen hon yn amlinellu ein harferion safonol, ond cofiwch y gallwn ni ddewis amrywio ein prosesau yn dibynnu ar amgylchiadau penodol eich Prosiect.

Rydym wedi creu Rhestr Termau ddefnyddiol sydd i’w gweld yn Atodiad D. Os ydych chi’n ansicr yngl?n ag unrhyw dermau a ddefnyddir yn y ddogfen, edrychwch yr adran hon.

Mae'r canllaw hwn yn cyfeirio at y camau Datblygu a Chyflawni. Nid yw dyfarniad cyfnod Datblygu yn gwarantu y byddwch yn derbyn dyfarniad cam Cyflawni.

Gair i gall

- peidiwch â chychwyn eich Prosiect cyn i ni roi caniatâd i chi
- ystyriwch werthuso’ch Prosiect o’r cychwyn
- cydnabyddwch eich cyllid a hyrwyddwch y Loteri Genedlaethol
- cadwch gofnod o wariant eich Prosiect
- cadwch gofnod o amserlen eich Prosiect
- cadwch bob anfoneb a derbynneb
- byddwch yn ymwybodol o’ch Dibenion Cymeradwy
- adolygwch a dysgwch o’r hyn rydych yn ei wneud
- cofiwch hawlio eich Grant
- gofalwch eich bod yn siarad â ni am unrhyw broblemau
- cadwch dystiolaeth o’r Prosiect, er enghraifft, tystiolaeth o lansiadau, gweithdai a deunydd hyrwyddo
- ac yn anad dim, mwynhewch eich Prosiect

Amserlen y prosiect

Cam datblygu (dwy flynedd i’w gwblhau)

1. cyfarfod cychwynnol dyfarniad datblygu
2. cyflwyno Caniatâd i Ddechrau o fewn chwe mis
3. cwblhau adolygiad o’r Cyfnod Datblygu
4. cyflwyno Cais Cylch Darparu
5. cyflwyno Adroddiad Cwblhau o fewn tri mis

Cam cyflawni (pum mlynedd i’w gwblhau)

1. dyfarnu’r grant
2. cyflwyno Caniatâd i Ddechrau o fewn chwe mis
3. cyflwyno gweithgaredd eich Prosiect
4. cyflwyno Adroddiad Cwblhau o fewn tri mis
5. hyd telerau’r contract – hyd at 20 mlynedd

Sut y byddwn yn gweithio gyda chi

Mae’r adran hon yn esbonio’r canllawiau rydym yn disgwyl i chi eu dilyn wrth gyflawni’ch Prosiect. Os ydych chi’n ansicr yngl?n ag unrhyw un o’r pwyntiau a godir, cysylltwch â ni.

Dogfennau pwysig

Rydym yn argymell y dylech chi ymgyfarwyddo â’r dogfennau canlynol cyn cychwyn ar eich Prosiect:

- Contract y Grant
- canllaw ar wneud cais
- adran cydnabod grantiau ar ein gwefan
- canllaw gwerthuso prosiect
- canllaw arfer da

Mae'r holl ganllawiau ar gael yn yr adran Ariannu a'r adran Canllawiau arfer da ar ein gwefan.

Rydym yn argymell y dylai pawb sy’n cyfrannu at gyflawni eich Prosiect fod yn gyfarwydd â’r Cais a gyflwynwyd i ni. Yn benodol, dylent fod yn gyfarwydd â'r Canlyniadau a'r Dibenion Cymeradwy rydych wedi ymrwymo i'w cyflawni.

Dyddiad Terfyn y Grant

Nodir Dyddiad Terfyn y Grant yn eich Llythyr Hysbysiad Grant. Mae’n seiliedig ar amserlen y Prosiect a nodwyd yn eich Cais.

Rhaid i chi gwblhau eich Prosiect a chyflwyno eich Adroddiad Cwblhau a’ch ffurflen Cais am Daliad Terfynol erbyn Dyddiad Terfyn y Grant.

Os byddwch chi’n wynebu oedi wrth gyflawni eich Prosiect, gallwch wneud cais am estyniad i Ddyddiad Terfyn y Grant.

Rydym yn ceisio bod yn hyblyg ond ni allwn warantu estyniad. Os na fyddwch yn cwblhau eich cam Datblygu erbyn Dyddiad Terfyn y Grant, mae eich Prosiect mewn perygl difrifol. Efallai y byddwn yn penderfynu tynnu cynnig eich Grant yn ôl ac ni fyddwch yn gallu bwrw ymlaen â cham Cyflawni eich Prosiect.

Os yw cam Cyflawni eich Prosiect yn cymryd mwy nag uchafswm o bum mlynedd i’w gwblhau o ddyddiad eich Llythyr Hysbysiad Grant, gallwn gau eich Grant a gofyn am ad-daliad o'ch Grant cyfan neu ran ohono.

Hyrwyddo eich Grant Loteri Genedlaethol

Mae hyrwyddo a chydnabod y Loteri Genedlaethol yn amod o Gontract y Grant. Gallwch ddysgu mwy am ein gofynion sylfaenol ar gyfer cydnabyddiaeth ar ein gwefan. Yn ogystal â chydnabod eich Grant, rydym yn disgwyl i chi ddarparu mynediad a/neu gynigion arbennig i chwaraewyr y

Loteri Genedlaethol, bob blwyddyn o leiaf. Er enghraifft, efallai y byddwn yn gofyn i chi gymryd rhan mewn ymgyrch i ddiolch i chwaraewyr y Loteri, er enghraifft, yr ymgyrch #Diolchichi.

Rydym yn eich annog i ddatblygu cynigion neu hyrwyddiadau arloesol a chreadigol i ddiolch i chwaraewyr y Loteri Genedlaethol am eu cefnogaeth ac i godi ymwybyddiaeth o'r cyllid a gawsoch. Mae enghreifftiau o'r rhain, a phethau creadigol eraill mae Prosiectau wedi'u gwneud ar gael ar ein gwefan.

Os yw eich Grant am fwy na £1m tuag at ofod arddangos, canolfan ymwelwyr, gardd gymunedol neu gyfleuster cyhoeddus arall newydd, hoffem drafod hefyd sut y gallai'r Loteri Genedlaethol gael ei hymgorffori orau yn enw'r gofod neu'r safle.

Rhaid i chi gydnabod eich Grant yn gyhoeddus cyn gynted ag y bydd eich Prosiect yn cychwyn trwy ddangos logo cydnabod y Loteri Genedlaethol. Mae'r logo ar gael yn yr adran gydnabyddiaeth ar ein gwefan.

Rhaid i chi sicrhau hefyd eich bod yn cynnwys logo'r Loteri Genedlaethol ar unrhyw wybodaeth rydych yn ei chynhyrchu am eich Prosiect, er enghraifft, gwybodaeth neu ddeunyddiau ymgynghoriad cyhoeddus neu godi arian. Yn ogystal, rhaid i chi gynnwys y logo ar bob dyluniad neu gynllun, pob adroddiad neu arolwg arbenigol ac ar bob dogfen dendro neu hysbyseb swydd a ariennir gan eich Grant. I gael mwy o wybodaeth, ewch i'n gwefan.

Os na fyddwch chi'n cydymffurfio â'n canllawiau cydnabyddiaeth, rydym yn cadw'r hawl i ofyn i chi ad-dalu eich Grant neu ran ohono.
Os ydych chi angen unrhyw help neu os oes gennych chi unrhyw gwestiynau yngl?n â chydnabod eich Grant, cysylltwch â ni.

Cyhoeddusrwydd i'r grant

Mae'n bwysig i chi roi cyhoeddusrwydd i'ch Grant yn y cyfryngau lleol fel bod chwaraewyr y Loteri Genedlaethol yn gwybod ble mae eu harian yn cael ei wario. Rydym yn gofyn i chi gadw manylion eich Grant yn gyfrinachol nes ein bod wedi trafod a chytuno ar eich cynlluniau cyhoeddusrwydd. Byddwn yn cyhoeddi'r ffaith eich bod chi wedi cael Grant ar ein gwefan o fewn 20 diwrnod i ddyfarnu eich Grant.

Gallwn eich helpu chi gydag ymholiadau ynghylch cyhoeddusrwydd a'r cyfryngau. Mae templed datganiad i'r wasg ar gael ar ein gwefan. Mae'r templed yn cynnwys y geiriad cywir, felly y cyfan sydd angen i chi ei wneud yw ychwanegu gwybodaeth eich Prosiect lle bo angen.

Ymgynghorwyr Cymorth Prosiect (a elwir yn ymgynghorwyr Ros)

Byddwn yn cynnal asesiad risg i benderfynu anghenion eich Prosiect. Mewn rhai amgylchiadau efallai y byddwn yn comisiynu ymgynghorydd Prosiect o'n Cofrestr Gwasanaethau Cymorth (Ros) i'ch helpu chi i gyflawni'ch Prosiect. Gall y cymorth hwn ymwneud â rheoli Prosiect yn gyffredinol neu â meysydd penodol fel rheoli gwaith adeiladu, cynllunio busnes, yr amgylchedd naturiol, ymgysylltu â'r cyhoedd a digidol. Yn ogystal ag arbenigedd arbenigol, mae ein hymgynghorwyr yn fedrus wrth ddarparu cymorth mentora yn ogystal â monitro Prosiectau. Ni sy'n penodi'r ymgynghorydd ac yn talu amdano. Mae'n gweithio ar ein rhan ni a bydd yn adrodd yn ôl i ni.

Byddwn yn llunio briff ar gyfer yr ymgynghorydd, yn penderfynu ar hyd y comisiwn ac yn comisiynu'r ymgynghorydd yn ffurfiol. Efallai y bydd yr ymgynghorydd yn mynychu neu'n galw cyfarfodydd cynnydd gyda chi a'ch tîm Prosiect, yn ymweld â safleoedd ac yn adolygu dogfennau'r Prosiect yn unol â'n cyfarwyddyd.

Os oes gennych unrhyw gwestiynau yngl?n â rôl eich ymgynghorydd, siaradwch â ni.

Yn ogystal â rhoi cyngor ac arweiniad i chi, bydd yr ymgynghorydd yn adrodd yn ôl i ni ar eich cynnydd yn erbyn eich Dibenion Cymeradwy. Nodwch mai dim ond ni sy'n gallu cytuno ar newidiadau i'ch Dibenion Cymeradwy.

Cyfarfod cychwynnolAr ôl i ni eich hysbysu bod eich Grant wedi bod yn llwyddiannus ar gyfer y cam Datblygu neu Gyflawni, fel arfer byddwn yn cysylltu â chi i drefnu cyfarfod cychwynnol.

Pwrpas cyfarfod cychwynnol yw:

- egluro gwaith y cam Datblygu;
- cytuno ar waith rheoli prosiect, caffael a rhaglen y prosiect yn y cam Datblygu;
- nodi gofynion adrodd, monitro a hawlio Grant;
- trafod unrhyw bwyntiau cyfreithiol yn ymwneud â pherchnogaeth;
- sicrhau bod cyllid partneriaeth ar waith ar gyfer y cam hwn;
- trafod gwerthusiad eich Prosiect;
- trafod gwytnwch sefydliadol;
- trafod cydnabyddiaeth y Loteri Genedlaethol;
- os yw'n berthnasol, gallem eich cyflwyno i ymgynghorydd Ros

Yn ystod y cyfarfod cychwynnol byddwn yn cytuno ar y dulliau cyfathrebu a phryd y bydd eich adolygiad cam Datblygu yn debygol o ddigwydd.

Hefyd, byddwn yn cytuno ar strwythur adrodd ar gyfer pryd y dylech gyflwyno Adroddiadau Cynnydd a Ffurflen Gwneud Cais am Daliad.

Adolygiad o'r cam datblygu

Fel y nodir yn eich Llythyr Hysbysiad Grant, byddwn yn cynnal adolygiad ffurfiol o'ch cynnydd unwaith y bydd cynigion a chostau amlinellol wedi'u datblygu. Bydd amseriad yr adolygiad yn cael ei drafod yn eich cyfarfod cychwynnol.

Prif bwrpas yr adolygiad yw:

- cadarnhau bod y Prosiect yn cael ei ddatblygu yn unol â'r Dibenion Cymeradwy a nodwyd yn eich Llythyr Hysbysiad Grant a'r Canlyniadau a ddewiswyd gennych yn eich Cais;
- rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am gostau a chynnydd codi arian;
- rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am gydymffurfiaeth â'n gofynion perchnogaeth eiddo, er enghraifft, cynnydd ar drafodaethau prydles;
- trafod a oes modd rheoli risgiau'r Prosiect.

Bydd angen i chi gyflwyno Adroddiad Cynnydd cyn yr adolygiad. Mae angen cynnwys dogfennau drafft allweddol gyda'r Adroddiad Cynnydd gan ddibynnu ar y math o Brosiect rydych chi'n ei gwblhau.

Gall y dogfennau allweddol gynnwys y canlynol:

- Cynllun Gweithgaredd neu Gynllun Gweithredu Ardal;
- cynllun cost sy'n gyfwerth â cham 2 RIBA;
- lluniadau a chynlluniau sy'n gyfwerth â cham 2 RIBA;
- Cynllun Dehongli;
- Cynllun Busnes;
- Cynllun Cadwraeth;
- cyllid partneriaeth cam cyflawni;
- manylion sefyllfa perchnogaeth eiddo;
- amserlen ar gyfer cwblhau'r cam Datblygu ac ar gyfer y cam Cyflawni;
- Cofrestr Risg.

Os oes newidiadau sylweddol wedi bod i'ch Prosiect, mae'r adolygiad yn rhoi cyfle i ni dynnu sylw at risgiau, meysydd pryder a lle mae angen gwaith pellach.

Os ydym yn codi pryderon difrifol ynghylch hyfywedd eich Prosiect, neu ei fod wedi newid yn sylweddol o ran y Canlyniadau a'r Dibenion Cymeradwy, efallai y byddwn yn penderfynu bod adolygiad eich cam Datblygu wedi methu. Os yw adolygiad eich cam Datblygu yn methu, ni fyddwch yn gallu bwrw ymlaen â'ch Prosiect na chyflwyno Cais am y cam Cyflawni.

Caffael: ymgynghorwyr, contractwyr a chyflenwyr

Ym mhob prosiect, pryd bynnag y byddwch yn defnyddio eich Grant i brynu nwyddau, gwaith neu wasanaethau, byddwn yn gofyn i chi roi manylion am yr hyn sydd wedi'i gaffael, sy'n cynnwys y broses brynu, tendro a dethol. Os ydych chi eisoes wedi prynu nwyddau, gwaith neu wasanaethau ar gyfer eich Prosiect, bydd angen i chi ddweud wrthym sut wnaethoch chi hynny. Ni allwn dalu eich Grant os nad ydych wedi dilyn y weithdrefn hon.
Dylech bob amser ystyried cydraddoldeb o safbwynt triniaeth, tryloywder, cyd-gydnabyddiaeth a chymesuredd wrth gaffael unrhyw nwyddau, gwaith neu wasanaethau.

Os ydych yn Gorff Cyhoeddus sydd wedi derbyn grant neu os yw eich Prosiect yn destun deddfwriaeth Caffael Cyhoeddus, mae'n rhaid i chi ddilyn y ddeddfwriaeth berthnasol.

Rhaid i weithdrefnau i recriwtio ymgynghorwyr a chontractwyr fod yn deg ac agored a chydymffurfio â'r ddeddfwriaeth gydraddoldeb a chyflogaeth berthnasol. Dylai ffioedd ar gyfer unrhyw ymgynghorwyr neu weithwyr proffesiynol eraill rydych chi'n eu recriwtio yn ystod y prosiect gydymffurfio â chanllawiau proffesiynol a bod yn seiliedig ar fanyleb ysgrifenedig glir. Os oes unrhyw un o'r contractwyr, cyflenwyr neu ymgynghorwyr yr hoffech eu penodi yn gysylltiedig, er enghraifft ffrindiau agos neu berthnasau, neu os oes unrhyw gyswllt ariannol fel perchnogaeth y cyflenwyr hyn bydd angen i chi gael ein caniatâd ysgrifenedig gennym yn gyntaf.

Os nad ydych chi'n si?r am eich rhwymedigaethau, rydym yn eich cynghori i ofyn am gyngor proffesiynol neu gyfreithiol.

O dan £10,000

Os ydych chi’n prynu nwyddau, gwaith neu wasanaethau am lai na £10,000 nid oes angen i chi dendro'n agored am y rhain na chael sawl dyfynbris. Byddwn yn dal i ddisgwyl i chi ddangos gwerth cyffredinol am arian.

Rhwng £10,000 a £50,000

Rhaid i chi gael o leiaf dri dyfynbris cystadleuol ar gyfer unrhyw nwyddau, gwaith a gwasanaethau gwerth £10,000 neu fwy (ac eithrio TAW) yr ydym wedi cytuno i'w hariannu.?

Nid oes angen i chi benodi'r contractwr, y cyflenwr na'r ymgynghorydd sy'n darparu'r dyfynbris isaf o reidrwydd. Wrth benderfynu pwy i'w benodi ar gyfer eich prosiect, dylech edrych ar y gwerth am arian cyffredinol y mae'r dyfynbris yn ei gynnig, a sgiliau, profiad a hyfywedd ariannol y contractwr, y cyflenwr neu'r ymgynghorydd.

Mwy na £50,000

Ar gyfer unrhyw nwyddau, gwaith a gwasanaethau sy’n werth mwy na £50,000 (ac eithrio TAW), rhaid i chi ddarparu prawf o weithdrefnau tendro cystadleuol. Dylai eich prawf fod yn adroddiad ar y tendrau rydych wedi’u derbyn, ynghyd â’ch penderfyniad ynghylch pa un i’w dderbyn.

Nid oes angen i chi benodi'r contractwr, y cyflenwr na'r ymgynghorydd sy'n darparu'r dyfynbris isaf o reidrwydd. Wrth benderfynu pwy i'w benodi ar gyfer eich prosiect, dylech edrych ar y gwerth am arian cyffredinol y mae'r dyfynbris yn ei gynnig, a sgiliau, profiad a hyfywedd ariannol y contractwr, y cyflenwr neu'r ymgynghorydd.

Mewn rhai amgylchiadau, nid oes angen i chi ymgymryd â gweithdrefn dendro gystadleuol a gallwch wahodd un sefydliad yn unig i dendro. Dyma pryd:

- mae cyfanswm pris y contract yn llai na £10,000.
- mae cytundeb fframwaith ar waith i gyflenwi nwyddau, gwaith neu wasanaethau a oedd yn arfer bod yn destun tendrau cystadleuol, ac mae’r nwyddau neu’r gwasanaethau’n uniongyrchol berthnasol i gwmpas y Prosiect. Neu mae contract prosiect ar waith, a oedd yn arfer bod yn destun tendr cystadleuol, ac mae’n rhesymegol i ymestyn y contract i gwmpasu gwaith ychwanegol y prosiect. Yn yr achos hwn, rhaid i chi gadarnhau:
    - yn achos gwaith cyfalaf, y gall prisiau’r rhan fwyaf o elfennau’r gwaith, gan gynnwys costau rhagarweiniol, gorbenion ac elw, gael eu cymhwyso’n uniongyrchol o’r contract presennol i’r gwaith newydd
    - bod y gwaith newydd yn llai o ran maint ac o fath tebyg i waith y prif gontract.
    - ni fydd y contractwr yn hawlio cost amhariad neu estyniad i’r prif gontract os bydd y gwaith newydd yn cael ei gyflwyno
    - bod y contract presennol yn cyfyngu ar y gwaith a gyflawnir gan eraill
- mae’r nwyddau, y gwaith neu’r gwasanaethau sy’n ofynnol yn unigryw fel y’u hamlinellir mewn manyleb gofyniad heb ei frandio ac nid oes modd eu cael nhw o ffynonellau eraill trwy dendr cystadleuol

- gallwch ddangos eich bod wedi ceisio tendro'r nwyddau, y gwaith neu'r gwasanaethau yn agored a chystadleuol ond na chafwyd digon o ddiddordeb. Cafodd yr unig dendr a gyflwynwyd ei gyflwyno gan ddarparwr gwasanaethau a oedd yn credu ei fod yn gwneud hynny mewn cystadleuaeth ag eraill
- gwaith brys lle gellir dangos y byddai'r amser y mae'n ei gymryd i gael tendrau'n rhoi'r prosiect mewn perygl ac yn ychwanegu'n sylweddol at y costau yn y pen draw
- Nid yw'r cwmni sy'n darparu'r tendr sengl yn gysylltiedig, naill ai drwy berchnogaeth neu drwy gysylltiadau teuluol, ag uwch gynrychiolwyr y derbynnydd grant

Byddwn yn ei gwneud yn ofynnol hefyd i chi ystyried gwerthoedd cymdeithasol yn eich proses gaffael, gan gynnwys:

- cadwyni cyflenwi amrywiol
- gwell cyflogadwyedd a sgiliau
- cynhwysiant, iechyd meddwl a llesiant
- cynaliadwyedd amgylcheddol
- cadwyni cyflenwi diogel

Dylech sicrhau bod unrhyw gontractwr/cyflenwr/ymgynghorydd neu bartner a allai gyfrannu at greu Allbynnau Digidol yn ymwybodol o'n gofyniad i brosiectau rannu'r rhain o dan Drwydded Creative Commons Attribution 4.0 International neu drwydded gyfatebol. Mae angen i chi sicrhau bod gennych gytundeb i'r gwaith gael ei rannu fel hyn. Lle nad yw hyn yn bosibl, rhaid i chi ofyn am gytundeb ysgrifenedig i wneud trefniadau amgen gyda ni, er enghraifft i ddefnyddio Trwydded Agored amgen, cyn cyhoeddi unrhyw gontract gwaith.

Recriwtio staff

Rhaid i bob swydd gael ei hysbysebu, gyda'r eithriadau canlynol:

- os oes gennych chi aelod o staff cymwys ar eich cyflogres rydych chi'n ei symud i'r swydd a grëwyd gan eich Prosiect.
- os oes gennych chi aelod o staff cymwys ar eich cyflogres rydych chi'n cynyddu ei oriau fel y gall weithio ar y Prosiect. Yn yr achos hwn, byddwn yn ariannu cost ei oriau ychwanegol a dreulir ar y Prosiect a bydd angen i chi ddweud wrthym am y rôl y bydd yn ei chyflawni.

Efallai y byddwn yn gofyn am gael gweld tystiolaeth o'r weithdrefn recriwtio a ddilynwyd.

Os ydych chi'n symud aelod o staff presennol i swydd a grëwyd gan y Prosiect, gallwn naill ai dalu am gost yr aelod o staff, neu gost llenwi ei swydd wag, pa un bynnag yw'r lleiaf. Ystyr llenwi swydd wag yw pan fydd gweithiwr cyflogedig yn cael swydd newydd a bod ei swydd wag yn cael ei llenwi dros dro gan weithiwr cyflogedig arall.

Os hoffech chi benodi unrhyw aelodau staff newydd ar eich Prosiect sy'n gysylltiedig ag unrhyw aelodau staff yn eich sefydliad, er enghraifft, unrhyw ffrindiau agos, perthnasau neu gyn-aelodau staff, bydd angen i chi gael caniatâd ysgrifenedig gennym ni yn gyntaf.

Dylai pob cyflog fod yn seiliedig ar ganllawiau'r sector neu swyddi tebyg mewn mannau eraill.

Rydym wedi ymrwymo i sicrhau bod y sector treftadaeth yn gynhwysol ac yn gynaliadwy. Rhaid i chi ddefnyddio’r gyfradd Cyflog Byw (a Chyflog Byw Llundain lle bo hynny’n berthnasol) ar gyfer holl staff y Prosiect.

TAW

Ni allwn dalu costau’r TAW y gallwch eu hadennill, felly eich cyfrifoldeb chi yw cael cyngor priodol.

Os bydd eich statws TAW yn newid yn ystod eich Prosiect, byddwn yn lleihau ein cyfraniad at y costau lle rydych chi wedi llwyddo i adennill y TAW.

Cofnod ffotograffig

Rydym yn disgwyl i chi gasglu ffotograffau drwy gydol eich Prosiect yn dangos eich cynnydd. Dylech gyflwyno’r lluniau gyda'ch Adroddiad Cynnydd (lle bo'n berthnasol). Bydd angen i chi ddarparu o leiaf bum ffotograff cydraniad uchel sy'n dangos gwahanol agweddau ar eich Prosiect gyda'ch Adroddiad Cwblhau a'ch ffurflen Cais am Daliad Terfynol.

Dylai'r delweddau ddangos eich Prosiect ar waith a'i ganlyniad. Bydd angen i chi ddarparu sampl o ddelweddau sy'n dangos eich Prosiect cyn, yn ystod ac ar ôl iddo gael ei orffen. Wrth gwblhau eich Adroddiad Cynnydd, eich Adroddiad Cwblhau a'ch ffurflen Cais am Daliad Terfynol, gallwch roi gwybod i ni a oes deunydd o'ch Prosiect ar gael ar y rhyngrwyd a ble y gellir dod o hyd iddo.

Efallai y byddwn yn defnyddio eich delweddau mewn deunydd cyhoeddusrwydd. Rydych yn rhoi'r hawl i ni ddefnyddio delweddau rydych yn eu darparu ar unrhyw adeg, gan gynnwys eu newid. Rhaid i chi sicrhau'r holl hawliau sydd eu hangen arnoch chi ac arnom ni i ddefnyddio’r delweddau cyn eich bod yn eu defnyddio neu’n eu hanfon atom. Dylai'r delweddau hyn, ynghyd ag allbynnau digidol eraill o'ch prosiect, gael eu rhannu gyda Thrwydded Agored (Creative Commons Attribution 4.0 International) hefyd. Os nad chi yw deiliad yr hawliau, rhaid i chi sicrhau bod gennych gytundeb i rannu'r delweddau hyn o dan y Drwydded Agored benodedig hon.

Rhaid i chi sicrhau eich bod yn casglu caniatâd ysgrifenedig priodol gan unrhyw un sy'n ymddangos yn y delweddau hyn fel bod modd eu defnyddio mewn deunyddiau cyhoeddusrwydd a hyrwyddo, a’u rhannu ar-lein o dan y Drwydded Agored benodedig. Mae hyn yn arbennig o bwysig lle mae delweddau'n cynnwys pobl ifanc neu oedolion sy'n agored i niwed a lle mae'n rhaid cael caniatâd penodol ymlaen llaw. Os oes angen unrhyw arweiniad arnoch ynghylch hyn, siaradwch â ni.

Os nad yw eich delweddau'n addas i'w rhannu o dan Drwydded Agored, bydd angen rhoi trefniadau eraill ar waith. Siaradwch â ni cyn gynted â phosibl.

Cynllun Grantiau Cymunedol

Fel rhan o'ch Prosiect, efallai eich bod wedi gofyn i ni gyfrannu tuag at swm o arian wedi'i glustnodi y gallwch ei ddefnyddio i ariannu grwpiau neu sefydliadau eraill. Rydym yn cyfeirio at y rhain fel Derbynwyr Grantiau Cymunedol sy’n darparu Prosiectau bach ar wahân (Grantiau Cymunedol). Bydd y Grantiau Cymunedol hyn yn cyfrannu at nodau cyffredinol eich Prosiect. Rhaid i unrhyw

Grantiau fel hyn ddangos gwerth da am arian, a dylai'r budd i'r cyhoedd fod yn fwy nag unrhyw fudd preifat. Byddwch yn rheoli'r swm cyllido, yn datblygu proses ymgeisio gyda phanel penderfyniadau ac yn monitro cynnydd. Rhaid i'r Cynllun Grant Cymunedol gael cyhoeddusrwydd gennych chi hefyd, fel ei fod yn hysbys ac yn agored i bawb.

Gall y grantiau hyn gynnwys gweithgareddau a/neu waith cyfalaf ar dir dan berchnogaeth trydydd parti (gweler Atodiad B).

I gael mwy o wybodaeth am gyflwyno Cynllun Grant Cymunedol, ac i weld Cwestiynau Cyffredin ewch i'n gwefan.

Talu eich Grant

Grantiau datblygu o dan £100,000

Telir eich Grant mewn tri rhandaliad:

- Byddwch yn derbyn 50% o'ch Grant ymlaen llaw ar ôl i chi gyflwyno'r ffurflen Caniatâd i Ddechrau a'r ffurflen Cais am Daliad yn llwyddiannus.
- Byddwch yn derbyn y 40% nesaf ar ôl i chi allu darparu tystiolaeth eich bod wedi gwario 50% cyntaf o gyfanswm costau eich Prosiect a'ch bod wedi cyflwyno Adroddiad Cynnydd a ffurflen Cais am Daliad.

Telir 10% olaf eich Grant fel ôl-daliad pan fydd eich Prosiect wedi'i gwblhau ac ar ôl i chi anfon yr Adroddiad Cwblhau a'r Ffurflen Cais am Daliad Terfynol. Ar ôl i chi gwblhau'r ffurflen Caniatâd i Ddechrau, byddwch yn derbyn e-bost arall yn gofyn i chi ddarparu eich manylion banc a chopi o gyfriflen banc, slip talu i mewn neu siec ddiweddar.

Rhaid i enw eich cyfrif banc gyfateb i enw'r sefydliad yn eich cais.

Byddwn yn rhoi gwybod i chi unwaith y byddwn wedi awdurdodi talu 50% o'ch Grant. Ni fyddwn yn gwneud unrhyw daliadau Grant i chi nes bod eich ffurflen Caniatâd i Ddechrau wedi'i phrosesu.

Ein nod yw rhyddhau eich Grant o fewn 10 diwrnod gwaith i dderbyn eich ffurflen a'r dogfennau ategol.

Dim ond yn yr amgylchiadau canlynol y byddwn yn talu 10% llawn terfynol eich Grant:

- mae cyfanswm costau'r Prosiect wedi'i wario
- gallwch ddangos yn eich Adroddiad Cwblhau a'ch Cais am Daliad Terfynol eich bod wedi gwario'r 50% olaf o gostau'r prosiect

Os byddwch chi'n gwario llai na'ch costau cytunedig ar gyfer eich Cam Datblygu a'ch bod yn cwblhau eich Prosiect heb wario'r gyllideb i gyd, bydd angen i chi ddychwelyd unrhyw gyllid Grant sydd heb ei wario atom. Cyfrifir hyn ar sail costau cyffredinol eich Prosiect a Chanran y Grant a nodwyd yn eich llythyr Hysbysiad Grant.

Os ydych chi’n gwario llai na’r disgwyl ar eich Cam Datblygu, ni allwch drosglwyddo’r tanwariant i’ch Grant Cyflawni.

Grantiau Datblygu dros £100,000 a Grantiau Cyflawni

Byddwn ni’n talu eich Grant mewn ôl-daliadau unwaith y byddwch yn darparu tystiolaeth o wariant y Prosiect. Byddwn ni’n cytuno ar amserlen ar gyfer taliadau gyda chi, a bydd taliadau’n cael eu gwneud wrth i’r Prosiect ddatblygu, yn amodol arnoch yn darparu tystiolaeth o wariant.

Bydd angen i chi gyflwyno Ffurflen Gwneud Cais am Daliad ar gyfer eich Grant. Fel arfer, rydym yn disgwyl Adroddiad Cynnydd gyda’r Ffurflen Gwneud Cais am Daliad, gan mai dim ond os ydym yn fodlon â chynnydd eich Prosiect yr ydym yn rhyddhau taliadau fel arfer.

Byddwn ni’n talu cyfran o’r costau rydych chi wedi’u hysgwyddo ar sail Canran y Grant. Er enghraifft, os ydych chi’n darparu anfonebau gwerth cyfanswm o £50,000, a Chanran y Grant yw 85%, byddwch chi’n derbyn £42,500 fel taliad Grant.

Byddwn ni’n ceisio rhyddhau eich taliad Grant o fewn 10 diwrnod gwaith i dderbyn Ffurflen Gwneud Cais am Daliad a’r holl ddogfennau ategol.
Wrth gyflwyno eich Cais am Daliad cyntaf, bydd angen i chi gwblhau’r ffurflen manylion banc ac anfon copi o gyfriflen banc, slip talu i mewn neu siec ddiweddar atom.

Rhaid i enw eich cyfrif banc gyfateb i enw'r sefydliad yn eich cais.

Byddwn ni’n cadw 10% terfynol eich Grant yn ôl nes bod y Prosiect wedi’i gwblhau. Dim ond os ydych chi wedi gwario holl gostau’r Prosiect a’ch bod yn dangos hynny yn eich Adroddiad Cwblhau a’ch Ffurflen Cais am Daliad Terfynol y byddwn ni’n talu’r 10% llawn.

Os byddwch chi’n gwario llai na’ch costau cytunedig a’ch bod yn cwblhau eich Prosiect heb wario’r gyllideb i gyd, bydd angen i chi ddychwelyd unrhyw gyllid Grant sydd heb ei wario atom. Bydd hyn yn cael ei gyfrifo yn seiliedig ar gostau cyffredinol eich Prosiect a Chanran y Grant.

Caniatâd i Ddechrau

Unwaith i ni eich hysbysu am ddyfarniad Grant ac ar ôl i chi dderbyn eich Llythyr Hysbysiad Grant, byddwch yn derbyn e-bost yn gofyn i chi fewngofnodi i’ch cyfrif ar-lein a chwblhau eich ffurflen Caniatâd i Ddechrau.

Fel arfer, rydym yn disgwyl i chi gyflwyno eich ffurflen Caniatâd i Ddechrau o fewn tri mis i ddyddiad eich Llythyr Hysbysiad Grant. Os oes oedi sylweddol ac nad ydym wedi derbyn y ffurflen o fewn chwe mis, gallem benderfynu tynnu’r cynnig Grant yn ôl.

Cyn y gallwn roi caniatâd i chi ddechrau eich Prosiect, a rhyddhau eich Grant, bydd angen i chi gwblhau’r tasgau canlynol (os yn berthnasol):

- sicrhau cyllid partneriaeth ar gyfer y cam Datblygu neu Gyflawni fel y bo'n briodol (os nodir hynny yn eich Cais)

- sicrhau caniatâd statudol, er enghraifft caniatâd adeilad rhestredig neu gynneddf (Cam cyflawni yn unig)
- sicrhau unrhyw drwyddedau angenrheidiol, er enghraifft trwydded madfallod y d?r neu ystlumod
- sicrhau perchnogaeth eiddo rhydd-ddaliol neu brydlesol i fodloni ein gofynion - gweler Atodiad A (Cam dosbarthu yn unig)
- creu rhaglen ar gyfer sut y byddwch yn cwblhau'r cam Datblygu neu Gyflawni fel sy'n briodol
- creu llif arian ar gyfer y cam Datblygu neu Gyflawni fel sy'n briodol
- diffinio strwythur rheoli prosiect sy'n dangos enwau a llinellau cyfrifoldeb
- disgrifio eich cynigion ar gyfer caffael

Bydd angen i chi wneud y canlynol hefyd:

- rhoi gwybod i ni a oes unrhyw newidiadau i'ch Prosiect ers cyflwyno'ch cais gwreiddiol, er enghraifft newidiadau i bartneriaid neu gyfraniadau arian parod
- cadarnhau bod y manylion sydd gennym am eich prosiect yn gywir
- anfon unrhyw dystiolaeth newydd yn ymwneud â’ch Prosiect atom, er enghraifft, cyfraniadau arian parod, caniatâd neu drwyddedau
- darllen y Llythyr Hysbysiad Grant a Thelerau Safonol y Grant
- darllen y canllawiau ar dderbyn grant

Bydd angen i chi anfon y canlynol hefyd:

- prawf o gyfraniadau arian parod a/neu gynllun codi arian (gorfodol os yn berthnasol)
- prawf o berchnogaeth eiddo, gan gynnwys, er enghraifft, copïau diweddar o gofrestr teitlau'r Gofrestrfa Tir gyda chynllun, prydlesi a thystiolaeth o unrhyw forgeisi presennol (gorfodol os yn berthnasol)
- prawf o unrhyw ganiatâd neu drwyddedau statudol angenrheidiol (gorfodol os yn berthnasol)
- cynllun Prosiect wedi'i ddiweddaru (gorfodol os yw wedi'i newid yn sylweddol ers i chi wneud cais am eich Grant)
- rhagolwg llif arian parod y prosiect (gorfodol ar gyfer Prosiectau sy'n cyflawni gwaith cyfalaf)

Bydd y ffurflen yn gofyn i chi wneud y canlynol:

- darparu manylion dau lofnodydd sydd wedi’u hawdurdodi i lofnodi ar ran eich sefydliad
- cadarnhau a ydych yn gwneud cais ar ran partneriaeth, ac os ydych, nodi enw llawn yr unigolyn sy’n llofnodi ar ran eich partner
- ticio bocs i gadarnhau eich bod yn cytuno â’r Datganiad
- lawrlwytho, llofnodi ac uwchlwytho’r ffurflen wedi’i chwblhau

Byddwn yn rhoi gwybod i chi pan fyddwn wedi cymeradwyo’ch ffurflen Caniatâd i Ddechrau. Ni ddylech chi gychwyn unrhyw waith ar eich Prosiect hyd nes y byddwch chi wedi cael caniatâd ysgrifenedig gennym ni i wneud hynny. Os byddwch chi’n gwneud hynny, byddwch chi’n gwneud hynny ar eich menter eich hun.

Rhoi'r newyddion diweddaraf i ni am eich Prosiect

Rhaid i chi gysylltu â ni cyn gynted â phosibl yngl?n ag unrhyw broblemau neu faterion sylweddol sy'n codi yn ystod eich Prosiect. Er enghraifft, newidiadau mewn costau, oedi difrifol, neu fethu â chyflawni’r Dibenion Cymeradwy a’r Canlyniadau. O ganlyniad, byddwn ni'n gallu ymateb a'ch cefnogi chi fel sy'n briodol.

Rhowch wybod i ni ymlaen llaw am unrhyw ddigwyddiadau a rhowch y newyddion diweddaraf i ni am unrhyw lwyddiannau a straeon newyddion da.

Newidiadau i'r prosiect

Ni allwch newid Dibenion Cymeradwy eich Prosiect heb ganiatâd ysgrifenedig ymlaen llaw gennym ni. Os ydych chi eisiau i ni ystyried unrhyw newidiadau i’ch Dibenion Cymeradwy, rhaid i chi anfon manylion ysgrifenedig y rhesymau dros y cais atom ac esbonio sut y bydd yn effeithio ar:

- ansawdd a Chanlyniadau eich Prosiect
- cost eich Prosiect
- yr amser rydych chi ei angen i gwblhau eich Prosiect
- hyfywedd eich Prosiect yn y dyfodol

Yna, gallwn ailasesu’r Prosiect neu gymryd unrhyw gamau eraill a ystyrir yn angenrheidiol. Byddwn ni ond yn caniatáu’r newid os byddwch yn cytuno i gadw at delerau ac amodau ychwanegol.

Rhaid i unrhyw newidiadau a gytunir gyda ni fod yn ysgrifenedig a chael eu hadrodd yn eich Adroddiad Cynnydd a/neu eich ffurflen Adroddiad Cwblhau a Gwneud Cais am Daliad Terfynol.

Oedi i'r amserlen

Os ydych chi'n meddwl na fyddwch chi’n gallu cwblhau eich Prosiect cyn Dyddiad Terfyn y Grant a nodir yn eich Llythyr Hysbysiad Grant, cofiwch gysylltu â ni.

Rydym yn ceisio bod yn hyblyg ond ni allwn warantu estyniad. Rydym yn disgwyl i chi gwblhau cam Datblygu eich Prosiect o fewn dwy flynedd i ddyddiad eich Llythyr Hysbysiad Grant ar gyfer y Cam Datblygu. Rhaid i chi gwblhau Cam Cyflawni eich Prosiect o fewn pum mlynedd i ddyddiad eich Llythyr Hysbysiad Grant ar gyfer y Cam Cyflawni.

Newidiadau yn y gyllideb

Mae eich Llythyr Hysbysiad Grant yn cynnwys costau’r Prosiect y cytunwyd arnynt fel rhan o’ch Grant. Dylid rhoi gwybod am yr holl arian a wariwyd ar y Prosiect yn erbyn y penawdau costau hyn.

Os oes angen i chi wneud mân newidiadau a symud arian rhwng y penawdau costau hyn er mwyn cyflawni eich Dibenion Cymeradwy gallwch adrodd ar hyn yn eich Adroddiad Cynnydd. Mae’n rhaid i chi ddangos sut y gwnaeth y newidiadau hyn eich helpu i gyflawni eich Prosiect.

Mae’n rhaid i chi gysylltu â ni, ymlaen llaw, os ydych chi am gynnig unrhyw newidiadau sylweddol i'r penawdau costau hyn ac ar gyfer unrhyw wariant mawr yn eich arian wrth gefn.

Os ydych chi'n gwario llai na'ch costau cytunedig a bod eich Prosiect wedi'i gwblhau o dan y gyllideb, byddwn yn addasu'ch taliad terfynol yn unol â hynny ac efallai y bydd angen i chi ddychwelyd rhywfaint o'ch cyllid Grant atom.

Os bydd cyfanswm cost y Prosiect yn cynyddu yn ystod y Prosiect, dim ond mewn amgylchiadau eithriadol y byddwn yn ystyried cynyddu eich Grant. Yn yr achos hwn bydd yn rhaid i chi ddarparu gwybodaeth bellach.

Adroddiad Cynnydd

Byddwn yn monitro cynnydd eich Prosiect i gadarnhau ei fod wedi cyflawni'r Canlyniadau a nodir yn eich Cais a'r Dibenion Cymeradwy a amlinellir yn eich Llythyr Hysbysiad Grant. Rhwng cyflwyno eich Adroddiad Cynnydd, mae'n bwysig eich bod yn rhoi'r newyddion diweddaraf i ni am eich cynnydd o ran cyrraedd cerrig milltir allweddol, er enghraifft, penodi contractwyr neu staff, neu faterion sy'n codi fel y gallwn ymateb a'ch cefnogi fel sy'n briodol.

Bydd angen i chi anfon y canlynol hefyd:

- ffotograffau yn dangos cynnydd eich Prosiect (gorfodol)
- cofnod o weithgareddau neu ddigwyddiadau rydych wedi'u trefnu (gorfodol)
- disgrifiadau swydd/manylion recriwtio (gorfodol os yn berthnasol)
- adroddiadau caffael (gorfodol os yn berthnasol)

Cais am Daliad

Pan fydd gennych chi anfonebau neu dderbynebau sy'n dangos eich gwariant ar y Prosiect, bydd angen i chi gyflwyno Ffurflen Gwneud Cais am Daliad gyda'ch Adroddiad Cynnydd er mwyn gofyn am daliad eich Grant.

Bydd angen i chi anfon y canlynol hefyd:

- anfonebau'r prosiect a dderbyniwyd yn ystod y cyfnod adrodd (gorfodol)
- tabl o gostau ar gyfer symiau o lai na £250 neu £500 (gorfodol os yn berthnasol)

Adroddiad Cwblhau a Ffurflen Cais am Daliad Terfynol

Unwaith y bydd eich Prosiect wedi'i gwblhau, rhaid i chi anfon y ffurflen Adroddiad Cwblhau a Gwneud Cais am Daliad Terfynol atom. Bydd y ffurflen hon yn caniatáu i chi hawlio taliad terfynol eich Grant (hyd at 10%). Rydym yn argymell y dylech chi wneud hyn cyn gynted ag y gallwch chi grynhoi'r holl wybodaeth a thra bod y Prosiect yn dal i fod yn ffres yn eich meddwl.

Rhaid anfon y ffurflen hon o fewn **tri mis** i gwblhau eich Prosiect. Os na fyddwn yn derbyn yr adroddiad o fewn yr amserlen hon, gallwn atal eich taliad terfynol neu ofyn i chi ad-dalu eich Grant i gyd neu ran ohono.

Mae 'cwblhau' yn golygu:

- bod eich Prosiect wedi gorffen, a’ch bod wedi cyflawni eich Dibenion Cymeradwy
- eich bod wedi cydnabod eich Grant a hyrwyddo’r Loteri Genedlaethol
- bod gennych Dystysgrif Cwblhau Ymarferol (ar gyfer Prosiectau sydd wedi cyflawni gwaith cyfalaf)
- eich bod wedi gwerthuso eich Prosiect a chreu adroddiad
- eich bod yn gallu cyflenwi ffotograffau digidol cydraniad uchel o’r Prosiect a phrawf o gydnabyddiaeth o’n cyllid
- rydych wedi rhestru Allbynnau Digidol y prosiect ac wedi darparu cyfeiriad gwe (URL) y wefan neu'r gwefannau lle mae modd eu cyrchu

Noder na fyddwn yn gwneud eich taliad terfynol hyd nes y byddwn wedi derbyn ac adolygu’r holl wybodaeth ofynnol, gan gynnwys eich Adroddiad Gwerthuso.

Ar ôl i chi wneud eich cais am y taliad Grant terfynol, ni fyddwn yn derbyn unrhyw geisiadau pellach am daliadau gennych. Felly, dylech gytuno ar eich cyfrifon terfynol gyda’ch contractwyr a’ch cyflenwyr cyn i chi wneud cais am y taliad Grant terfynol.

Byddwn yn parhau i gadw mewn cysylltiad â chi yn achlysurol ar ôl i chi gwblhau eich Prosiect, gan gynnwys trwy ein Harolygon Cwsmeriaid.

Prosiectau sydd ddim yn gwario eu holl arian

Os byddwch chi’n gwario llai na’ch costau cytunedig a’ch bod yn cwblhau eich Prosiect heb wario’r gyllideb i gyd, bydd angen i chi ddychwelyd unrhyw gyllid Grant sydd heb ei wario atom. Os yw’r tanwariant yn llai na 10% o’ch Grant, byddwn yn addasu taliad terfynol eich Grant yn unol â hynny.

Os yw’r tanwariant yn fwy na 10% o’ch Grant, bydd angen i chi ddychwelyd y Grant nas gwariwyd atom trwy drosglwyddiad BACS (mae manylion banc ar gael ar gais). Bydd eich taliad terfynol yn cael ei gyfrifo yn seiliedig ar gostau cyffredinol eich Prosiect a Chanran y Taliad a nodwyd yn eich

Llythyr Hysbysiad Grant.

Enghraifft ymarferol:

- Cyfanswm costau arian parod eich Prosiect yw £500,000 (hen gynnwys amser gwirfoddolwyr a chyfraniadau nad ydynt yn arian parod). Cyfanswm eich Grant yw £400,000 a’ch cyfraniad arian parod yw £100,000. Felly, Canran y Taliad yw 80% (Grant wedi’i rannu â chostau y cytunwyd arnynt).

Os byddwch chi’n cwblhau eich Prosiect heb wario’r gyllideb i gyd, byddwn yn addasu eich taliad terfynol yn unol â hynny ac efallai y bydd angen i chi ddychwelyd rhan o’ch Grant atom yn seiliedig ar Ganran y Grant.

Enghraifft ymarferol:

- Os yw eich Prosiect wedi’i gwblhau £10,000 o dan y gyllideb a chyfanswm eich gwariant yw £490,000, ar sail Canran y Taliad o 80%, byddai’ch Grant yn cael ei addasu i £392,000. Felly,

byddai'ch taliad olaf yn cael ei addasu o £40,000 i £32,000.

Dyddiad Cwblhau'r Prosiect a Hyd y Contract Grant

Y Dyddiad Cwblhau’r Prosiect ffurfiol yw dyddiad y llythyr y byddwn yn ei anfon atoch ar ddiwedd eich Prosiect. Mae’n rhoi gwybod i chi ein bod wedi derbyn yr holl ddogfennau angenrheidiol i gofnodi bod eich Prosiect wedi’i gwblhau.

Mae eich Llythyr Hysbysiad Grant yn nodi am ba hyd y bydd Contract y Grant yn berthnasol i’ch Prosiect. Yn ystod y cyfnod hwn, rhaid i chi gyflawni ymrwymiadau parhaus eich Prosiect. Mae’r rhain yn cychwyn ar ôl i ni lofnodi eich ffurflen Caniatâd i Ddechrau a gallant bara sawl blwyddyn ar ôl i chi gwblhau eich Prosiect, gan ddibynnu ar natur eich Prosiect, fel a ganlyn:

- **Gweithgarwch:** er enghraifft, arddangosfa a/neu ddigwyddiad heb unrhyw Allbynnau Digidol. Mae Contract y Grant yn dod i ben ar Ddyddiad Cwblhau’r Prosiect.
- **Cyfalaf:** er enghraifft, gwaith adeiladu neu adfer newydd. Mae Contract y Grant yn dod i ben 20 mlynedd ar ôl Dyddiad Cwblhau’r Prosiect.
- **Digidol:** er enghraifft, creu gwefan. Mae Contract y Grant yn dod i ben 20 mlynedd ar ôl Dyddiad Cwblhau’r Prosiect.
- **Caffael:** os yw eich Prosiect yn cynnwys prynu eitem dreftadaeth, tir neu adeilad, bydd telerau Contract y Grant yn para am gyfnod amhenodol.

Os byddwch chi eisiau cael gwared ar yr hyn rydych chi wedi’i brynu yn y dyfodol, rhaid i chi ofyn am ein caniatâd ac efallai y byddwn yn hawlio eich Grant i gyd, neu ran ohono, yn ôl (gweler Atodiad A).

Bydd oedi o ran cyflwyno eich ffurflen Adroddiad Cwblhau a Gwneud Cais am Daliad Terfynol yn ymestyn hyd Contract y Grant.

Atodiad A: perchnogaeth eiddo

Perchnogaeth

Rydym yn disgwyl mai eich eiddo chi yw unrhyw Eiddo (tir, adeiladau, eitemau treftadaeth neu eiddo deallusol) y byddwch yn gwario eich Grant arno. Os na fyddwch yn bodloni ein gofynion perchnogaeth yn ystod y cam Datblygu, bydd angen i chi wella eich hawliau yn eich cam Datblygu (er enghraifft, trwy ddiwygio neu ymestyn prydles) neu gynnwys y perchennog fel cyd-ymgeisydd yn eich Cais. I gael arweiniad pellach ar ein gofynion ar gyfer tir ym mherchnogaeth trydydd parti gweler Atodiad B.

Tir ac adeiladau

Ar gyfer Prosiectau sy'n cynnwys gwaith ar dir ac adeiladau, mae’n rhaid i chi fod yn berchen ar y rhydd-ddaliad neu feddu ar brydles sy'n bodloni ein gofynion:

- ar gyfer Prosiectau sy'n cynnwys gwaith i adeilad neu dir, os nad yw’r rhydd-ddaliad yn eiddo i’ch sefydliad, bydd angen prydles arnoch gydag o leiaf 20 mlynedd arni ar ôl Dyddiad Cwblhau'r Prosiect
- nid ydym yn derbyn prydlesi â chymalau terfynu (mae'r rhain yn rhoi hawl i un neu fwy o bartïon i'r brydles ddod â'r brydles i ben mewn rhai amgylchiadau)
- nid ydym yn derbyn prydlesi â chymalau fforffediad ar ansolfedd (mae'r rhain yn rhoi hawl i'r landlord ddod â'r brydles i ben os bydd y tenant yn dod yn fethdalwr)
- mae’n rhaid i chi allu gwerthu, is-osod a morgeisio'ch prydles ond os ydym yn dyfarnu Grant i chi, rhaid i chi gael ein caniatâd ni yn gyntaf i wneud unrhyw un o’r pethau hyn

Caffaeliadau

Os yw eich Prosiect yn cynnwys prynu tir neu adeiladau, mae’n rhaid i chi eu prynu yn rhydd-ddaliadol neu gyda phrydles gydag o leiaf 99 mlynedd arni.

Fel rhan o'r broses gaffael, bydd angen i'ch cyfreithiwr lofnodi ymrwymiad mewn ffurflen y byddwn yn ei darparu.

Sicrhad ar gyfer y Grant

Arwystl cyfreithiol

Ein polisi yw cymryd arwystl ar yr Eiddo a ariennir gan Grant os ydych yn gorff nad yw'n rhan o’r sector cyhoeddus, os yw eich Prosiect yn cynnwys gwaith cyfalaf ac os yw gwerth eich Grant dros £250,000.

Cyn Caniatâd i Ddechrau bydd angen y canlynol:

- copïau swyddogol o'r gofrestr teitlau gyfredol gan eich cyfreithiwr ynghyd â chynllun neu’r wybodaeth ofynnol i'n galluogi i ddrafftio'r dogfennau arwystlo
- ymrwymiad gan eich cyfreithiwr i weithredu ar ein rhan i gwblhau’r holl chwiliadau cyn cwblhau ac i gofrestru'r teitl gyda’r Gofrestrfa Tir ac yn Nh?'r Cwmnïau (os yn briodol)
- tystysgrif teitl wedi'i chwblhau gan eich cyfreithwyr mewn ffurf y byddwn ni’n ei darparu

Byddwch yn gyfrifol am ffioedd a chostau eich cyfreithiwr, ond gallwch gynnwys cost cyngor cyfreithiol, fel rhan o gostau'r Prosiect yn eich Cais.
Ni fyddwn yn rhoi Caniatâd i Ddechrau nes ein bod wedi derbyn y dogfennau sicrhad perthnasol wedi'u cwblhau'n foddhaol.

Cyfyngiad ar y Teitl

Os ydych chi'n gorff cyhoeddus fel awdurdod lleol neu brifysgol, bydd angen cyfyngiad ar eich teitl Cofrestrfa Tir er mwyn sicrhau eich bod yn gofyn am ein caniatâd cyn ymrwymo i unrhyw drafodion yn y dyfodol sy'n ymwneud â'r Eiddo a ariennir gan Grant.

Cyn rhoi Caniatâd i Ddechrau, bydd angen ymrwymiad arnom gan eich cyfreithwyr i gyflwyno cyfyngiad o'r fath yn y Gofrestrfa Tir.

Manylion cyfreithiwr

Os yw'r naill neu'r llall o'r gofynion sicrhad uchod yn berthnasol i'ch Prosiect, bydd angen i chi anfon manylion cyswllt eich cyfreithiwr atom cyn gynted â phosibl yn dilyn cam Cyflawni eich Llythyr Hysbysiad Grant.

Eitemau treftadaeth

Ar gyfer Prosiectau sy'n cynnwys prynu eitem dreftadaeth neu wneud gwaith cadwraeth ar eitem dreftadaeth (er enghraifft, trên stêm neu baentiad), rhaid i chi brynu'r eitem neu sicrhau mai chi yw unig berchennog yr eitem.

Ni allwn ariannu unigolion preifat neu sefydliadau dielw i brynu adeiladau, tir neu eitemau treftadaeth.

Os ydych chi'n benthyca eitem(au) fel rhan o'r Prosiect (er enghraifft, ar gyfer arddangosfa) a gofynnir i chi gyfrannu at y costau cadwraeth, efallai y byddwn yn derbyn y gost hon os yw'n rhan fach o'ch Prosiect. Efallai y bydd angen i berchnogion yr eitem(au) fod yn rhan o'ch Cytundeb Partneriaeth neu'n rhan o Gontract y Grant os dyfernir Grant. Cysylltwch â ni i siarad am hyn os ydych chi'n meddwl y bydd hyn yn berthnasol i'ch Prosiect.

Os mai diben eich Prosiect adeiladu cyfalaf yw storio neu ddangos casgliad nad ydych yn berchen arno, bydd hi'n ofynnol i berchennog y casgliad fod yn rhan o Gontract y Grant os dyfernir Grant. Cysylltwch â ni i drafod hyn os ydych chi'n meddwl y bydd yn berthnasol i'ch Prosiect.
Mewn rhai amgylchiadau, gallem ofyn am arwystl sefydlog ar gyfer gwrthrych neu gasgliad treftadaeth.

Allbynnau Digidol

Rydym yn defnyddio'r term 'allbwn digidol' i gwmpasu unrhyw beth rydych yn ei greu yn eich Prosiect mewn fformat digidol gyda'r nod o sicrhau mynediad at dreftadaeth a/neu helpu pobl i ymgysylltu â threftadaeth a dysgu am dreftadaeth. Er enghraifft, mae hyn yn cynnwys ffotograffau, testun, meddalwedd, cynnwys gwe ac apiau, cronfeydd data, modelau 3D, recordiadau sain a fideo.

Mae gennym ofynion penodol ar gyfer allbynnau digidol a gynhyrchir fel rhan o unrhyw Brosiect a ariennir, a amlinellir yn eich Telerau Grant Safonol.

Nid yw eitemau sy'n cael eu creu wrth reoli'r prosiect, er enghraifft, e-byst rhwng aelodau'r tîm a chofnodion cyfarfodydd, wedi'u cynnwys yn y gofyniad.

Mae'n rhaid i bob allbwn digidol fod:

- Ar gael: mae'r allbynnau ar gael am ddim ar-lein, neu cedwir copïau o'r ffeiliau digidol yn ddiogel a gallwch roi mynediad atynt ar alw am **20 mlynedd** o ddyddiad cwblhau'r prosiect, oni bai ein bod ni wedi cytuno fel arall.
- 'Defnyddadwy': mae'r allbynnau'n gweithredu yn ôl y bwriad ac yn cael eu diweddaru.

- ‘Agored’: mae allbynnau digidol wedi'u trwyddedu i'w defnyddio o dan drwydded Creative Commons Attribution 4.0 International (CC-BY 4.0).

Dylid rhyddhau cod a metadata o dan Ymroddiad Parth Cyhoeddus oni bai ein bod wedi cytuno fel arall.

Mae mwy o wybodaeth am ein gofynion trwyddedu ar gyfer prosiectau ar gael ar ein gwefan.

Dyma ein disgwyliadau:

- dylai gwefannau fodloni’r safon hygyrchedd W3C Single AA o leiaf
- dylech ddefnyddio data, meddalwedd a gwasanaethau agored lle bynnag y bo modd
- dylech gyfrannu at Allbynnau Digidol casgliadau treftadaeth priodol a phrosiectau gwybodaeth agored

Os ydych chi’n creu allbynnau digidol, rhaid i chi ddarparu cynllun rheoli a chynnal gyda’ch Cais Cam Cyflawni.

Atodiad B: tir ym mherchnogaeth trydydd parti

Ar gyfer Prosiectau Natur a Thirwedd

Os yw’r tir sy’n destun eich Grant yn eiddo i drydydd parti neu drydydd partïon lluosog, dylai cytundebau gael eu rhoi ar waith rhwng Derbynnydd y Grant a phob perchennog tir. Nid oes yna fformat cytundeb rhagnodedig, ond mae gan Gronfa Treftadaeth y Loteri Genedlaethol ofynion penodol y dylid eu cynnwys mewn unrhyw gytundebau perchennog tir trydydd parti. Dylai’r cytundebau perchennog tir gynnwys y gofynion sylfaenol canlynol:

- manylion y partïon
- cadarnhad o natur daliadaeth y tir (rhydd-ddaliad neu lesddaliad)
- disgrifiad o'r Eiddo (gan gynnwys cynlluniau)
- cyfamodau ar ran perchennog y tir i gynnal a chadw’r tir a darparu mynediad i’r cyhoedd yn unol â thelerau Contract y Grant (fel sy’n berthnasol)
- darpariaeth y dylai unrhyw warediad yn y dyfodol fod yn amodol ar y cytundeb trydydd parti
- y bydd y cytundeb yn para 10 mlynedd o Ddyddiad Cwblhau’r Prosiect

Bydd angen i chi ddarparu copïau o’r cytundebau perchennog tir i sicrhau cydymffurfiaeth â’r gofynion hyn. Bydd angen i’r cytundebau perchennog tir fod wedi’u cwblhau a bod ar waith cyn i unrhyw arian Grant gael ei ryddhau ar gyfer gwaith ar bob llain o dir sy’n eiddo i drydydd parti.

Ar gyfer gwaith cyfalaf i dreftadaeth adeiledig, fel adeiladau neu erddi addurnol

Os yw eich Prosiect yn cynnwys gwaith sylweddol i adeilad treftadaeth sy’n eiddo i drydydd parti, fel arfer byddwn yn disgwyl i’r perchennog ddod yn Dderbynnydd Grant ar y cyd neu roi prydles i chi sy’n bodloni ein gofynion (fel yr amlinellir uchod). Mewn rhai sefyllfaoedd, yn hytrach na ddod yn grantî ar y cyd, gallem ofyn iddynt lofnodi llythyr ategol wedi’i baratoi gennym.

Grantiau Cymunedol

Efallai y byddwch chi eisiau gwneud taliadau Grantiau Cymunedol i berchnogion trydydd parti (gan gynnwys perchnogion preifat) ar gyfer gweithgareddau a gwaith cyfalaf sy’n cyfrannu at gyflawni Canlyniadau’r Prosiect. Os mai chi yw’r prif ymgeisydd, chi sy’n gyfrifol am sicrhau bod Canlyniadau’r Prosiect yn cael eu cyflawni gan berchnogion tir trydydd parti (y Derbynwyr Grant Cymunedol) ac am sicrhau cydymffurfiaeth â Chontract y Grant, gan gynnwys ad-dalu’r Grant os oes angen.

Dylid ffurfioli hyn trwy gytundebau trydydd parti. Dylai’r rhain ddiffinio’r Canlyniadau sydd i’w cyflawni ar dir trydydd parti, gan sicrhau bod gwaith rheoli a chynnal a chadw yn cael ei wneud ar gyfer gwaith cyfalaf o’r dyddiad y disgwylir i’r gwaith gael ei gwblhau hyd at 10 mlynedd ar ôl Dyddiad Cwblhau’r Prosiect. Dylai hyn fod yn gytundeb cyfreithiol rhyngoch chi a’r Derbynnydd Grant Cymunedol.

Costau cyfreithiol

Gallwch gynnwys costau addasu a sefydlu unrhyw gytundebau trydydd parti, gan gynnwys cost cael cyngor cyfreithiol, fel rhan o’r costau yn eich Cais.

Atodiad C: anfonebau a gyflwynir gyda Cheisiadau am Daliad

Dylai pob anfoneb a gyflwynir i ni fel tystiolaeth o wariant fod yn glir, yn eglur ac ar gyfer gwaith cymwys yn erbyn y Dibenion Cymeradwy rydym wedi cytuno i’w hariannu. Rhaid iddynt gynnwys y wybodaeth ganlynol er mwyn i ni allu talu yn eu herbyn. Dylent fod yn ddigon clir i’w darllen ac ni ddylent fod wedi’u difrodi neu eu difetha mewn unrhyw ffordd.

Rhaid i bob un ymwneud â gwaith rydym wedi cytuno i’w ariannu, a rhaid sicrhau mai'r cleient a enwir arnynt yw'r sefydliad sy’n cyflwyno’r taliad.

Rhaid i anfonebau gynnwys:

- rhif anfoneb
- y dyddiad y cawsant eu codi
- y dyddiad y disgwylir y taliad a thelerau'r taliad
- sut y gwneir taliad ac i bwy
- manylion y cwmni, gan gynnwys enw, cyfeiriad, cyfeiriad e-bost, rhif ffôn, rhif y cwmni, rhif cofrestru TAW (os yw wedi cofrestru ar gyfer TAW)
- disgrifiad o'r gwasanaethau a ddarparwyd
- y swm gros (heb TAW), y swm TAW os ydynt wedi cofrestru ar gyfer TAW a (chyfanswm) y swm net sy’n ddyledus

Atodiad D: rhestr termau

Amodau Grant Ychwanegol – unrhyw amodau ychwanegol a nodir yn eich Llythyr Hysbysiad Grant.

Cais – eich ffurflen gais wedi’i chwblhau ac unrhyw ddogfennau neu wybodaeth rydych yn eu hanfon atom gyda’ch cais am Grant.

Dibenion Cymeradwy – mae’r Dibenion Cymeradwy yn crynhoi’r Prosiect a ddisgrifir yn eich Cais.

Cyllidwr – Ymddiriedolwyr Cronfa Goffa’r Dreftadaeth Genedlaethol sy’n gweinyddu Cronfa Dreftadaeth y Loteri Genedlaethol.

Grant – y swm rydym wedi’i ddyfarnu i chi a nodir yn eich Llythyr Hysbysiad Grant.

Contract y Grant – sy’n cynnwys y canlynol:

- Llythyr Hysbysiad Grant
- Telerau Safonol y Grant
- unrhyw Amodau Grant Ychwanegol
- ffurflen Caniatâd i Ddechrau wedi’i llofnodi

Dyddiad Terfyn y Grant – y dyddiad y mae’n rhaid i chi gwblhau’r Prosiect yn unol â’r hyn a nodir yn eich Llythyr Hysbysiad Grant.

Llythyr Hysbysiad Grant – y llythyr sy’n eich hysbysu yn ffurfiol am ddyfarniad eich Grant.

Canran y Grant – y Grant wedi’i rannu â chyfanswm costau’r Prosiect.

Trwydded agored – mae trwydded agored yn rhoi caniatâd i gael mynediad at waith, ei ailddefnyddio a'i ailddosbarthu heb lawer o gyfyngiadau neu ddim cyfyngiadau. Mae amrywiaeth o drwyddedau agored ar gael, ond y drwydded agored ddiofyn sydd ei hangen yw'r drwydded Creative Commons Attribution 4.0 International (CC BY 4.0), neu drwydded gyfatebol.

Canlyniadau – rydym yn disgrifio’r gwahaniaeth rydym eisiau ei wneud gyda’n cyllid trwy gyfres o naw Canlyniad. Mae canlyniadau’n newidiadau, effeithiau neu fuddiannau sy’n digwydd o ganlyniad uniongyrchol i’ch Prosiect. Bydd pob un o’r Prosiectau rydym yn eu hariannu’n cyflawni un neu fwy o’r Canlyniadau hyn.

Canran y Taliad – y Grant wedi’i rannu gyda chostau arian parod y Prosiect.

Canllaw ar Wneud Cais i’r Rhaglen – y ddogfen sy'n amlinellu cwmpas y rhaglen a sut i wneud cais.

Prosiect – y dibenion rydym wedi’u cymeradwyo fel y’u hamlinellir yn y Cais (gan ystyried unrhyw newidiadau a gytunwyd gennym ni a gennych chi yn ysgrifenedig hyd at ddyddiad ein penderfyniad i ddyfarnu’r Grant i chi ac unrhyw newidiadau rydym yn dweud wrthych amdanynt yn y Llythyr Hysbysiad Grant). Weithiau, disgrifir y dibenion hyn fel Dibenion Cymeradwy ac maent yn cynnwys cael a defnyddio cyllid partneriaeth fel yr amlinellir yn y Cais a sut y gwnaethoch chi ddweud y byddech yn defnyddio’r Eiddo (os o gwbl).

Dyddiad Cwblhau'r Prosiect – dyddiad y llythyr rydym yn ei anfon atoch yn rhoi gwybod i chi ein bod wedi cofnodi bod y Prosiect wedi ei gwblhau.

Noder y bydd y dyddiad hwn ar ôl y dyddiad y byddwch wedi cwblhau'r holl waith ar y Prosiect.

Adroddiad Cynnydd – ffurflen ar-lein rydych chi'n ei chwblhau i roi gwybod i ni am gynnydd eich Prosiect.

Eiddo – tir, adeiladau, eitemau treftadaeth neu eiddo deallusol a fydd yn elwa o'ch Grant.

Rydym, ni, ein – y Cyllidwr.

Chi, eich – Derbynnydd y Grant.

Diweddariadau i'r canllawiau

Byddwn yn adolygu'r canllawiau hyn yn rheolaidd ac yn ymateb i adborth defnyddwyr. Rydym yn cadw'r hawl i wneud newidiadau yn ôl y gofyn. Byddwn yn rhoi gwybod am unrhyw newidiadau cyn gynted â phosibl drwy'r dudalen we hon.

Newidiadau

13 Ebrill 2023: Golygwyd y canllawiau hyn yn sylweddol er mwyn sicrhau eu bod yn cefnogi defnyddwyr ein system rheoli grantiau newydd. Mae'r hen system wedi cau bellach.

Mae'r diweddariadau hyn yn cynnwys:

- dileu testun sy'n gysylltiedig â'r hen system rheoli grantiau, gan gynnwys pa gamau y dylai defnyddwyr eu cymryd i gwblhau ein hen ffurflenni cais
- dileu prosesau a oedd yn ymwneud â'n hen system
- diweddaru iaith a therminoleg fel eu bod yn cyfateb i'n system newydd

30 Mai 2023: mae maint y grantiau sydd ar gael i wneud cais amdanynt wedi codi o £5miliwn i £10miliwn. Mae cyfeiriadau at uchafswm maint y grant wedi cael eu diweddaru drwy gydol yr arweiniad hwn.